

Årsmelding 2020

HOL
KOMMUNE

Hol kommunestyre sak nr. 20/21.

Innhold

1. Rådmannens resultatvurdering	4
Plan / Styringsdokumenter.....	7
Årshjul – Politikk og administrasjon	7
.....	7
Politisk virksomhet.....	11
2. Korona-situasjonen i Hol kommune året 2020	12
Konsekvenser og endring i aktivitet pr etat:	14
3. Handlingsprogram 2020-2023 – Resultater og status	17
Samfunnskvaliteter.....	18
Befolkning og bolig.....	18
Folkehelse	20
Kultur og frivillighet	21
Natur, miljø og friluftsliv	22
Livsløp.....	24
Hol som oppvekstkommune	24
Kvalitetsresultater barnehage og grunnskole	25
Hol som helse- og omsorgskommune.....	32
Arbeid og næringsutvikling.....	34
Eksisterende næringer	34
Ny næringsutvikling og innovasjon.....	36
Infrastruktur.....	37
Samferdsel.....	37
Teknisk infrastruktur	39
Samfunnssikkerhet og beredskap	40
4. Organisasjonen Hol kommune	41
Fravær i Hol kommune i 2020	44
Bemanning i Hol kommune i 2020.....	45
Likestilling og tiltak mot diskriminering	45
5. Økonomirådet	49
Driftsinntekter	49
Driftsutgifter.....	51
Årsavslutningsdisposisjoner	55
Fondsbeholdning.....	55

Investeringsregnskapet	57
Lånegjeld og rente.....	57
Kontroll med virksomheten	60
6. Tjenesteområdenes resultater i forhold til budsjett og premisser	61
Sentraladministrasjonen.....	61
Kultur- og oppvekstetaten.....	64
Helse og omsorgsetaten.....	71
Teknisk etat	74

1. Rådmannens resultatvurdering

Årsmeldingen er en tilbakemelding om tjenesteleveransen i kommunen, og om målsetningene i kommuneplanens samfunnsdel. Dette innenfor de økonomiske målene som er satt i budsjett og nøkkeltall. Årsmeldingen for 2020 er bygget opp med samme inndeling som Handlingsprogram og økonomiplan 2020-2023.

Kommunen er en underleverandør av velferdstjenester til staten, og lovpålagte tjenester tar omtrent 90 % av budsjettet i en kommune¹. Tjenestene må leveres innenfor det lovpålagte og innenfor de økonomiske rammene som er gitt. Kommunal økonomisk bærekraft har fått økt fokus i den nye kommuneloven. For at kommunen skal kunne opprettholde et godt tjenestetilbud til sine innbyggere i fremtiden, er den avhengig av at økonomien er bærekraftig. Riksrevisjonen sier at en kommune må se gjeldsnivå, driftsresultat og disposisjonsfond i en sammenheng når man vurderer økonomisk bærekraft. Disse nøkkeltallene er målsatt og vedtatt i økonomireglement for Hol kommune. Utfordringen er å nå disse målsetningene, samtidig som kommunen leverer gode tjenester.

Ved utgangen av 2020 er folketallet i kommunen er 4434 innbyggere. Dette er en tilbakegang med 7 personer fra året før. De fleste innbyggerne er sysselsatte innen varehandel, hotell/restaurant, samferdsel, forretning eller finanstjenester.

Håndteringen av **koronapandemien** i Hol kommune i første fase, satte vår beredskapsevne på den største prøven noen gang. I tillegg til stor innsats hos førstelinjepersonellet, ble det lagt ned et formidabelt arbeid med smittesporing, koordinering og logistikk. Hele organisasjonen har vært i sving, og personell har blitt brukt på tvers av de organisatoriske enhetene. Denne fleksibiliteten var vært helt avgjørende for en god håndtering av krisen. Det er på sin plass å trekke fra de mange frivillige, som har bidratt i lokalsamfunnet, og det svært gode samarbeidet med lokalt næringsliv gjennom hele krisen.

Den **politiske møtevirksomheten** har foregått på ulike arenaer i 2020 grunnet korona-pandemien. Mars-møtet ble overholdt på teams-plattformen. Fra april og ut året ble møtene avholdt på Bygdahall fordi man kunne overholde avstandsreglene knyttet til korona-pandemien. Antall saker har vært på nivå med tidligere år. Kommunestyret behandlet 108 saker, mens formannskapet behandlet 121 saker i 2020.

Handlingsprogrammet for 2020 inneholder de vedtatte tiltakene for å oppfylle målsetningene i Kommuneplanens samfunnsdel. Det er 11 plantemaer fordelt på samfunnskvalitet, livsløp, arbeid og næringsutvikling og infrastruktur. Plantemaene har hver sine målsetninger som til felles skal oppfylle visjonen:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

For hvert av plantemaene er det vedtatt tiltak, og det gis en rapportering på disse med trafikklysmetoden. De fleste tiltakene er i rute, men spesielt i helse – og omsorgssektoren er flere tiltak forsinket og utsatt på grunn av korona-pandemien.

¹ B. Brox, Agenda Kaupang februar 2020.

Arbeidsgiverstrategien som er vedtatt for tidsrommet 2010-2020 legger føringer for de valg og prioriteringer som arbeidsgiver foretar overfor medarbeiderne. Strategien består av:

- Omdømmeutvikling
- Effektivt og synlig lederskap
- Beholde og rekruttere arbeidskraft

I kommunen er det sysselsatt andelsmessig flere kvinner enn menn, og de fleste er i aldersgruppen 45-54 år. Det var 458 årsverk ved utgangen av 2020. Lønnsoppjøret i 2020 var svært moderat fra sentralt hold, noe som bidro til et moderat lønnsoppgjør på om lag 0,4 % i organisasjonen.

Sykefraværet i 2020 var 7,3 % som er på samme nivå som året før. Det er lavere sykefravær i Hol kommune enn generelt i kommuneforvaltningen i Norge.

Økonomieresultatene for 2020 ble bedre enn forventet både i forhold til budsjett og det man fryktet midt i året under i korona-pandemien.

- **Netto driftsresultat** er 4,3 mill. kr for Hol kommune. Det offisielle resultatet i KOSTRA-statistikken er 6,1 mill. kr eller **1 % for kommunens konsernregnskap** som inkluderer kommunale foretak og Interkommunale samarbeid. Dette er bedre enn budsjettert, men lavere enn målsetningen for nøkkeltallet og anbefalingen om et netto driftsresultat større enn 1,75 %.
- Resultatet er balansert i henhold til budsjettet. Det ble avsatt 8,7 mill. kr til **disposisjonsfondet**, som nå inneholder 57,9 mill. kr, eller **9,8 % av brutto driftsresultat** for kommunens konsernregnskap. Dette er lavere enn målsetningen om 10 % disposisjonsfond i forhold til brutto driftsresultat, men innenfor fylkesmannens anbefaling.
- **Netto lånegjeld er 66,2 %** av brutto driftsinntekter for kommunens konsernregnskap. For kommunen isolert er den 63,1 %. Dette er noe dårligere enn målsetningen på 60 %, men kommunen har lavere lånegjeld enn landssnittet og Kostra-gruppe 3. Ved utgangen av 2020 var sum bokført langsiktig gjeld 461,3 mill. kr.

Tjenesteområdenes kvalitet, økonomi og driftsresultater kan oppsummeres slik:

Sentraladministrasjonens regnskapsførte forbruk er innenfor det budsjetterte når man ser bort fra regnskapsføring av premieavvik for pensjon. I Kostra-analyse er utgifter til administrasjon på samme nivå som tidligere, og som gjennomsnittet i landet.

Kultur – og oppvekstetaten har et lite merforbruk i forhold til budsjettet, og dette kan knyttes til lavere brukerinnbetalinger enn forventet på grunn av nedstengingen. For tjenesteområdene er det følgende resultater:

- Barnehagene i kommunen leverer gode tjenester, og tilfredsheten er bedre enn nasjonalt gjennomsnitt som er målt i foreldreundersøkelsen for 2020. Barnehagedekningen er 93 %, og netto driftsutgifter for barnehagetjenester er på nivå med Kostra-gruppe 3.
- Grunnskolen har gjennomført elevundersøkelse i 2020 der resultatene viser at elevenes trivsel og motivasjon er over landssnittet på de fleste indikatorer.
- Grunnskolepoengene er et mål for samlet læringsutbytte etter avsluttet grunnskole. De viser at avgangselevne i Hol kommune hadde i snitt lavere grunnskolepoeng enn nasjonalt. Jentene ligger i år over det nasjonale snittet.

- Kommunen har 19,5 % netto driftsutgifter til grunnskolen, det er et lavere forbruk enn Kostra-gruppen og landssnittet. Det er fortsatt høyere andel elever som får spesialundervisning enn landssnittet.
- Kulturavdelingen har hatt utfordringer med redusert eller stengt tilbud i bibliotek, kulturskole og kino etter covid 19-utbruddet. Seksjonen for barn og unge har vært preget av større fokus på streaming og digitale løsninger. Det ble etablert en ny nettside for informasjon og tilbud fra kultur og oppvekst og COVID-19 relatert informasjon fra kommunen. Den økonomiske prioriteringen målt i netto driftsutgifter er 4,5 %, som er noe høyere enn Kostragruppe 3 og landssnittet.

Helse - og omsorgsetaten har 2,9 % merforbruk i 2020 i forhold til det som er budsjettet. Det meste av merforbruket i 2020 er knyttet til Covid 19. En del av overforbruket knyttet til bruk av vikarbyrå og overtid er også relatert til vansker med å få rekruttert fagpersonell. Sykefraværet har i 2020 vært på 9 %. Flere av avdelingene der det som hovedregel må leies inn vikarer har hatt et enda høyere sykefravær. En del av avdelinger og tjenester med mindreforbruk i 2020 vil også være knyttet til at en del tilbud har vært redusert og stengt i deler av året grunnet Covid 19. En del planlagte tiltak, og omstillings- og innovasjonsprosjekter er blitt forsinket og utsatt.

Det er viktig å berømme ansatte og de ulike avdelingene på hvordan de har brettet opp armene, funnet nye løsninger, samarbeidet på tvers og tatt i bruk ny teknologi i en krevende tid. Frivillige og frivilligsentralen sitt engasjement har også vært viktig for flere av kommunens innbyggere i år 2020.

Tekniske tjenester har negativt resultat i 2020 i forhold til budsjett på grunn av reduserte inntekter og økte utgifter innen VA-sektoren. Driftsresultat for andre tjenester, som ikke er underlagt selvkost, viser et mindreforbruk på 3,8%.

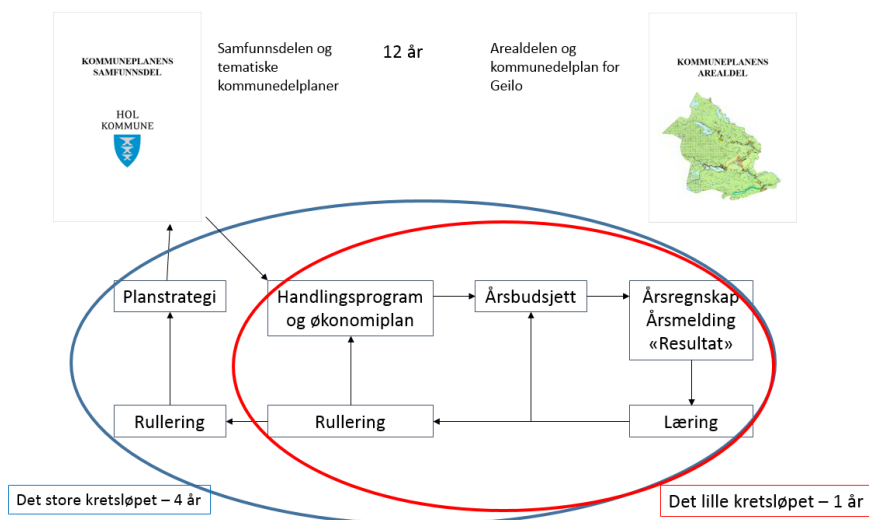
- Innen vann og avløp har det vært stor økning i driftsutgifter etter pålegg om oppgradering av utstyr og kostbare reparasjoner. Det har også vært lavere gebyrinntekter enn forventet bl.a. på grunn av redusert bruk av fritidsboliger.
- Det har vært redusert aktivitet i flere investeringsprosjekter, og flere av disse videreføres i 2021. Årsaken er korona, men også store utfordringer med grunnerverv og kompliserte og tidkrevende reguleringsplaner.
- Innen feiing og tilsyn har det vært vesentlig lavere aktivitet i 2020 enn tidligere år på grunn av restriksjoner og utfordringer med adkomst i fritidsboliger. Aktivitet innen øvelser og kursing har vært lav og det har vært færre utrykninger enn normalt.
- Eiendomsavdelingen har i 2020 hatt redusert aktivitet innen byggrehabilitering og vedlikehold, men det har allikevel blitt utført omfattende tiltak på flere kommunale bygg, bl.a. Tverrveien 1, som tilrettelegges som ny base for Eiendomsavdelingen.

Hol, 15.04.21

Rådmann Ole Johnny Stavn

Plan / Styringsdokumenter

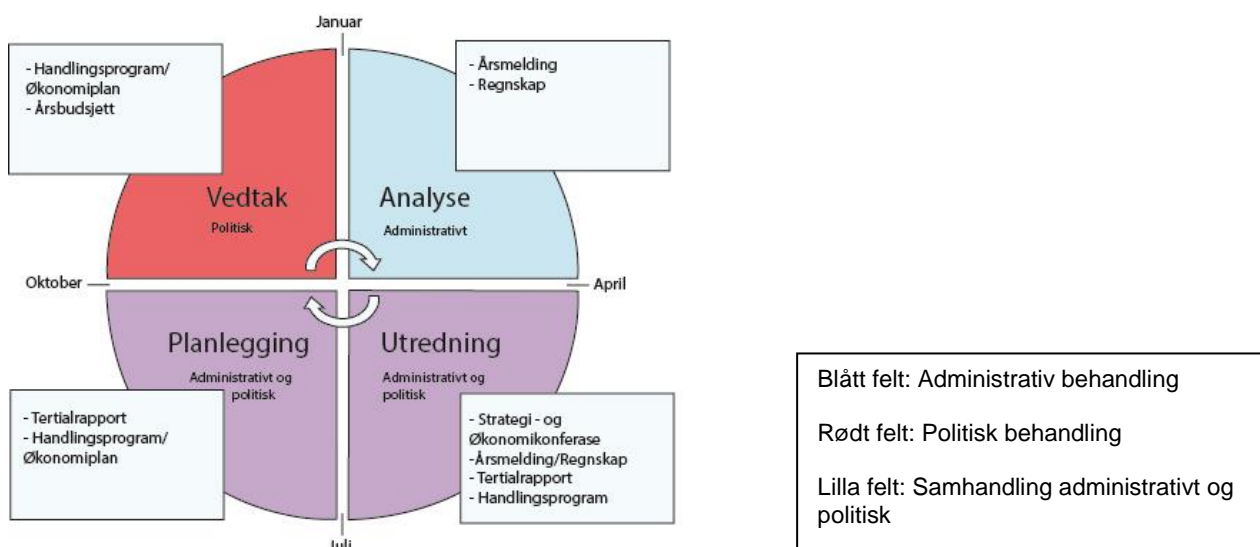
Det er en nær sammenheng mellom kommuneplanen, handlingsprogrammet og økonomiplanen. Dette kan illustreres slik:

Det store kretsløpet over 4 år synliggjør rullering av planstrategi overfor kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, som er vedtatt i et 12-års perspektiv. Det lille kretsløpet er den årlige rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel gjennom handlingsprogram og økonomiplan med årsbudsjett. Årsregnskap og årsmelding gir resultatvurderingen som gir grunnlag for evaluering, læring og ny kursretning.

Årshjul – Politikk og administrasjon

Med bakgrunn i årsmelding og regnskap kan det gjøres en analyse basert på kommunens resultater sammenlignet med andre kommuner i landet (Kostra-analyse). På bakgrunn av analysen gjøres det en utredning og planlegging for neste års handlingsprogram og økonomiplan. Dette illustreres gjennom årshjul for økonomiplan for Hol kommune²:

² Basert på tidligere årshjul for Hol kommune og rådgiver B. Brox, oppdatert februar 2020.

Hol i 2020 ³

Befolkning

Folketallet
4. kvartal 2020

4 434 innbyggere

Kilde

[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

Endringer i befolkningen

Født
2020

35 personer

Kilde

[Født, Statistisk sentralbyrå](#)

Nettoflytting[□]
2019

-27 personer

Kilde

[Flyttinger, Statistisk sentralbyrå](#)

Døde
2020

55 personer

Kilde

[Døde, Statistisk sentralbyrå](#)

Vekst i befolkningen siste kvartal
4. kvartal 2020

20 personer

Kilde

[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

Bolig

Eneboliger
2020

2 093

Kilde

[Boliger, Statistisk sentralbyrå](#)

Leiligheter[□]
2020

49

³ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/hol>

Pendling

Innbyggere som pendler til jobb i annen kommune

2020

484 personer

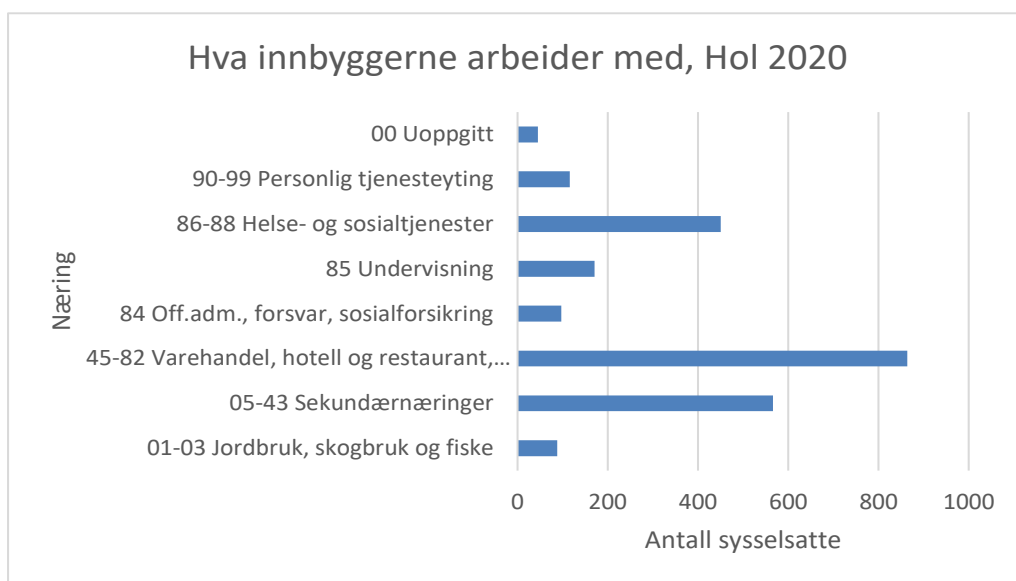
Personer som pendler inn til jobb i kommunen

2020

342 personer

Kilde

[Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå](#)

Sekundærnæringer: Utvinning, industri, kraft – og vannforsyning og bygge – og anleggsvirksomhet.

Barn og utdanning

Barn med barnehageplass[□]

2020

92,7 %

Kilde

[Barnehager, Statistisk sentralbyrå](#)

Elever i SFO/AKS[□]

2020

66 %

Kilde

[Elevar i grunnskolen, Statistisk sentralbyrå](#)

Elever som får særskilt norskopplæring[□]

2020

8,3 %

Kilde

[Elevar i grunnskolen, Statistisk sentralbyrå](#)

Elever som får skoleskyss[□]

2020

27,6 %

Kilde

[Elevar i grunnskolen, Statistisk sentralbyrå](#)

Folketallet i kommunen er 4434 innbyggere ved utgangen av 2020. Dette er en tilbakegang med 7 personer fra året før. SSB forventer økning i folketallet til 4585 innbyggere i 2030 og 4836 innbyggere i 2050. Det ble født 35 personer i 2020.

De fleste innbyggerne (864 personer) er sysselsatte innen varehandel, hotell/restaurant, samferdsel, forretning eller finanstjenester. Om lag 570 personer er sysselsatt i sekundærnæringer som industri, kraft – og vannforsyning, eller bygge – og anleggsvirksomhet. 450 personer er sysselsatt i helse – og sosialtjenester.

Det er omtrent lik i andel barn med barnehageplass i 2020 med 92,7 % i forhold til i 2019. Det er mindre andel elever i SFO enn i 2019, og en liten reduksjon i andel elever som får særskilt norskopplæring, og skoleskyss.

Politisk virksomhet

Kommunestyret, 9 kvinner og 12 menn, har hatt følgende sammensetning i 2020 etter valg i 2019:

Petter Rukke	Ordfører	Arbeiderpartiet
Hanne B. Lindbak Haatuft	Varaordfører	Høyre
Nina Dalen		Arbeiderpartiet
Erik Kaupang		Arbeiderpartiet
Liselott M. Remmegård Larsgard		Arbeiderpartiet
Oskar Andreas Skulstad		Arbeiderpartiet
Eva Tvedt		Arbeiderpartiet
Susann Jaritz Bakken		Høyre
Kristian Brusletto Kjærholt		Høyre
Henning Solhaug		Høyre
Anders Tørrisplass		Høyre
Inger-Brit Vindegg		Høyre
Bjørnar Bøkkø		Senterpartiet
Martin Grøslandsbråten		Senterpartiet
Sigrud Simensen Ilsøy		Senterpartiet
Kjetil Larsgard		Senterpartiet
Elin Solveig Bondli Lauvrud		Senterpartiet
Torstein Seim		Senterpartiet
Aslak Geir Skurdal		Senterpartiet
Runar Tufto		Senterpartiet
Line Ramsvik		Venstre

Kommunestyrene blir overført på Radio Hallingdal. Sakspapirer og møteprotokoller blir lagt ut på kommunens internettsider www.hol.kommune.no.

Tabellen under viser utvikling i antall politiske saker fra 2015-2020:

Saker i utvalg	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kommunestyret	108	109	91	91	111	121
Formannskap	121	111	93	100	140	118
Kommuneplanutvalget	12	5	10	16	6	8
Utvalg for plan og utvikling	97	66	84	93	55	46
Utvalg for kultur og levekår	40	31	24	22	33	33
Partssammensatt utvalg	3	6	4	3	5	9

Tabellen viser at det er stor forskjell i saksmengden mellom de ulike utvalgene der formannskapet hadde flest saker til behandling i 2020.

Delegerte saker fordelt på utvalg	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Formannskap	162	237	317	273	229	252
Utvalg for plan og utvikling	1047	1201	1182	1229	1201	1180
Utvalg for kultur og levekår	6	2	10	576	560	8
Partssammensatt utvalg	540	611	598	545	542	319
Samlet antall delegerte vedtak	1755	2051	2107	2623	1980	1759

2. Korona-situasjonen i Hol kommune året 2020

De første ukene med Covid 19 ble svært krevende i Hol kommune, og vi har valgt å omtale de spesifikt. Vi refererer til ukene med uke 1 og stigende, fra kommunens første innsats ble logget.

Uke 1. (24/2 – 1/3)

Helgen i overgangen februar/mars ble det slått koronaalarm på Geilo, i det en gjest ved Vestlia Resort hadde symptomer på koronasmitte. Dette førte til at deler av hotellet med gjester, ble satt i umiddelbar karantene. Prøver ble tatt og sendt til analyse. Disse viste seg å være negative, men ga oss en forsmak på hva som skulle komme.

Uke 2. (2/3 – 8/3)

Hol kommune inviterte representanter for Visit Geilo, Geilogruppen og Geilo idrettslag, til informasjonsmøte om koronasituasjonen 5. mars, og hvordan Hol kommune forberedte seg på dette. På dette tidspunktet begynte større grupper å avbestille opphold, og det knyttet seg stor usikkerhet i forhold til gjennomføring av større engasjement som f.eks. Skarverennet.

Uke 3. (9/3 – 15/3)

Vi mottok de første positive prøvesvarene (3 stk.) og beredskapen i Hol kommune ble hevet ytterligere. Vi avholdt nytt informasjonsmøte med næringen på samfunnshuset 10. mars. Arbeidet i kommunen var nå innrettet mot å forberede- og organisere videre smittevernarbeid. Helse- og omsorgsetaten satte ned egne faggrupper med spesialansvar, bl.a. egen smitteverngruppe, som har vært en svært viktig ressurs i videre arbeid. Torsdag 12. mars satte rådmannen kriseledelse. I Hol ble beslutningen tatt om nedstenging av skoler og barnehager tatt noen timer før de nasjonale bestemmelsene om det samme kom. Påfølgende helg satt kriseledelsen i kontinuerlige planleggingsmøter. Dette er beskrivende for hvordan vi gjennom god kompetanse og gode analyser, har klart å ligge litt i forkant av utviklingen hele veien.

Uke 4. (16/3 – 22/3)

Et stort og omfattende arbeid med testing og smittesporing ble iverksatt. Antall positive prøver eskalerte, og det ble gjort grep i forhold til den praktiske håndteringen for legetjenesten. Det var nå avgjørende å få adskilt smittetestingen fra det øvrige behandlingsarealet. Høgehaug sykehjem i Hol var nå satt i smittekarantene. Dette gjaldt både pasienter og ansatte. Det ble følgelig iverksatt besøksforbud, noe som ble utvidet til øvrige helseinstitusjoner. Kommunens lager av spesielt smittevernutstyr ble raskt redusert. Vi ble pålagt å rapportere jevnlig til Fylkesmannen og til Helsedirektoratet om situasjonen og behov for utstyr. Tilgang til smittevernutstyr viste seg etter hvert å nå et kritisk lavt nivå, både regionalt og nasjonalt. Det ble brukt mye energi og flere kanaler på å få hyttefolket til å reise hjem. Spesielt NRK og Hallingdølen må roses for å være viktige og gode formidlere denne perioden. For mange personer med opphold her ville gi en uforholdsmessig økt belastning på våre lokale helsetjenester. Det ble jobbet for å påvirke sentrale myndigheter, og vi får det første vedtaket om hytteforbud.

Uke 5. (23/3 – 29/3)

I Hol kom antall personer med opphold her, ned på et akseptabelt nivå. Antall påviste smittede i Hol kommune var fremdeles stigende, og vi var nå oppe i 21 bekreftede. Dermed var Hol kommune en av de hardest rammede i landet pr. 1000 innbygger. Flere hadde imidlertid symptomer, og det var fremdeles mange som satt i karantene – herunder helsepersonell, brannmannskap og annet nøkkelpersonell. Av 7 leger i Hol var det i en periode 4 stykker i karantene. Situasjonen var kritisk.

Helsetjenesten ble satt på tøffe prøver denne perioden. Personellet var slitne, og man jobbet med å rullere personell der det var mulig. I tillegg ble vårt førstelinjepersonell utsatt for en kontinuerlig smitterisiko. Leieavtale med Vestlia Resort ble inngått, som omfattet 14 sengeplasser for Geilotun med tilhørende fasiliteter. Geilotun ble tilrettelagt som smittepost og luftveislegevakt.

En annen viktig målsetning var at vi så langt som mulig, kunne opprettholde en forsvarlig drift av de øvrige kommunale tjenestene. Alle tilgjengelige ressurser skulle brukes der det var mest behov.

Uke 6. (30/3 – 5/4)

Det var nå bekreftet 46 smittede i Hol kommune. Hol hadde med det flest smittede i landet pr. 1000 innbygger. 3 pasienter fikk intensiv sykehusbehandling. Kommunens smitteverngruppe jobbet kontinuerlig med smitteoppsporing. Dette var- og er en svært viktig innsats for å kunne forebygge videre oppblomstring av covid-19 lokalt. Det var nå viktig å spisse arbeidet med informasjon, både internt og eksternt. Flere tiltak ble iverksatt. Videreføring av hytteforbudet var svært bra og helt nødvendig. Den 3. april mottok vi den triste beskjeden om at en av våre sambygdinger var død av koronaviruset. Dette gjorde sterkt inntrykk på oss alle, og understreker hvor farlig dette viruset er.

Uke 7. (6/4 – 12/4)

Det var nå 49 bekreftet smittede i Hol kommune, og smitteforekomsten var i ferd med å flate ut. I det pusterommet som nå oppstod, var det anledning til å gjøre opp status, og sikre at vi er klare til videre innsats når den tid kommer. Det ble vedtatt å oppheve kommunalt vedtak om stenging av spisesteder i Hol i påskehelgen, som et tilbud til lokalbefolkningen. Det ble foretatt sporadisk kontroll, men det ble ikke rapportert om mange besøkende. Ski Geilo besluttet at vil det ikke ble åpnet skianlegg igjen denne sesongen.

Uke 8. 13/4 – 20.4)

Overnattingsbedrifter kunne nå gjenoppta driften, men da i henhold til strenge smittevernbestemmelser. Påsken hadde forløpt kontrollert og rolig, takket være hytteforbudet. Fra og med 20. april ble dette forbudet hevet. Den kommunale helsetjenesten har organisert seg bra, og har god kapasitet ut fra dagens situasjon, men ved f.eks. en dobling av antall personer i kommunen i en lengere periode – kan helsetjenesten igjen bli satt under press. Spesielt hvis det igjen blir en oppblomstring av smittetilfeller i Hol kommune.

Barnehagene åpnet noen avdelinger fra 20. april og fra 27. april vil 1-4 skolen åpne igjen. Mye av tiden før- og etter påsken er benyttet til å forberede dette.

Oppsummert:

Håndteringen av koronapandemien i Hol kommune i første fase, satte vår beredskapsevne på den største prøven noen gang. I tillegg til stor innsats hos førstelinjepersonellet, ble det lagt ned et formidabelt arbeid med smittesporing, koordinering og logistikk. Hele organisasjonen har vært i sving, og personell har blitt brukt på tvers av de organisatoriske enhetene. Denne fleksibiliteten var vært helt avgjørende for en god håndtering av krisen. Det har vært en helt spesiell lagånd i organisasjonen, og mange har vist fram sider ved seg selv på en svært positiv måte. Midt oppe i kaoset og krisehåndteringen har vi gjort mange verdifulle erfaringer. Det er på sin plass å trekke fra de mange frivillige, som har bidratt i lokalsamfunnet, og det svært gode samarbeidet med lokalt næringsliv gjennom hele krisen. Samarbeidet med de frivillige organisasjonene, har også vært viktig og godt.

Både vi og andre myndigheter, må erkjenne at kommunene ikke har vært dimensjonert for å være selvforsynt av smittevernutstyr i en så lang periode

Videre utover året ble driften i Hol kommune lagt opp til normal drift, men med nødvendige tiltak for å fortløpende håndtere pandemien.

Fram til uke 51 hadde vi ingen større smitteutbrudd i Hol kommune.

I uke 51 hadde vi igjen et større utbrudd i Hol kommune som førte til stor ressursbruk igjennom jul- og nyttårshøytiden.

Konsekvenser og endring i aktivitet pr etat:

Sentraladministrasjonen: Informasjon

Koronapandemien utløser et stort behov for fortløpende informasjonstjeneste med mange henvendelser til postmottak, servicetorg og telefoni på fellestjenester. I tillegg har arbeidssituasjon for ansatte som driver med kommunens beredskapsarbeid vært krevende.

Ved vedtak om nasjonale og lokale forskrifter i medhold av smittevernloven har det vært stort påtrykk på både telefoni og via e-post til fellestjenester med tolknings- og detaljspørsmål om regelverket. I forkant av påsken 2020 var pågangen spesielt stort på bakgrunn av det nasjonale «hytteforbudet».

Konsekvenser i tjenesteytingen for brukerne

Konsekvensene for brukere er at for tjenester uten lovpålagte frister har det tatt noe lenger tid å få tilbakemelding. Informasjonsarbeid om covid har sannsynligvis fortrent annet informasjonsarbeid i perioder. Fellestjenester har i hovedsak klart å levere de etterspurte tjenesten uten større forsinkelser for brukerne. Det rapporteres om fornøyde brukere av kommunens servicetorg – og telefonitjeneste.

Ekstra arbeidsoppgaver /merarbeid for etaten/avdelingen

Medarbeidere på fellestjenester har bistått ved utforming av effektivering av vedtak av lokale forskrifter i henhold til bestemmelser i smittevernloven. Ved stor pågang på kommunens legesenter har fellestjenester tatt over og betjent disse sentralbordene. For øvrig vises det til den økte mengden av informasjonsarbeid og håndtering av media.

Kultur og oppvekst: Stengte skoler, barnehager og kulturliv

Konsekvenser i tjenesteytingen for brukerne

Koronapandemien har vært krevende for Kultur-og oppvekstetaten. Det har vært utfordringer for brukerne fordi både barnehager og skoler har vært stengt periodevis. Etaten har ikke fått mange klager fra brukere bortsett fra noen som ikke fikk innvilget beredskapsbarnehage og SFO. Når det gjelder elevenes tilbakemelding, så har noen vært godt fornøyde med digital undervisning og andre har ikke hatt samme nytte av den, spesielt de yngste og noen av de mest sårbare. Brukerne av barnehagetilbudet og skoletilbudet har stort sett vært fornøyde.

Ekstra arbeidsoppgaver /merarbeid for etaten/avdelingen

Det har vært vanskelig å planlegge i barnehager og skoler. Nasjonale påbud har kommet med kort frist. Begrenset fleksibilitet pga kohortsystemet har bidratt til behov for flere medarbeidere, spesielt når mange medarbeidere har vært i karantene enten pga koronasykdom eller pga smittespredningsfare. Det har vært merarbeid i form av oppfølging av medarbeidere og ledere, også i forhold til arbeid med smittevern. Det har vært krevende å få nok informasjon og formidle riktig informasjon så raskt som mulig. Sykefraværet i Kultur-og oppvekstetaten steg spesielt i 4. kvartal i 2020 og det var spesielt høyt i barnehagene (14,24 %). Totalt for etaten var sykefraværet på 7,45%. Det har vært vanskelig til tider å få vikarer blant annet pga redsel for å bli smittet av korona. Mange medarbeidere har arbeidet ekstra på kveldene og i helger. Koronasykdom bl.a. medarbeidere i barnehager har også vært en utfordring. Digital undervisning har krevd en del ekstra av medarbeidere fordi det er en annerledes undervisningsform som krever en helt annen oppfølging, logistikk, pedagogikk (metodikk etc.) og organisering. Det har heller ikke vært like lett å følge opp læringsmiljøet i skolene på samme måte da elevene hadde hjemmeskole og «traff hverandre på nett». Medarbeiderne har gjort en fantastisk innsats, men slitasjen har vært stor.

Helse og omsorg: Luftveisvakt og smittesporing

Konsekvenser i tjenesteytingen for brukerne

Muligheten for beboere på institusjonene til å få besøk, har i store deler av året vært sterkt redusert. Mange hjemmeboende har opplevd redusert sosial omgang og ensomhet.

Beboere ved Geilotun ble midlertidig flyttet til Vestlia resort da Geilotun ble midlertid gjort om til en smittevernnavdeling.

Det har vært redusert lavterskel-, dagsenter, støttekontakt- aktivitetstilbud innen flere av tjenestene. I den første perioden (mars- mai) ble det innen hjemmetjenesten kun gitt tilbud om nødvendig helsehjelp. Frivillige og frivilligsentralen fikk tidlig på plass tilbud om handlehjelp og ringevenn. I perioder har det vært i gang et populært tilbud med onsdag- og torsdagssvall.

Det har vært færre som har oppsøkt fastlege og legevakt.

Det har blitt tatt i bruk nye digitale plattformer i tjenesteytingen i korona-sammenheng.

Ekstra arbeidsoppgaver/merarbeid for etaten/avdelingen

Det har for flere tjenester vært ekstra arbeidsoppgaver og merarbeid knyttet til planlegging, rapportering, beredskapsarbeid, informasjon, smittevernarbeid, smittesporing og luftveisvakt. Rett før nyåret måtte det også legges planer for vaksinerings. Mange avdelinger har fristilt personell for å bidra i den ekstraordinære situasjonen, samtidig som en i størst mulig grad skulle ivareta de nødvendige oppgavene. For kommuneoverlege, legetjeneste og helsestasjon har ekstrabelastningen og påtrykket vært ekstra stort.

For hjemmetjenestene og institusjonstjenestene har det også vært en utfordring med å ha tilstrekkelig fagpersonell på alle vaktene, både fordi ansatte i perioder har vært i karantene, omdisponert, men også fordi ansatte ikke skulle jobbe på tvers av enhetene. Dette var spesielt i den første delen av pandemien, da det var knapphet på smittevernutstyr.

Teknisk etat

Konsekvenser i tjenesteytingen for brukerne

Teknisk etat har lagt vekt på å opprettholde tjenestetilbudet for å unngå negative konsekvenser for brukerne. Feiing og tilsyn har derimot måttet redusere sin aktivitet på grunn av utfordringer med adkomst til en del boliger, ført og fremst fritidsboliger. Det har medført avvik mellom produksjon og fakturering, som følger flerårige aktivitetsplaner. Det er behov for å justere gebyrer som konsekvens av dette.

Ekstra arbeidsoppgaver /merarbeid for etaten/avdelingen

Etaten har innført arbeidslag/kohorter for driftoperatører og fagarbeidere. Det gir mindre effektivitet på en del oppgaver og er også krevende i forhold til intern kommunikasjon om daglig oppgaveløsning. Det ble innført krav om økt renholdsfrekvens, skjerpede rutiner og behov for kursing i smittevern. For renholdsavdelingen ble dette krevende siden flere egne ansatte også ble satt i karantene. Dette ga økte kostnader ved vikarbruk og økt timetall for egne ansatte. Det har i tillegg blitt kjøpt inn mye smittevernutstyr og maskiner for desinfisering. Ellers har driftsoperatører og driftsteknikere bistått bistått fagetatene med flytting av sykehjemsavdeling, tilrettelegging og ombygging for å ivareta smittevern i barnehager, skoler og institusjoner.

Merutgifter og kompensasjon

I tabellen vises utgifter og kompensasjon knyttet til korona-pandemien i de ulike etatene i 2020.

Etat	Lønn, overtid inkl. a.g.a. og pensjon	Øvrige utgifter: forbruksvarer, transport, info, mva	Inntekter: Brukerbetalinger, refusjoner, mva-komp.	Netto utgift
Sentraladm.	789 781	681 082	-237 268	1 233 595
Kultur og oppvekst	416 279	563 200	-140 065	839 414
Helse og omsorg	5 604 350	3 994 256	-880 011	8 718 595
Teknisk etat	410 877	684 834	-134 841	960 870
Rammetilskudd		500 000	-7 049 000	-6 549 000
Sum	7 221 287	5 923 372	-8 441 185	4 703 474

Det er bokført utgifter for 13 144 659 kr, men det er trolig flere utgifter som ikke er bokført direkte som kostnader til korona-pandemien. De største lønnsutgiftene er i Helse – og omsorgssektoren med 5,6 mill. kr. Av dette er 2 mill. kr registrert som overtidslønn. Øvrige utgifter i helse – og omsorgssektoren er 4 mill. kr for kjøp av medisinske forbruksvarer, renholdsartikler, husleie for pasientplasser, leie av personell fra Geilomo barnesykehus og praksiskompensasjon for legetjenester. Inntekter er knyttet til brukerbetalinger og refusjon fra staten.

Kommunen ble kompensert med ekstra rammetilskudd i størrelsesorden 7 mill. kr knyttet til pandemien. Av dette ble 500 000 kr avsatt til utbetaling til næringsliv.

I tillegg til det som fremkommer i tabellen ble det også overført 3 mill. kr i statlige midler til ekstraordinær næringsstøtte som ble fordelt i formannskapetets sak 112/20. Det ble også overført 2,6 mill. kr fra Statsforvalteren til vedlikeholdsprosjekt som er avsatt på bundet investeringsfond, og brukes til prosjekt 13 Rehabilitering av bolig på Steensheim.

3. Handlingsprogram 2020-2023 – Resultater og status

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030 ble vedtatt 20.06.2018 i sak 46/18.

Handlingsprogrammet 2020-2023 ble utformet med utgangspunkt i vedtatt samfunnsdel, med tilhørende mål og strategier. Det ble utformet og vedtatt tiltak som konkretiserer hvordan målene skal nås.

Visjonen for Hol kommune i perioden 2018-2030 er:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

Visjonen peker ut retning for de 11 utvalgte plantemaene:

Samfunnskvaliteter	Befolkning og bolig
	Folkehelse
	Kultur og frivillighet
	Natur, miljø og friluftsliv
Livsløp	Hol som oppvekstkommune
	Hol som helse- og omsorgskommune
Arbeid og næringsutvikling	Eksisterende næringer
	Ny næringsutvikling og innovasjon
Infrastruktur	Samferdsel
	Teknisk infrastruktur
	Samfunnssikkerhet og beredskap

Til hvert plantema er det definerte strategier fra Samfunnsdelen 2018-2030. Ut fra disse er det laget tiltak som gjelder de fire neste årene for å følge opp strategier og mål. Her følger resultater og status for vedtatte tiltak i 2020 (årene 2021-2023 er utelatt, men blir delvis kommentert).

Trafikklys til bruk i vedtatte tiltak

Resultat/status 31.12.20
✓ Ferdig
● I rute
● Ikke påbegynt
● Forsinket
● Stanset

Samfunnskvaliteter

Befolkning og bolig

MÅL: Minst 5.000 innbyggere i kommunen i 2030

Prioriterte tiltak/aktiviteter vedtatt i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Utarbeide en helhetlig boligstrategi for Hol kommune Stikkord: regulerte boligområder, mangfold i boligtilbud, attraktivitet for nyetablerere, eldreboliger, boliger for vanskeligstilte.	P&U	● I rute. Ferdig vinteren 2021
Prosjekt oppfølging av boplikten jfr. vedtakspunkt 29 i HØP 2019. ⁴	P&U	● I rute
Utrede opphevelse av slektskapsunntaket etter konsesjonsloven.	P&U	● I rute
Arbeide for å gjøre tomter i regulerte boligområder tilgjengelige på markedet for boligsøkende. ⁵	P&U	● I rute
Sørge for at områder avsatt til bolig i arealplan blir regulert enten gjennom privat eller kommunal regulering.	P&U	● Ikke påbegynt
Vurdere tiltak som kan bidra til at mennesker som oppholder seg mye i Hol kommune melder flytting	P&U	● Ikke påbegynt
Initiere arbeid for å jobbe aktivt med tilflytting (hente inspirasjon fra kommuner som har positive erfaringer)	P&U	● I rute

Boplikt: Arbeidet er påbegynt høst 2019, brev er sendt ut januar 2020. Gjenstår svar fra og utsatt frist fra noen få. To saker er fremmet politisk ang. konsesjon.

Slektskapsunntaket: Oppstart våren 2021 etter at svarfristen på boplikt undersøkelsen er utløpt. Informasjon fra bopliktkontrollen er viktig for utredningen. Sak fremmes i løpet av 1. halvår 2021.

Arbeide for å gjøre tomter i regulerte boligområder tilgjengelige på markedet for boligsøkende. Behandlet i kommunestyret i sak 82/20. Tiltak fremmes i budsjettet for 2022.

Sørge for at områder avsatt til bolig i arealplan blir regulert enten gjennom privat eller kommunal regulering. Tas som en del av kommuneplanens arealdel.

⁴ Arbeidet er igangsatt og videreføres i 2021.

⁵ Videreføres fra 2019.

Tabellen viser **byggeaktiviteten** for ene- og to mannsboliger i kommunen de siste 10 årene.

Tabell 1. Antall byggetillatelser for ene- og tomannsboliger pr. område.

Område	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dagali	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Haugastøl-Ustaoset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holet-Hovet	0	2	0	2	2	1	0	0	0	0	0
Skurdalen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Sudndalen-Myrland	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Geilo	3	2	5	7	8	3	2	3	5	4	6
Utenfor utsnitt	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Totalt	3	4	6	10	12	4	3	3	6	5	8

Antall igangsettingstillatelser på nye ene- og tomannsboliger gitt i de ulike sonene i perioden 2010-2020.

Hol kommune er en av landets største **hyttekommuner**. I følge matrikkelen er det 6083 hytter i Hol kommune. Hytter er her definert som hytter/fritidshus (5719) og stølsbuer (364), da de fleste stølsbuer i dag brukes som hytter/fritidshus.

Tabell 2. Antall hytter og stølsbuer 2020.

Område	Hytter	Stølsbuer	Totalt
Dagali	401	11	412
Seterdalen	185	24	209
Haugastøl-Ustaoset	1528	18	1545
Holet-Hovet	507	58	565
Skurdalen	307	39	346
Sudndalen-Myrland	525	23	548
Geilo	1806	33	1839
Andre områder	460	158	618
Totalt	5719	364	6083

Tabell 3 viser hvordan hyttebyggingen har utviklet seg i de ulike sonene de siste årene. Det er gitt byggetillatelse til 48 nye hytter i 2020.

Tabell 3. Antall hytter og stølsbuer fordelt på soner hentet fra matrikkelen og ajour pr. 31.12.2020

Område	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dagali	3	8	3	2	6	2	3	2	5	4	4	2
Seterdalen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Haugastøl-Ustaoset	5	6	7	6	13	10	10	9	11	18	11	4
Holet-Hovet	7	4	6	4	12	3	10	14	9	14	8	6
Skurdalen	3	3	0	2	4	4	9	4	17	14	8	7
Sudndalen-Myrland	10	4	7	6	9	9	13	10	11	2	2	6
Geilo	23	20	20	17	25	21	36	53	36	43	29	22
Utenfor utsnitt	2	1	3	5	4	1	1	1	2	0	0	1
Totalt	53	46	46	42	73	50	81	64	79	95	62	48

Folkehelse

MÅL: En aktiv befolkning med høy livskvalitet

Prioriterte tiltak/aktiviteter i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Videreføre regionalt prosjekt – inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole	KO	● I rute
Etablere gode rutiner for involvering ved vurdering av konsekvenser for folkehelse i større plansaker	FHG/ P&U	Ferdig
Bidra i nasjonalt pilotprosjekt om måling av livskvalitet – Hallingdal	FHG	● I rute
Videreutvikle Friskliv og etablere Friskliv Ung ^[1]	HO	● I rute
Evaluere handlingsplan for stier og løyper og sti- og løypefond.	P&U	Ferdig
Hol kommune skal inngå i et tett regionalt samarbeid om psykologtjenester der målet er å ansette 3 psykologer i Hallingdal.	HO	● I rute, men ikke ansatt noen.

Kommunal folkehelsegruppe (FHG) ivaretar oppdraget om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen, prioritere tiltak for bedring av folkehelsen, evaluere tiltakene og formidle relaterte saker til kommunale organ. Folkehelsekoordinator har kontor plass hos plan og utvikling (50% stilling) og deltar i planmøter.

Kommunens folkehelseprofil gir et bilde av befolkningens folkehelse, [Folkehelseprofilen for Hol kommune 2020](#). Noen momenter fra profilen:

- Generelt inntrykk at befolkningens helsetilstand somatisk og psykisk er bedre enn landsgjennomsnittet.
- Ungdommer i Hol (ungdata) er noe mindre fornøyd med egen helse enn ungdommer ellers i landet.
- Elever trives på skolen, men det er noe lavt mestringsnivå på lesing i 5.kl.
- Det er langt flere over 45 år som leier bolig enn ellers i landet.
- Ungdommen (ungdata) gir tilbakemelding om svært dårlig på kollektivtilbud.

Utfordringer

Folkehelseprofilen viser at leiemarkedet er større i Hol enn ellers i landet. Dette kan være enda et signal på manglende boliger til salgs på markedet og høye priser. Dette bør utredes grundig i boligstrategi.

Det er også her et signal om dårlig kollektivtilbud, som vil bli belyst i mulighetsstudie – kollektivtilbud som etter planen skal igangsettes vår 2020.

^[1] Videreføres fra 2019.

Kultur og frivillighet

MÅL: Et rikt kultur- og organisasjonsliv som kjennetegnes av bredde, mangfold, frivillighet og dugnadsånd

Prioriterte tiltak/aktiviteter i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Kulturminneplan for Hol kommune	KO	🟡 Forsinket
Innføre utlånsautomat ved Hol folkebibliotek	KO	🟢 I rute
Planlegge og gjennomføre arealmessige tilpasninger i biblioteklokalene på hovedbiblioteket (eksterne tilskudd)	KO	🟢 I rute
Innføre styringssystem med samarbeidsutvalg og strukturert elev-og foreldreoppfølging i Kulturskolen.	KO	🟢 I rute
Fremme forslag til tiltak for å styrke kommunens oppvekstmiljø og skape møteplasser og arenaer for barn og unge, ref. vedtakspunkt 32 og 33 i HØP 2019.	KO	🟢 I rute
Støtte kulturnæringsprosjektet RØTA (røtter- kulturopplevelser og tilrettelegging av dem)	KO	🔴 Stanset
Utvikle en tydeligere profil med mål om økt kvalitet på informasjon om kulturavdelingens tilbud og tjenester	KO	🟢 I rute
Evaluere Frivilligsentralen	Fellestjenester	Ferdig (k-sak, i oktober -20).
Evaluering og vurdering av størrelse og fordeling på tilskudd til kultur – og idrettsformål	KO	🟡 Ikke påbegynt
Gjennomgang av kulturbygg i kommunen; aktiviteter og potensiale for økt bruk av disse	TE	🟡 Ikke påbegynt

Evt. avvik/forsinkelser

Tiltaket «Kulturminneplan» er forsinket grunnet utfordring med ekstern samarbeidspartner. Målet er at planen ferdigstilles i løpet av 2021.

Tiltaket RØTA termineres. Kvaliteten på prosjekter som er gjennomført er svært god. Men – det er vanskelig med finansiering.

Evaluering og vurdering av størrelse og fordeling på tilskudd til kultur-og idrettsformål er holdt igjen i påvente av nedsatt utvalg. Vi stiller spørsmål til utvalget bl.a. om dette temaet.

Natur, miljø og friluftsliv

Mål: Ivareta natur, miljø og landskap, som grunnlag for bolyst og trivsel, rekreasjon, næring og arbeid.

Prioriterte tiltak/aktiviteter i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	KO	 Forsinket
Kartlegging av kommunens friluftslivsområder – nasjonalt prosjekt	P&U	 I rute.
Mulighetsstudie - alternativt kollektivtilbud for ungdom, eldre m.m	P&U	 I rute
Utarbeide retningslinjer for innkjøp med krav om klimasertifisering/-regnskap.	Fellestj.	Ferdig
Oppdatere kommunens viltkart	P&U	 I rute
Prosjekt - videreutvikle Slåttahøl-området som sentrumsnært friluftsliv- og aktivitetsområde. Sørg for at det blir ryddet siv.	KO/P&U	 Ikke påbegynt
Miljøsertifisering av kommunale virksomheter - best i Hallingdal i løpet av 2020	PU	 I rute
Gjennomgang av regler for båndtvang i Hol kommune	P&U	 Ikke påbegynt
Vurdere og foreslå tiltak for å rydde opp og hindre gjengroing i Hol kommune	P&U	 Ikke påbegynt
Søke på ENØK-tiltak i KLIMA-Sats, kommunenes ENOVA Se kommentarer under.	P&U / TE	 I rute

Evt. avvik/forsinkelser:

Mulighetsstudie- alternativ kollektivtilbud. Hol kommune er med i prosjekt «Tettstedspakker» og i SINTEF prosjektet «Mobilitet som verktøy for bærekraftig distriktsutvikling». Gjennom prosjektet vil kommunen involvere lokale aktører og bruke SINTEF som FoU-partner i en langsiktig strategi for å løse fremtidens mobilitetsutfordringer på en bærekraftig og utviklingsorientert måte. Dette er et treårig prosjekt.

Viltkart. Innarbeides som en del av kommunedelplan naturmiljø.

Båndtvang: Vurderes etter erfaringer på endring av regelverk i nabokommuner. Politisk sak mars 2021.

Framlegg til Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er levert fra KO til P&U. Etaten venter på at P&U fullfører planarbeidet. Etaten venter også på at revidering av Kommunedelplan for kultur igangsettes av P&U.

ENØK-tiltak: Forutsetter stor del av egeninnsats. Strenge krav for å få støtte, f.eks. må en ha etablerte ladepunkt før en får støtte til innkjøp av kommunale el-biler. Fått støtte til noen prosjekter, bl.a. energitiltak Geilohallen.

I Hol kommune har vi 24 bedrifter som er sertifisert som miljøfyrtårnbedrifter. I 2019 ble Geilo bemerket som bærekraftig reisemål hvor det ble oppdaget flere rapporteringsmål som må inn i overordnede rapporteringer. Det må rapporteres årlig på vannkvalitet og vannforbruk. Det må også rapporteres på vannkvalitet på badeplassene i kommunen. Det er behov for å analysere utviklingen av disse rapporteringsmålene til neste bemerkingsprosess.

Livsløp

Hol som oppvekstkommune

MÅL: Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.

Prioriterte tiltak/aktiviteter i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Utvikle uteområder ved Geilo barne- og ungdomsskole	TE	● Forsinket
Prosjektering av nytt barneskolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, basishall og utvidelse av arealene til NTG, ref. HØP 2019 vedtakspunkt 34.	TE	● Forsinket
Videreføre «foreldreskole», (Digital dømmekraft), utprøving på flere klassetrinn.	KO	● Forsinket
Implementere nye rutiner for tilpasset opplæring og arbeide for å få til et tolærersystem i sentrale fag fra høsten 2020.	KO	● I rute
Pilot/ utprøving av Ipad som verktøy i tilpasset opplæring i barnehage og skole	KO	● Stanset
Fortsette arbeidet med regionalt prosjekt i Hallingdal; inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole	KO	● I rute
Arbeide med fagfornyingen i skolene, nye læreplaner fra høsten 2020	KO	● I rute
Tidlig innsats. Overgang barnehage – skole prosjekt ved Hol og Hovet barnehager og Hallingskarvet skole.	KO	● I rute
Følge opp arbeidet med Mestringsfabrikken på Geilo barne- og ungdomsskole og videreutvikle den.	KO	● I rute
Følge opp den nye leseplanen og implementere den. I tillegg skal barnehage og skole samarbeide om lesing/leseprosjekt.	KO	● I rute
Vurdere redusert lese- og undervisningsplikt for kontaktlærere for å frigjøre tid til oppfølging av elever.	KO	● Stanset
Rekruttere kvalifisert personell for å arbeide med barn/elever med store hjelpebehov. Disse må også kunne gå inn i koordinatorroller.	KO	● Stanset

Kommentar til avvik/forsinkelser:

De tre tiltakene som er markert som «Stanset» er ikke prioritert jobbet med i 2020.

Prosjektering av nytt barneskolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, basishall og utvidelse av arealene til NTG og uteområder avventer avsluttet planarbeid og realisering av infrastrukturtiltak både øst og vest for skole- og idrettsområdet.

Videreføring av "foreldreskolen" er forsinket grunnet Covid-19, men arbeid med dette vil bli tatt opp igjen så snart det lar seg gjøre.

Kvalitetsresultater barnehage og grunnskole

Barnehage

I Foreldreundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet (UDIR) får foreldre og foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel, utvikling, informasjon, tilfredshet med lokaler og uteareal og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Det er frivillig for barnehagene i Norge å gjennomføre undersøkelsen, men administrasjonen i Hol kommune i samarbeid med kommunale og private barnehager har valgt å gjennomføre undersøkelsen hvert år mellom 1.november og 20.desember.

Resultatene fra foreldreundersøkelsen brukes av barnehagen og barnehageeier som en hjelp til å vurdere og utvikle barnehagetilbudet. Den enkelte barnehage bruker resultatene i dialogen med foreldrene og lager handlingsplaner for videre utvikling av barnehagen.

Svarprosenten på undersøkelsen er 55,3 %, noe som er en nedgang fra 2019 da svarprosenten var 64,98 %.

Undersøkelse	Inviterte	Besvarte	Svarprosent
Foreldreundersøkelsen	219	121	55,3%

Total tilfredshet kan få en høyest mulig score på 5,0. I 2020 var scoren på 4,5 sammenlignet med 4,6 året før. Sammenlignet med resten av Oslo og Viken og nasjonalt ligger barnehagene i Hol ganske likt på alle områder.

Barnehagene i Hol kommune:

	Snitt
Ute- og innemiljø	4.1
Relasjon mellom barn og voksen	4.5
Barnets trivsel	4.7
Informasjon	4.3
Barnets utvikling	4.5
Medvirkning	4.2
Henting og levering	4.3
Tilvenning og skolestart	4.4
Tilfredshet	4.5

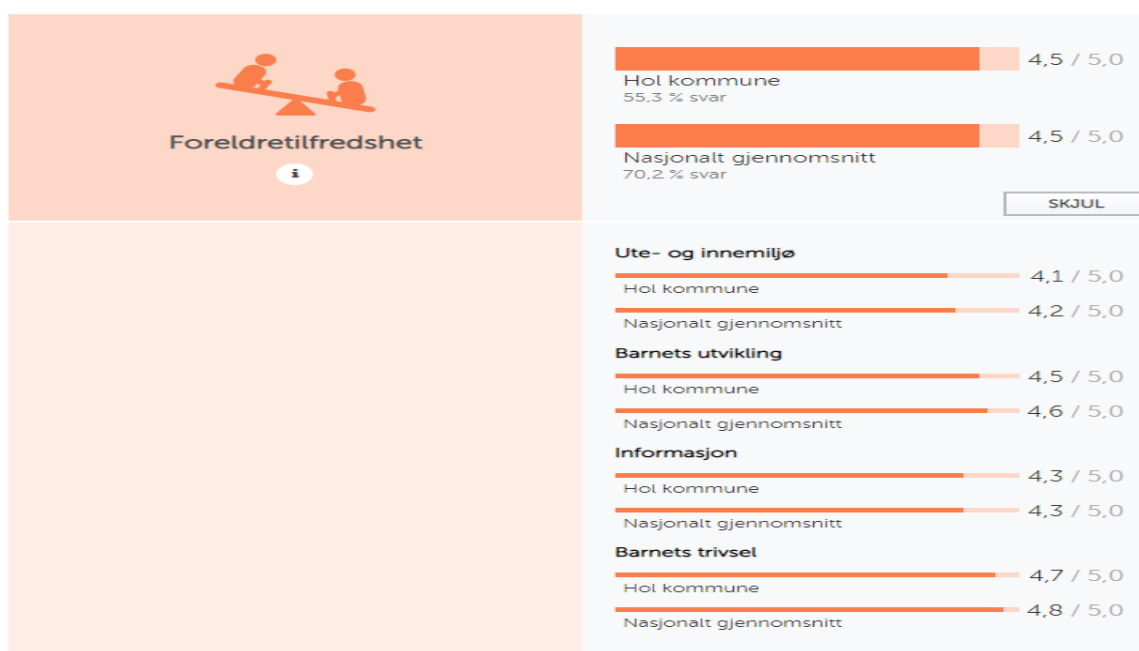
Barnehagene i Oslo og Viken:

	Snitt
Ute- og innemiljø	4.1
Relasjon mellom barn og voksen	4.5
Barnets trivsel	4.7
Informasjon	4.3
Barnets utvikling	4.6
Medvirkning	4.3
Henting og levering	4.4
Tilvenning og skolestart	4.4
Tilfredshet	4.5
Samisk bolk	4.3

Nasjonalt:

	Snitt
Ute- og innemiljø	4.2
Relasjon mellom barn og voksen	4.5
Barnets trivsel	4.8
Informasjon	4.3
Barnets utvikling	4.6
Medvirkning	4.3
Henting og levering	4.4
Tilvenning og skolestart	4.5
Tilfredshet	4.5
Samisk bolk	4.2

Området som viser størst utfordring i barnehagene er lokalene som benyttes. Det er behov for oppgradering av noen lokaliteter både inne og ute.

Grunnskole

Elevundersøkelse 2020

Tabellen viser resultater fra Elevundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet høsten 2020.

Undersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10.trinn. Resultater fra Hol sammenlignet med nasjonalt snitt vises i tabellen.

Indikator og nøkkeltall	Hol kommune skoleeier 10.trinn	Nasjonalt 10.trinn	Hol kommune skoleeier 7.trinn	Nasjonalt 7.trinn
Læringskultur	4,1	3,9	4,0	4,0
Elevdemokrati og medvirkning	3,2	3,4	3,9	3,7
Faglig utfordring	4,5	4,3	4,3	4,0
Felles regler	4,2	4,0	4,3	4,3
Trivsel	4,2	4,1	4,3	4,2
Mestring	3,8	3,9	3,8	4,0
Utdanning og yrkesveiledning	4,1	3,8		
Støtte fra lærerne	4,1	4,1	4,4	4,4
Motivasjon	3,5	3,5	3,6	3,7
Vurdering for læring	3,4	3,3	4,0	3,8
Støtte hjemmefra	4,2	4,1	4,1	4,3
Mobbing på skolen, 2-3 ganger i måneden eller oftere. (i %)	0,0	5,5%	*	7,5%

Resultatet vises ikke hvis 1-4 elever har svart at de opplever mobbing på skolen. Dette vises ved en *.

Tabellen viser andelen elever som svarer at de blir mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere.

Skalaen går fra 1-5, der 5 er det høyeste. Elevundersøkelsen kartlegger de mest sentrale forholdene ved elevenes læringsmiljø.

Resultatene varierer fra kull til kull. 7.trinn i 2020 svarer at de trives på skolen, får faglig utfordring, støtte fra lærerne og at det er bra arbeidsro i timene. Det er få elever på dette trinnet som oppgir at de har blitt mobbet de siste månedene. Resultatet vises ikke hvis 1-4 elever har svart at de opplever mobbing på skolen. Dette vises ved en *.

På 10.trinn er resultatene i elevundersøkelsen totalt, og innen de fleste tema, bedre enn i fjor, og også over nasjonalt snitt. De skårer blant annet høyere på trivsel, støtte hjemmefra og faglige utfordringer, arbeidsro og at de blir lyttet til, enn i fjor, og også høyere enn nasjonalt. På spørsmålet om mobbing på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere er resultatet 0,0.

Nasjonale prøver

Nasjonale prøver gjennomføres på høsten på 5.-8. og 9.trinn. Det er elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing og regning i alle fag og deler av faget engelsk elevene prøves i. Resultatet her er presentert som gjennomsnittlig skala-poeng. Det er veldig godt resultat på nasjonale prøver på årets 9.trinn – samme prøve som i fjor, samme elever – resultatet har gått opp i både lesing og regning.

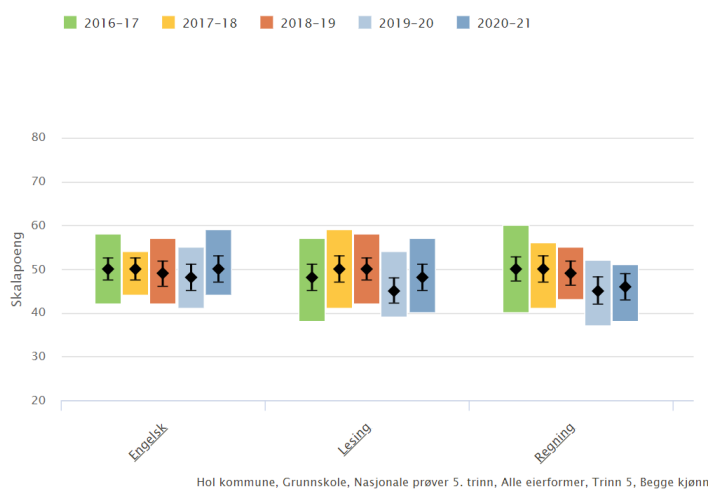
Indikator	5.trinn	8.trinn	9.trinn
Engelsk	50	49	
Lesing	48	49	52
Regning	46	48	55

Nasjonalt snitt på 5. og 8.trinn: 50 skala-poeng

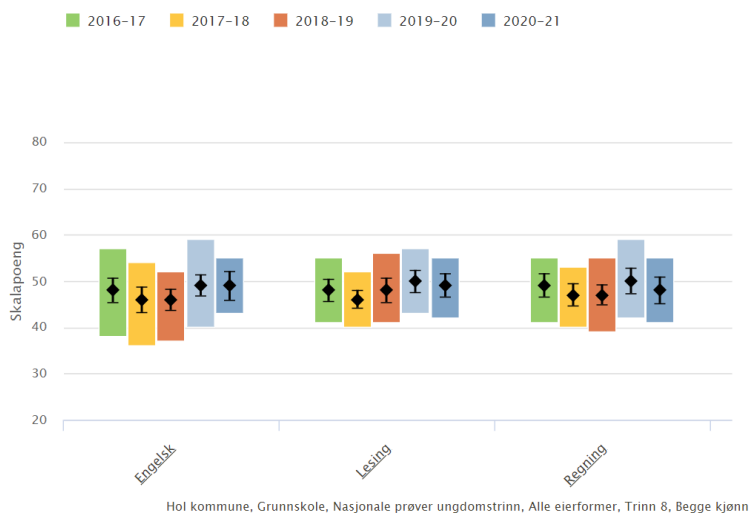
Nasjonalt snitt på 9.trinn: lesing 54 og regning 53 skala-poeng.

Nasjonale prøver i engelsk gjennomføres kun på 8. trinn på ungdomstrinnet.

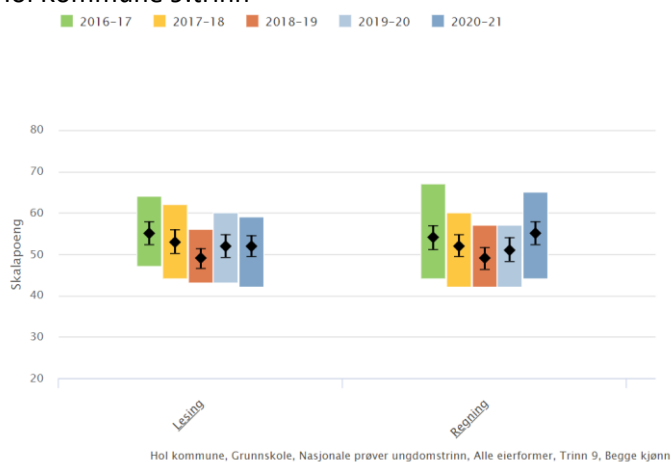
Hol Kommune 5.trinn:

Hol Kommune 8.trinn

Hol Kommune 9.trinn

9.trinn gjennomfører samme prøve som 8.trinn i lesing og regning og det er en forventning om at resultatene ligger over resultatet på 8.trinn. 9.trinn har ingen prøve i engelsk.

Fritak: Så få elever som er fritatt, at tall ikke oppgis.

For elevene på årets 9.trinn er resultatene slik:

lesing 2019-2020: 50 skalapoeng (8.trinn)

lesing 2020-2021: 52 skalapoeng

regning 2019-2020: 50 skalapoeng

regning 2020-2021: 55 skalapoeng

I begge disse grunnleggende ferdighetene har elevene scoret bedre på dette ene skoleåret:

Økning fra 50-52 skalapoeng i lesing, og økning fra 50-55 skalapoeng i regning.

På 5.trinn er det generelt flere elever på mestringsnivå 2 og 3 i alle tre ferdighetene enn i fjor, men fortsatt litt under det nasjonale snittet i lesing og regning. Det er flere gutter enn jenter på mestringsnivå 3 i regning på 5.trinn. 8.trinn presterer litt under det nasjonale snittet, men har det høyeste antall elever på mestringsnivå 5 siden 2016 i Hol Kommune, og det er flest gutter på dette nivået. Det er også flere gutter enn jenter på mestringsnivå 5 i regning på 8.trinn. På 9. trinn er resultatene i lesing litt under det nasjonale snittet, men ligger over det nasjonale snittet i regning. Grunnleggende ferdigheter i regning og spesielt lesing, er viktig for læring i de aller fleste fag og derfor jobbes det mye med dette ved skolene. Områder der mange elever ikke mestrer, jobbes det videre med, og det er et spesielt fokus på tilpasset opplæring dette skoleåret. Det er et mål å heve elever som skårer lavt, på de laveste mestringsnivåene, og å utjevne prestasjonene mellom jenter og gutter. Resultatene varierer innad på skolene og mellom barneskolene. Dette skoleåret er det flest jenter på høyeste mestringsnivå i lesing, men flest gutter på høyeste mestringsnivå i regning. I engelsk er det flere jenter enn gutter på 5.trinn på de høyeste nivåene, men flere gutter enn jenter på 8.trinn på det høyeste mestringsnivået. Resultatene av de nasjonale prøvene blir sett i sammenheng med all annen kartlegging og vurdering rundt elevene, som gir skolene god informasjon om hvordan tilrettelegge best mulig for hver enkelt elev videre.

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10. Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbytte etter avsluttet grunnskole og benyttes som kriterium for opptak til videregående skole.

Tabellen viser gjennomsnittlig grunnskolepoeng i Hol kommune sammenlignet med det nasjonale snittet de fire siste årene.

Indikator	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Hol kommune skoleeier	39,0	40,9	40,0	41,3
Nasjonalt	41,4	41,8	42,0	43,1

Avgangselevne i Hol kommune hadde i snitt lavere grunnskolepoeng enn nasjonalt og snittet for sammenlignbare kommuner i Hallingdal. Jentene ligger i år over det nasjonale snittet, som er på 45,4, og i Hol på 46,1. I fjor var snittet på jenter 41,9.

Indikator og nøkkeltall	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt	41,3	38,3	46,1

Hol kommune, Grunnskole, Grunnskolepoeng, Alle eierformer, 2019-2020, Trinn 10

Gjennom flere år har en sett at det er stor forskjell i resultatene mellom jenter og gutter. Dette er også en nasjonal trend og det blir sett på ulike tiltak både i Hol og på nasjonalt nivå. Det jobbes blant annet med overgangen fra barnehage til skole, tidlig innsats og intensive tiltak tidlig i opplæringsløpet, dersom elever blir hengende etter. Det jobbes samtidig med større fokus på tilpasset opplæring, mer praktisk undervisning, et tettere tverrfaglig samarbeid og å øke lærernes kompetanse gjennom videre- og etterutdanning.

Resultatene fra Elevundersøkelsen, Nasjonale prøver og grunnskolepoeng er en del av Kvalitetsmeldingen som presenteres og drøftes i UKL og Kommunestyret våren 2021.

Hol som helse- og omsorgskommune

MÅL: Innbyggere og gjester i Hol kommune skal føle trygghet for egen helse og velferd.

Prioriterte tiltak/aktiviteter i HØP 2020	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Prosjekt Trygg oppvekst - Bedre kartlegging, koordinering og tverrfaglig innsats for risikoutsatte barn – BTI.	HO/KO	● I rute
Styrking av tidlig innsats, spesielt med fokus på gravide og småbarnsforeldre. (Regionalt samarbeidsprosjekt 2019-2023)	HO	● I rute
Styrke tilbud om foreldrestøttende tilbud / foreldreveiledning og familierapi i «Familiens hus».	HO	● I rute
Være en aktiv aktør i Hallinghelse og regionalt samarbeid i forhold til tjenesteinnovasjon, utviklingsprosjekt, kompetanse, ressursdeling, oppfølging av avtaler og andre nødvendige samhandlingstiltak:	HO	● I rute
Utvikle et helhetlig og innovativt rehabiliteringstilbud som skal omfatte rehabilitering i hjemmet, på korttidsavdeling og i sykehus (statlige prosjektmidler).	HO	● I rute
Kartlegging, planlegging, implementering og gjennomføring av Leve hele livet. St.meld 15- kvalitetsreform for eldre (prosjekt 2019-2023).	HO	● Forsinket
Revurdere og videreutvikle etatens helhetlige plan for utvikling av, og investering i bygg til helse- og omsorgsformål (omsorgsplasser, sykehjemsplasser, pasientbehandling, personalbaser) på kort og lang sikt,	HO	● Forsinket
Utvikle gode og sømløse helse- og omsorgstjenester til eldre hjemmeboende og beboere i heldøgnsomsorgsplasser med fokus på aktivitet, mestring av måltid og ernæring, og kompetanseheving blant personalet	HO	● I rute
Utvikle legetjenesten og legevakt i samsvar med framtidige lokale behov, bl.a. ved å gjennomgå omfang og organisering av tjenesten og regionalt samarbeid om legevakt.	HO	✓ Ferdig
Etablere rekruttering og utdanningsstillinger gjennom Prosjekt «Hallis»	HO	● Stanset
Vurdere løsninger for ressursutnyttelse og styrking av hjemmetjenesten med fokus på egenmestring, gjennom hverdagsrehabilitering-, mestring og velferdsteknologi.	HO	● I rute
Opprette vikarpool for helse – og omsorgssektoren, med faste stillinger, for å redusere ekstern vikarbruk/overtid	HO	● Forsinket
Avsette sentrumsnært areal for tilrettelagte boliger for eldre, a'la Haugstomta. Se på muligheter for samlokalisering med andre brukergrupper	HO/TE	● Ikke påbegynt
Sertifisere Geilotun og Høgehaug som Livsgledehem	HO	● Ikke påbegynt

Kommentar til avvik/forsinkelser:

I forbindelse med utbrudd av Korona / covid 19 ble mye av prosjekt og utviklingsarbeid redusert/satt på vent.

Trygg oppvekst – BTI: Første del av prosjektet ble sluttrapportert til BUFDIR i desember 2020. Det er utarbeidet regionale handlingsveiledere og det er kommet på plass en digital plattform for handlingsveiledere. Det er også gjennomført en kartlegging blant ansatte i barnehager og skoler i Hol kommune om kunnskap om tverrfaglig samarbeid. Det er satt i gang et regionalt prosjekt med nye prosjektmidler for videre implementering i år 2021.

De regionale prosjektene om utvikling av jordmortjeneste og helsestasjonstjeneste ble avsluttet i 2020. Det er etablert regionale diagnoseuavhengig læring og mestringstilbud gjennom Hallinghelse. Det er også igangsatt et prosjekt med mobilt ferdighetsteam, og det blir jobbet med implementering av FIT /feedback informerte tjenester) som tilbakemeldingsverktøy for brukere av tjenester. Prosjekt innovativ rehabilitering ble avsluttet i 2019. Hallinghelse har fått overført noe prosjektmidler til 2020 der det bant annet blir jobbet med en regional rehabiliteringsplan.

Hol kommune har fått styrkingsmidler/prosjektmidler for å videreutvikle helsestasjon og foreldrestøttende tilbud som videreføres i år 2021. Kommunen fikk også tilskuddsmidler for å se på organisering av tilbud for barn og unge som har behov for langvarig og sammensatte tjenester sammen med oppvekst. Rapport for forprosjektet vil bli fremmet for politisk behandling i løpet av 1 kvartal 2021.

Prosjekt Hallis som var et regionalt prosjekt er avsluttet på grunn av at det ikke var statlige midler til å finansiere det videre. Det blir jobbet regionalt med at fastleger kan få tatt allmennspesialisering i samarbeid med Hallingdal sjukestugu. Det er inngått avtale med Ål om utvidet legevaktsamarbeid mellom Hol og Ål er etablert.

Det er etablert en partssammensatt utvalg som skal se på arbeidstidsordninger jf kommunestyrevedtak 54/19, punkt 21. Arbeidet kom ikke i gang i år 2020.

En del av tiltakene må sees i sammenheng med kvalitetsreformen «leve hele livet», jfr. Punktvedtak 22, 23 og 24 i HØP 2021. Det har vært engasjert en prosjektleder i 30 % fra mars 2020. Det er gjennomført en kartlegging for å få innspill fra innbyggere over 65 år. Mandat og videre arbeid i prosjektgrupper ble vedtatt av formannskapet høsten 2020. Det er etablert en styringsgruppe. Det er igangsatt flere tiltak og prosjekt som er knyttet til leve hele livet. Kommunen har fått prosjektmidler til blant annet «Sterk og stødig» og aktivitetstilbud for å motvirke ensomhet. I samarbeid med Ål og Felleskjøkkenet er det i gang et prosjekt med mat og matglede, men det er ikke laget samarbeidsavtaler med lokalmatprodusenter. Det har vært et økt samarbeid med frivillige og Frivilligsentralen. Flere tiltak er kommet i gang, som Datahjelp, NYBY, ringevenn og handlehjelp. De har bistått legetjenesten med frivillige hjelpere. Det regionale innovasjon og velferdsteknologiprojektet videreføres i år 2021. Det har vært etablert et midlertidig tverrfaglig team for å få implementert hverdagsrehabilitering som fast tilbud.

Arbeidet med å revurdere og videreutvikle etatens helhetlige plan for utvikling av, og investering i bygg til helse- og omsorgsmål må videreføres i 2021. Arbeidet ble nedprioritert i 2020 grunnet covid 19.

Arbeid og næringsutvikling

Eksisterende næringer

MÅL: Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer

Prioriterte tiltak/aktiviteter	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Prosjekt med oppfølging av bruk av næringsbygg turistbedrift i henhold til prinsipp sak varme /kalde senger	P&U	● Ikke påbegynt
Utvikle flere arenaer for samarbeid med næringslivet i kommunen.	P&U	● I rute
Hol kommune skal tilby språk- og arbeidspraksisplasser for flyktninger og andre fremmedspråklige arbeidsinnvandrere.	HO/NAV	● I rute
Prioritere økonomisk støtte til utviklingstiltak innen tradisjonelt landbruk, stølsdrift, tilleggsnæringer og Inn på tunet /grønn omsorg.	P&U	● I rute
Prioritere bruk av virkemidler for koordinert produksjon, markedsføring og salg av lokalmat .	P&U	● I rute
Utnytte økonomiske virkemidler for å øke aktiviteten i skogbruket.	P&U	● I rute
Kreve tydelige og realistiske visualiseringer av utbyggingsområder i plandokumenter.	P&U	● I rute
Legge til rette for norskopplæring på Geilo for fremmedspråkarbeidere og flyktninger bosatt i kommunen	KO/Fellest j. (Frivilligse ntralen)	● Stanset

Avvik/forsinkelser:

Oppfølging varme/kalde senger: Samarbeider med Hemsedal kommune for å se på de juridiske utfordringer med regelverket og oppfølging. Det arbeides sammen med KS mot Kommunaldepartementet for å avklare de juridiske grunnlagene kontroller.

Norskopplæring på Geilo for fremmedspråkarbeidere og flyktninger er ikke iverksatt fra K/O. Tilbudet gis i form av samarbeid med Læringscenteret Gol og Ål vaksenopplæring.

Lokalt næringsliv er i stor grad reiselivsbasert, noe som gjør lokalsamfunnet svært sårbart ved kriser og store endringer i reisemønster

Rekruttering av nok arbeidskraft er utfordrende, og mange arbeidsgivere «gir opp» å lyse ut stillinger.

Hva innbyggerne arbeider med

Næring	Sysselsatte personer Hol Kommune 2019	Sysselsatte personer Hol Kommune 2020
00-99 Alle næringer	2431	2397
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	73	88
05-43 Sekundærnæringer	580	566
45-82 Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjen., forretningsmessig tjen., eiendom	905	864
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	105	97
85 Undervisning	187	171
86-88 Helse- og sosialtjenester	455	450
90-99 Personlig tjenesteyting	126	116
00 Uoppgitt		45

Kilde: Registerbasert sysselsetting, SSB, tall pr 4. kvartal 2020. <https://www.ssb.no/kommunefakta/hol>

Det er færre sysselsatte personer i Hol kommune i 2020 enn i 2019. De fleste arbeider innen varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finans – og forretningsmessig tjenester eller eiendom.

Tall på nyoppretta, nedlagte og sum eksisterende virksomheter

Virksomhet	2019/2020	2020/2021
Aktive AS/ENK/ASA/ANS i Hol kommune pr 20.03.2020	1108	1146
AS/ENK/ASA/ANS som er kunngjort oppløst/sletta mm ila 2019	14	36
AS/ENK/ASA/ANS som er nyregistrert	52	42

Det har vært avholdt tre frokostmøter mellom ordfører og næringslivet.

Korona-situasjonen har skapt en del utfordringer og ekstra arbeid, og det er brukt mye tid og ressurser på å informere næringslivet om gjeldende smittevernregler, ekstraordinære tilskuddsordninger o.a.

Ny næringsutvikling og innovasjon

MÅL: Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Realisere industriområde på Vøllo	Rådmann	● I rute
Synliggjøre tilgjengelige, regulerte områder avsatt til næringsutvikling i Hol kommune.	P&U	● I rute
Nytt prosjekt med mål å øke antall lærlinger i bedriftene i Hol. Vurdere lærlingplasser som kriterium for næringstilskudd til bedrifter.	P&U	● Ikke påbegynt
Kompetanseoppbygging på innovasjon i egen organisasjon.	Rådmann	● Forsinket
Gjennomgå og evaluere virkning av utdelt, kommunalt næringstilskudd	P&U	Ferdig

Avvik/forsinkelser:

Lærlingstillinger vurderes inn ved evaluering av næringstilskudd. Evaluering skjer etter at midler er utdelt i mai 2020.

Infrastruktur

Samferdsel

MÅL: Effektiv, trygg og miljøvennlig transport til og fra, og innad i kommunen.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Etablering av avkjørsler og parkeringsplasser til Geilo skole- og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18.	TE	● Forsinket
Detaljreguleringsplan for skoleområdet på Geilo ref. HØP 2019.	TE/P&U	Ferdig
Realisering av trafikksikkerhetstiltak Geilo skole og samfunnshus i henhold til vedtatt detaljreguleringsplan ref. HØP 2019.	TE	● Forsinket
Regulere gang- og sykkelvei iht. Kommunedelplan for trafikksikkerhet.	P&U	● Ikke påbegynt
Arbeide for gjennomføring av siste fase av prosjekt knutepunkt på Geilo (Gangbro stasjon – Hegnavegen).	TE	● I rute
Gjennomføre tiltak i reguleringsplan for Geilo sentrum, trafikkavvikling	TE	● I rute
Vurdere anskaffelse av transporttjenester som ledd i kommunedelplan for trafikksikkerhet	Fellestjenester	● Forsinket
Prosjekt utvikling parkering Geiljordet med ladestasjoner, toalett mmm.	TE	● I rute

Avvik/forsinkelser:

Avkjørsler til skole- og idrettsområdet er stort sett ferdig prosjektert, men avventer ferdigstilling av grunnerverv og detaljplaner. Forventet oppstart Vår – 2021.

Gangbro Geilo stasjon: Det er inngått avtale med Bane Nor og arbeidene er godt i gang og vil avsluttet iht. vedtatt framdriftsplan, i november 2021.

Oppstart mulighetsstudie for Geiljordet er forsinket, men det er gjennomført en innledende brukerundersøkelse for å kartlegge behov. Det vil etableres inntil 10 ladepunkt/stasjoner på Geiljordet i løpet av 2021 etter gjennomført konkurranse med interessenter.

Regulere gang- og sykkelvei: Vurderes i planstrategien.

Vurdere anskaffelse av transporttjenester som ledd i kommunedelplan for trafikksikkerhet gjøres i samarbeid med Ål kommune via felles innkjøpskoordinator.

Regulere gang- og sykkelvei: Prioriteringer gjøres i planstrategi 2020-2024. Tiltaket er avhengig av bevilging i budsjettet både i kommunen og i fylkeskommunen.

Tabellen under viser antall passasjerer inkludert skoleskyss med Brakar kollektivtransport for lokallinjene i Hol kommune og Kongsberg-Geilo. I 2020 har det vært 31 % færre passasjerer for disse linjene. Dette er på grunn av stans i skoleskyss da skolene var stengt i mars-april 2020, og færre bussreisende utover året.

Linje	2018	2019	2020
330 Nesbyen - Gol - Geilo	135 264	142 170	97 240
331 Hagafoss - Myrland	17 641	17 195	10 386
333 Geilo - Dagali	5 427	5 758	5 098
334 Geilo - Ustaoset - Haugastøl	8 205	6 646	3 737
345 Geilo - Tuva	234	251	239
420 Kongsberg - Geilo	79 598	68 382	49 393
Sum	246 369	240 402	166 093

Kilde: Brakar

Teknisk infrastruktur

MÅL: Hol kommune skal ha en effektiv og miljøvennlig infrastruktur.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Vann-, avløps- og renovasjonsanlegg i forbindelse med avkjørsler til Geilo skole – og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18	TE	● Forsinket
Rehabilitering og vedlikehold av vann- og avløpsnett i Hol kommune iht. hovedplaner.	TE	● I rute
Rehabilitering og vedlikehold av det kommunale veinettet samt gang- og sykkelstier iht. hovedplan for vegvedlikehold.	TE	● I rute

Prioriterte aktiviteter innen teknisk infrastruktur er også:

- Sikre utbygging av infrastruktur gjennom rekkefølgekrav i reguleringsplaner.
- Innarbeide og gjennomføre utbyggingsavtaler for utbygging av infrastruktur

Evt. avvik/forsinkelser:

VAR knyttet til P-143 er forsinket i påvente av ferdig planarbeid, prosjektering og grunnerv, jfr. tidligere punkt.

Nasjonale Kostra-resultater viser at det er 100 % selvkostgrad for vann – og avløpsnett i kommunen. Det er lavere andel vannleveranse til lekkasje i Hol kommune enn i Kostragruppen og landsnittet.⁶

Iflg KOSTRA er det bare 15% av produsert vann i Hol som forsvinner i en eller annen lekkasje, mens det på landsbasis er 30%. Det er imidlertid stor usikkerhet mht. presisjon i disse tallene og det er grunn til å tro at både ut- og innlekkasje (avløpsnett) i Hol er utfordrende og bør vektlegges enda mer i framtidige vedlikeholdsplaner.

⁶ <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/kommunal-vannforsyning>

Samfunnssikkerhet og beredskap

MÅL: Et trygt og beredt samfunn

Prioriterte tiltak/aktiviteter	Ansvar	Resultat/ Status 31.12.20
Prosjektene beredskapssenter, ref. K-sak 43/19	TE / Beredskaps- rådgiver	● Forsinket
Kartlegging av rasfare med grunnlag i aktsomhetskart ⁷	P&U / Beredskaps- rådgiver	● Ferdig
Risiko – og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)	Beredskapsrådgiver	● Forsinket

Prioriterte aktiviteter innen samfunnssikkerhet og beredskap er også:

Oppfølging av ROS-analysen, vedtatt 31.10.18 når det gjelder

- Kriseplaner og sektorplaner for beredskap: Plan for kommunal kriseledelse er revidert februar 2021. Sektorplaner mangler status
- Tettere regionalt plansamarbeid for beredskap: Under utvikling
- Lokale øvelser – tilpasset behov og prioritert: Utsatt grunnet pandemien
- Sektorvis kompetanseheving innen beredskap: Utsatt grunnet pandemien
- Forebyggende arbeid og tiltak – tilpasset klimautfordringene: Utsatt grunnet pandemien
- Påse at Hol kommune er riktig dimensjonert for å håndtere uønskede hendelser: Har hatt høyt fokus siste året, og vurderes jevnlig

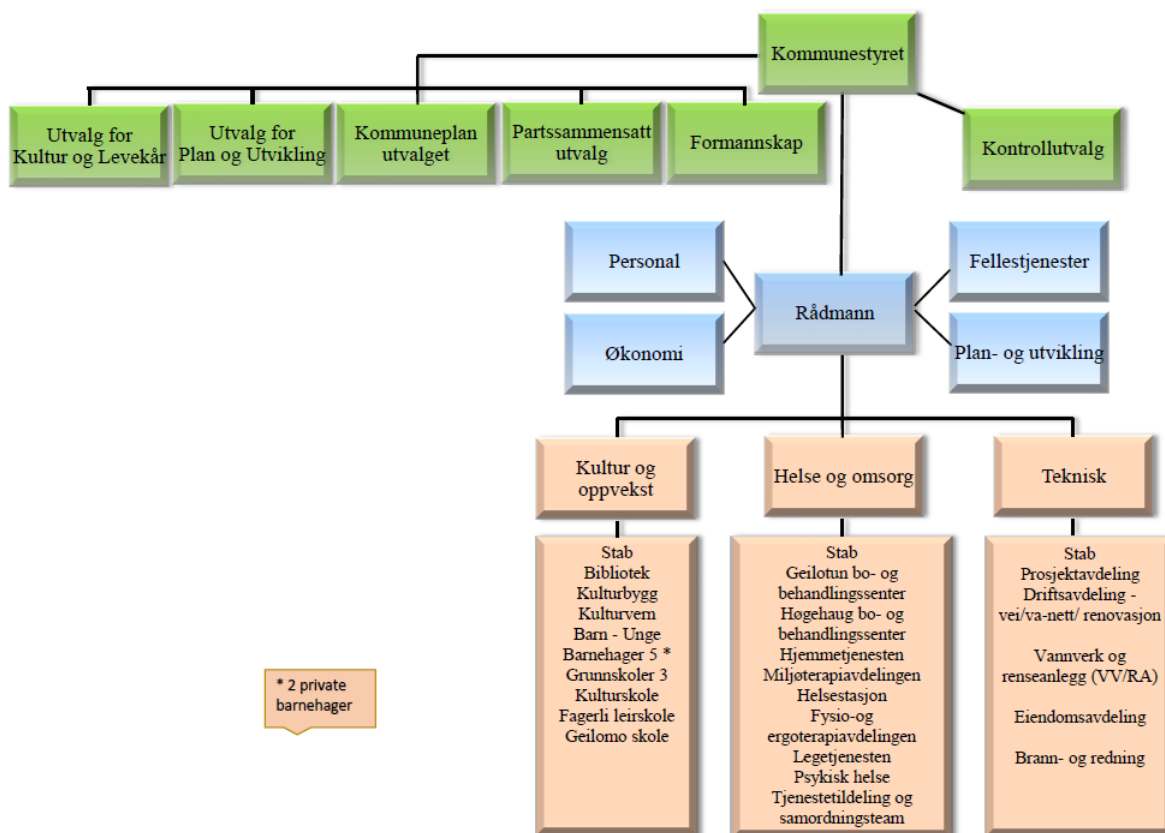
Evt. avvik/forsinkelser:

Beredskapssenter: Prosjektering er forsinket grunnet avklaringer i planprosessen. Vil forhåpentligvis starte prosjektering V-2021.

Det er vedtatt at Beredskapssenteret skal utredes med plassering vest for Monter. Området er del av en større privat plan og er ikke ferdig regulert. Arbeidet med detaljregulering av den aktuelle tomte vil sannsynligvis forsinke framdrifta i forhold til det tidligere framdriftsvurderinger.

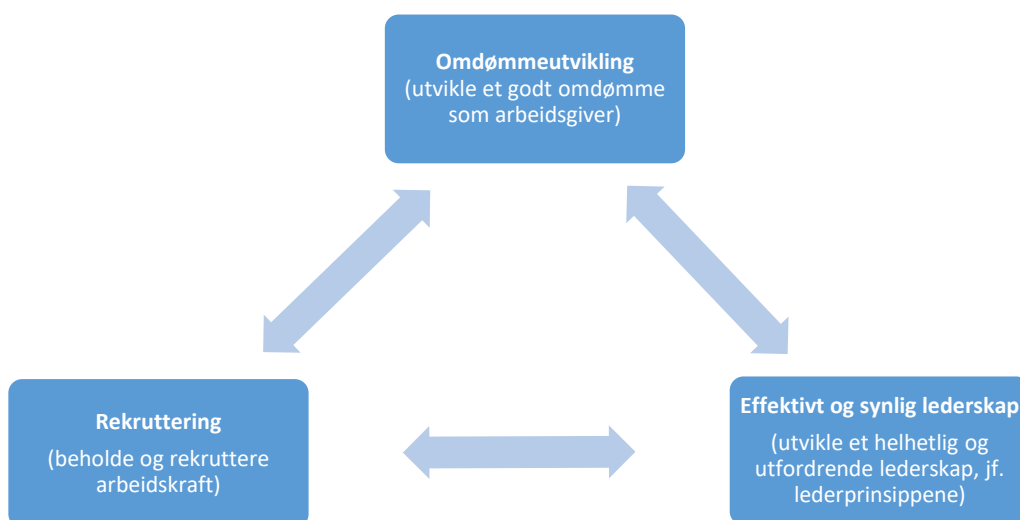
⁷ Videreføres fra 2019 siden det er behov for kartlegging flere steder i kommunen.

4. Organisasjonen Hol kommune

Arbeidsgiverstrategi

Arbeidsgiverstrategien legger føringer for de valg og prioriteringer arbeidsgiver foretar overfor medarbeiderne. God arbeidsgiverpolitikk og et godt omdømme skal sikre tilstrekkelig og kompetent bemanning. Arbeidsgiverstrategien er vedtatt for tidsrommet 2010 – 2020.

Omdømmeutvikling

MÅL: Utvikle et godt omdømme som arbeidsgiver

Strategier for å nå målet

Hol kommune skal:

1. være en synlig arbeidsgiver med mange spennende jobbmuligheter som må kommuniseres ut i arbeidsmarkedet.
Rekrutteringsverktøyet EasyCruit bidrar til reduserte saksbehandlingstider. Kommunene i Hallingdal er knytta opp mot portalen «Jobb i Hallingdal, en digital møteplass for arbeidsgivere, jobbsøkere og personer som ser på Hallingdal som en mulig fremtidig arbeidsplass. tillegg er kommunen knyttet seg opp mot portalen Karriere.no som når ut til 70.000 brukere/mnd. Kommunene har inngått en fellesavtale med Hallingdølen på felles annonsering på faste dager, med formål om å rekruttere familier til Hallingdalsregionen.
2. KS læring er delvis tatt i bruk og det gjenstår å implementer og motivere medarbeidere til å ta det mer aktivt i bruk.

Effektiv og synlig lederskap

MÅL: Utvikle et helhetlig og utfordrende lederskap

Strategier for å nå målet:

Hol kommune skal:

1. være innovativ og omstillingsdyktig. Omstilling vil i årene som kommer være en kontinuerlig prosess med fokus på bedre tjenester og mer effektiv forvaltning. Det betyr i praksis at vi må jobbe på nye måter.
2. lederopplæring og utvikling av kjernekompetanse. Ikke gjennomført i 2020.
3. ta i bruk KS læring som et verktøy/plattform for både intern og ekstern læring.
ved bruk av KS læring skal Hol kommune utvikle egne nettkurs eller ta i bruk nettkurs som er utviklet av andre kommuner.
4. i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene vurdere ulike tiltak som skal bidra til reduksjon av sykefraværet. Det er etablert ei prosjektgruppe bestående av hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, ansattrepresentant og arbeidsgiver som jobber med å etablere tiltak. Virkemidlene som vil bli tatt i bruk kan være de løpende prosessene som skjer i regi av KS, NAV og IA-avtalen.

Hol kommunes målsetning er å øke nærværet, det vil si å redusere sykemeldte og egenmeldte fravær, samt å utvikle heltidskultur blant de ansatte.

MÅL: Beholde og rekruttere arbeidskraft

For å levere gode tjenester til brukerne er det viktig å tiltrekke seg og beholde dyktige medarbeidere. Et viktig ledd i dette er å styrke kommunens attraktivitet som arbeidsgiver gjennom systematisk

arbeid med omdømme. Her har kommunen i større grad tatt i bruk forskjellige plattformer for å skape større interesse for kommunen som arbeidsplass.

Kommunen har i 2020 hatt store rekrutteringsutfordringer innenfor helse- og omsorgssektoren.

Regionalt jobbes det med å få etablert desentralisert studietilbud knyttet til kommunenes kompetansebehov.

Bedriftshelsetjenesten

I 2020 har Hol kommune hatt et samarbeid med Hallingdal og Valdres BHT. De gir bistand innenfor fysiske og organisatoriske endringer, sykefraværarbeid, arbeidshelse, psykososialt arbeidsmiljø, ergonomi, inneklima, lovpålagte helseundersøkelser, grunnopplæring for verneombud og HMS-opplæring for ledere.

Egen årsrapport behandlet i Arbeidsmiljøutvalget hvert år. BHT deltar på møtene i AMU. I 2020 ble ikke alle planlagte aktiviteter fulgt opp grunnet Covid-19. Noen aktiviteter ble utsatt til 2021. Planlagte aktiviteter var på 220 timer.

Avvik

I driftsåret 2020 ble det registrert 481 avvik totalt. Avvikene følges opp av nærmeste arbeidsgiver med relevante tiltak. Avvikene registreres i eget avvikssystem. Avvikene og restanser på avvik legges fram kvartalsvis i arbeidsmiljøutvalget (AMU). I forhold til virksomhetens størrelse er det underrapportering på avvik.

Seniorpolitiske tiltak

Et tiltak kommunen bruker for å beholde arbeidskraft er seniorpolitiske tiltak. Tiltaket går ut på at medarbeidere passert 62 år får velge mellom et seniortillegg i form av lønnstillegg, eller redusert stilling på inntil 10 %, med å opprettholde full lønn, for medarbeidere med stillingsstørrelse på 75 % eller mer. Målet er å beholde kompetanse i organisasjonen. Tabellen viser antall ansatte som benytter seg av dette.

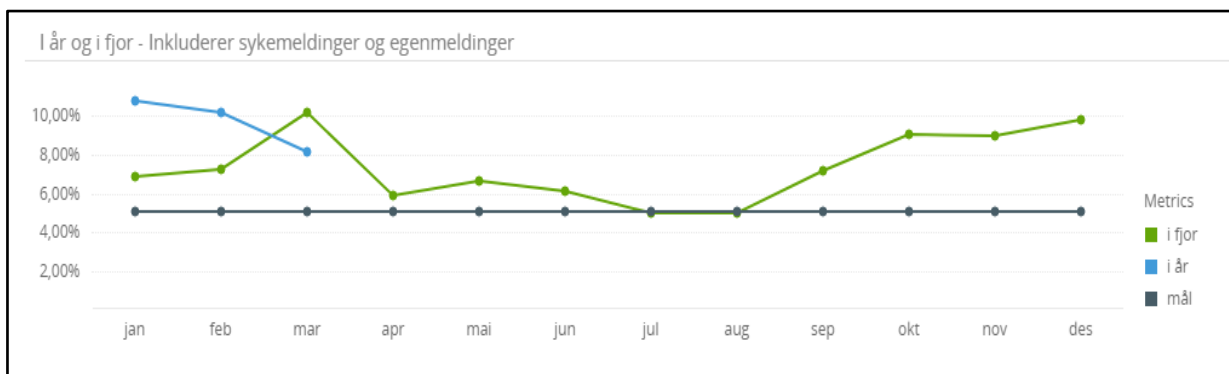
	Seniortillegg	Redusert stilling
Kvinner	8	15
Menn	4	2
Totalt	12	17

Vedtaks punkt nr. 17 i HØP 2020-2023 handler om å sette i gang et 3 partssamarbeid som skal evaluere og eventuelt foreslå reviderte, seniorpolitiske tiltak. Arbeidet er noe forsinket, men det blir laget en utredning i løpet av første halvår 2021 om kostnadene rundt de seniorpolitiske tiltakene. Planen er å presentere dette til møtet i partssammensatt utvalg i mai 2021.

Fravær i Hol kommune i 2020

Resultatmålet er under 5 % fravær i Hol kommune. I driftsåret 2020 var det 7 % fravær, som er omtrent likt som i 2019.

I driftsåret 2020 kan en se at sykefraværet steg kraftig i mars, i starten av koronaperioden, deretter en kraftig nedgang i tidsrommet april – august. Fra september steg sykefraværet jevnt mot slutten av året.

I tabellen vises fravær pr etat i årene 2018-2020, samt SSB's statistikk for kommuneforvaltningen i Norge i 2020.

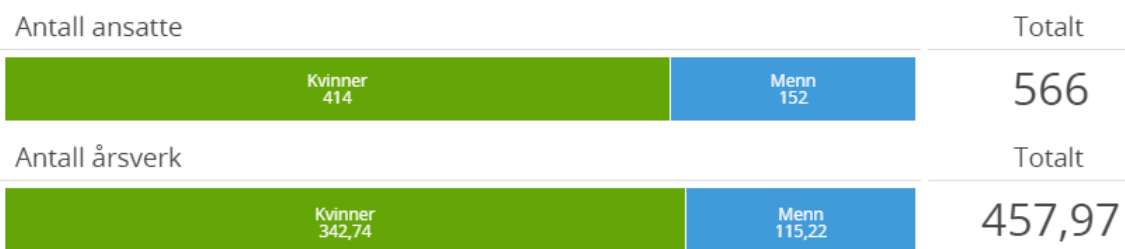
Fravær pr etat	2018	2019	2020	Kommuneforvaltningen Norge 2020 ⁸
Sentraladministrasjonen	3 %	2,9 %	4,6 %	5,7 %
Kultur og oppvekst (Undervisning i komm.forv.)	7 %	7,3 %	6,3 %	7,9 %
Helse og omsorg	8 %	8,7 %	8,8 %	10,7 %
Teknisk etat	7,6 %	6,4 %	7,2 %	
Hol kommune (alle næringer i kommuneforv.)	7,1 %	7,3 %	7,3 %	8,9 %

Fraværet er lavere i Hol kommune enn generelt i kommuneforvaltningen i Norge. Dette gjelder også sektorene administrasjon, undervisning og helsetjenester.

⁸ Kilde: [12442: Sykefravær for lønnstakere \(prosent\), etter næring \(SN2007\), sektor, statistikkvariabel, kvartal og kjønn. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

Bemanning i Hol kommune i 2020

I denne oversikten er følgende stillingstyper inkludert: Faste ansatte, midlertidige ansatte, vikarer i kommunen⁹, tillitsvalgte, ansatte som mottar driftstilskudd.

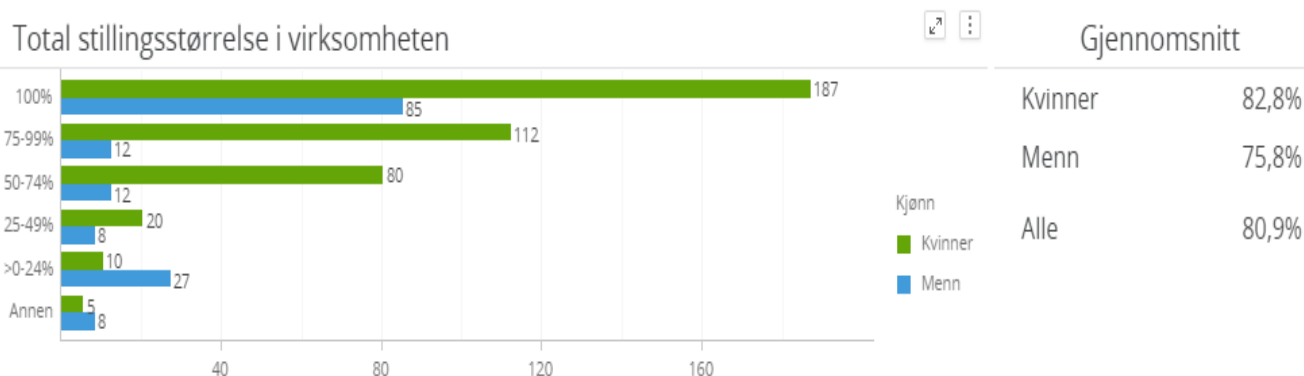
Likestilling og tiltak mot diskriminering

Kommunens verdigrunnlag uttrykker at ethvert menneske er unikt, ukrenkelig og helhetlig, med uante muligheter mentalt, fysisk og sosialt. Ethvert menneske har rett til å bli møtt med forståelse og respekt til å bli inkludert i fellesskapet.

For fag – og lederstillinger, ansatte som arbeider med barn og unge der det ene kjønnnet er underrepresentert, skal følgende tekst tas inn i utlysningsteksten: *Kvinner/menn oppfordres til å søke.*

For stillinger hvor arbeidsoppgavene/tjenestene retter seg mot målgrupper hvor det er innbyggere eller mottakere med flerkulturell bakgrunn skal det vurderes å ta inn følgende tekst inn i utlysningsteksten: *Personer med flerkulturell bakgrunn oppfordres til å søke.*

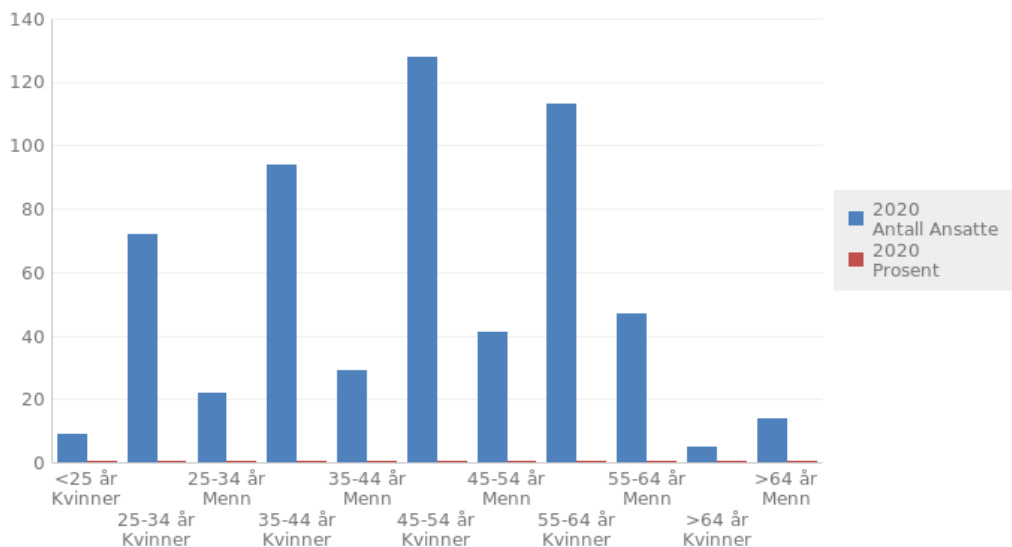
Total stillingsstørrelse i virksomheten

Arbeidsgiver vurderer i forbindelse med vakanser og ledighet i stilling mulighetsrommet for utvidelse av stilling for medarbeidere som ønsker dette, jf. HTA. § 2.3 vedr. deltid.

⁹ Vikarer i undervisning er utelatt for å unngå dobbelttelling. Disse stillingstypene er også utelatt: lærlinger, kommunale engasjement, folkevalgte, ansatte i permisjon.

Bemanning etter alder fordelt på kjønn

Det er flest kvinnelige ansatte, og den største gruppen er i aldre 45-54 år.

Ledere fordelt på kjønn

På mellomledernivå er det andelsmessig flere kvinner blant lederne.

Ledere fordelt på kjønn

	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmannens ledergruppe	3	5	8
Mellomledere	13	4	17
Øvrige ledere ¹⁰	11	8	19
Totalt	27	17	44

Lønnsforskjeller

I lokale forhandlinger i 2020 ble det ikke avsatt midler til lokale forhandlinger for ansatte som tilhører kapittel 4. Ansatte i kapittel 4 fikk sin lønn regulert gjennom det sentrale oppgjøret. Flesteparten av kommunens ansatte er innplassert i dette lønnskapitelet, noe som medførte at det ikke var midler til å gjøre lokale tilpasninger og/eller utjevninger i 2020.

Øvrige kapitler forhandles lønn lokalt.

Forskjellen i lønn mellom kvinner og menn er størst i HTA. kap. 5.1. I denne gruppa er fastlegene sin kommunale stillingsandel plasser

¹⁰ Ledere som i sin stilling innehar delegert budsjett-, økonomi- eller personalansvar.

Lønnsoppgjøret 2020

Lønnsoppgjøret 2020 i forhold til de forskjellige stillingsgruppene;

HTA. kap. 4, sentralt oppgjør (kronetillegg), med virkning fra 01.09.20

Stillinger uten særskilt utdanning	-	kr. 1.400,-
Fagarbeiderstillinger	-	kr. 1.400,-
Stillinger med fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	-	kr. 1.400,-
Lærer og stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	-	kr. 1.400,-
Adjunkt og stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	-	kr. 1.600,-
Adjunkt med tilleggsutdanning og stillinger med krav om 5-årig U/H- utdanning	-	kr. 1.700,-
Lektor og stillinger med krav om mastergrad	-	kr. 1.800,-
Lektor med tilleggsutdanning	-	kr. 1.900,-

HTA. kap. 5, lokalt oppgjør (prosentvis tillegg), med virkning fra 01.05.20

Alle stillinger	-	0,41 %
Naturviterne, Tekna og Nito ¹¹	-	0,91 %

HTA. kap. 3.4.3, lokalt oppgjøre (prosentvis tillegg), med virkning fra 01.05.20

Ledere med begrensa lederfunksjoner	-	0,44 %
-------------------------------------	---	--------

HTA. kap. 3.4.2, lokalt oppgjøre (prosentvis tillegg), med virkning fra 01.05.20

Mellomlederne	-	0,42 %
---------------	---	--------

HTA. kap. 3.4.1, lokalt oppgjøre (prosentvis tillegg), med virkning fra 01.05.20

Rådmannen, etatsjefene, økonomisjef og personalsjef	-	0,40 %
---	---	--------

¹¹ Brudd med Naturviterne, Tekna og Nito, tvisten ble brakt inn for behandling i lokal nemd, der forhandlingssammenslutningen Naturviterne, Tekna og Nito fikk medhold.

10-faktor medarbeiderundersøkelsen

Faktor	Navn	Hol 2016	Hol 2020	Øv. kommuner
Faktor 1	Indre motivasjon	4,2	4,4	4,3
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3	4,4
Faktor 3	Autonomi	4,3	4,3	4,3
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,3	4,3
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,0	3,9	4,0
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,3	4,4
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,7	3,8
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,4	4,5	4,5
Faktor 9	Mestringsklima	4,1	4,0	4,2
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,6	4,7	4,7
Snitt		4,23	4,24	4,29
Svarprosent		76 %	60 %	

De ti faktorene måler dels medarbeidernes oppfatninger av viktige forhold på arbeidsplassen, som for graden av mestringsorientert ledelse, mestringsorientert motivasjonskultur, tydelig kommuniserte forventninger, muligheter til å jobbe selvstendig, muligheter til relevant kompetanseutvikling og muligheter til å bruke egen kompetanse. Og dels måler faktorene medarbeidernes holdninger til jobben de har, herunder to typer motivasjon (indre motivasjon og nytteorientert/prososial motivasjon), mestringstro og viljen til å være fleksibel.

Hol kommune ligger omtrent på snittet i forhold til andre kommuner. I 2020 ble undersøkelsen gjennomført tidlig på året. Grunnet Covid-19 har videre oppfølging tatt lenger tid.

5. Økonomiområdet

Driftsinntekter

Til årsbudsjettet ble det vedtatt premisser for driftsinntektene i vedtakspunktene 1, 2 og 4. Skatt på inntekt og formue ble utliknet i samsvar med Stortingets maksimalsatser for 2020. Eiendomsskatt ble utskrevet på alle faste eiendommer med skattesats 7 promille jfr. Eiendomsskatteloven 11. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 12 var skattesats for boliger og fritidsboliger 3 promille av vedtatt takst. Punkt 4 gebyrer og betalingsatser ble innkrevet ifølge satsene i gebyrregulativet.

Driftsinntektene i 2020 ble 581,7 mill. kr, dvs. 8,6 mill. kr. mer enn budsjettet. Inntektsøkningen i forhold til budsjettet kan i hovedsak tilskrives 8,7 mill. kr større skatteinnngang.

Driftsinntekter 2020	Regnskap	Reg. budsjett	Avvik	Avvik i %
1 Rammetilskudd	98 323 094	94 953 000	3 370 094	4 %
2 Inntekts- og formuesskatt	170 606 696	161 870 000	8 736 696	5 %
3 Eiendomsskatt	63 268 594	62 600 000	668 594	1 %
4 Andre skatteinntekter	43 331 736	41 000 000	2 331 736	6 %
5 Andre overføringer og tilskudd fra state	3 802 133	3 504 500	297 633	8 %
6 Overføringer og tilskudd fra andre	74 789 216	71 813 750	2 975 466	4 %
7 Brukerbetalinger	13 419 087	14 809 000	- 1 389 913	-9 %
8 Salgs- og leieinntekter	114 142 192	122 520 000	- 8 377 808	-7 %
9 Sum driftsinntekter	581 682 748	573 070 250	8 612 498	2 %

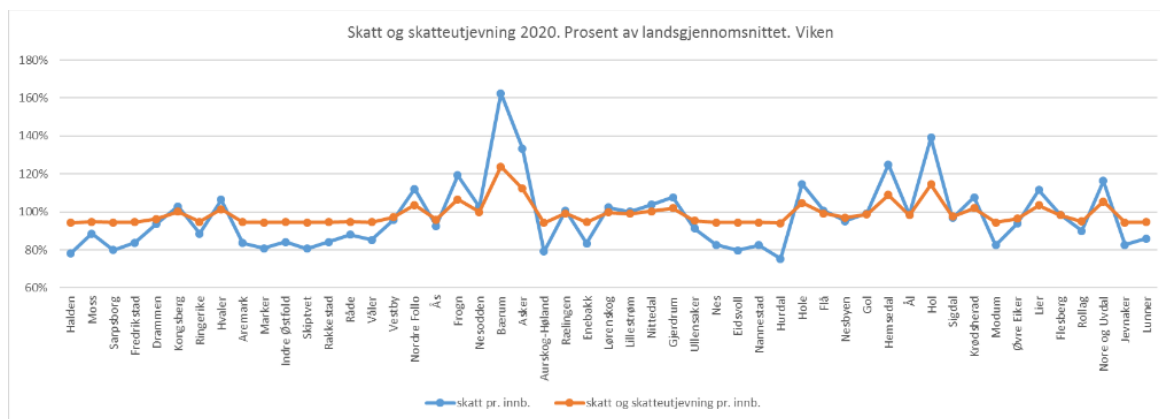
Det er bokført 3,4 mill. kr mer i rammetilskudd enn budsjettet, som i hovedsak er kompensasjon for merutgifter knyttet til koronapandemien. Det er også bokført 5 mill. kr mer i sykelønnsrefusjon enn budsjettet.

Det har imidlertid vært reduserte inntekter for *brukerbetaling* for tjenester (-1,4 mill. kr), og innen *salgs – og leieinntekter*. De reduserte brukerbetalingene kom som følge av at fra midten av mars til i slutten av april 2020 måtte barnehager, sfo og kulturtilbud stenges som følge av korona-pandemien. Det ble ikke krevet inn brukerbetaling for den perioden dette var stengt, og dette reduserte inntektene med om lag 0,5 mill. kr for barnehage og sfo. Dette ble delvis kompensert gjennom økt rammetilskudd. Det har også vært lavere tilskudd/refusjon for ressurskrevende brukere enn budsjettet.

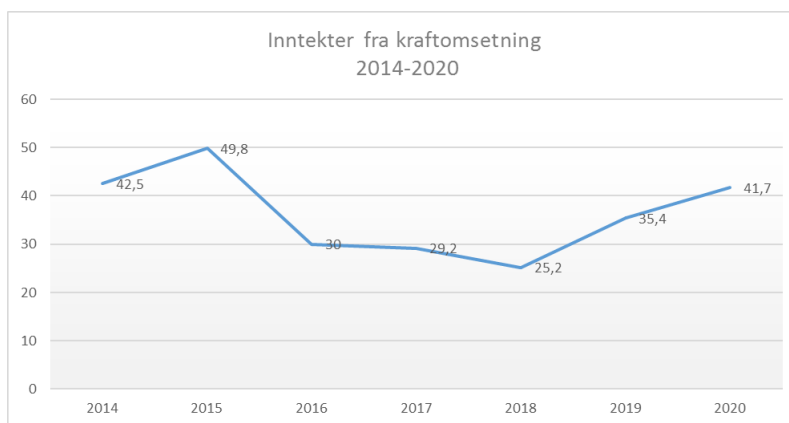
I *salgs – og leieinntekter* ble avviket -8,4 mill. kr. Kraftinntektene fra salg av konsesjonskraft, inkludert skatteutgift ble 2,7 mill. kr mindre enn budsjettet som følge av endringer i kraftmarkedet. Husleieinntekter ble 1,6 mill. kr lavere enn budsjettet. Dette på grunn av lavere aktivitet på utleiemarkedet av boliger, og lavere leieinntekter fra arrangementer grunnet koronasituasjonen. De samlede gebyrinntekter i teknisk sektor ble 4 mill. kr lavere enn budsjettet i driftsbudsjettet. Gebyrinntektene er dekket inn ved bruk av selvkostfond.

I **Skatteinnngang** er det inntektsført 194,5 mill. kr, fordelt på 170,6 mill. kr i inntekts – og formuesskatt og 23,9 mill. kr i naturressursskatt. Budsjettet skatteinnngang var 184,9 mill. kr. Økningen er i hovedsak knyttet skatt fra personlige skatteyttere.

I forhold til år 2019 er det - 2,3 % nedgang i skatteinngang for Hol kommune. På landsbasis er nedgangen -0,7 %. Figuren under viser skatt og skatteutjevning i prosent av landsgjennomsnittet i 2020 for kommunene i Viken. Skatteinngangen i Hol var 39 % over landsgjennomsnittet, og dette førte til 34,4 mill. kr i inntektsutjevning. Etter inntektsutjevningen er skatteinngangen i Hol 14,5 % over landsgjennomsnittet.

I 2020 ble det budsjettet med 44,4 mill. kr i netto kraftinntekter som er sum av **kraftrettighetene** (andels- og konsesjonskraft), overføring fra Ørteren kraftverk og skatteutgifter. Resultatet viser 41,7 mill. kr, dvs. 2,7 mill. kr mindre enn budsjettet. Dette er grunnet store endringer i kraftprisene gjennom 2020.

Netto inntekter fra kraftomsetning i årene 2014-2020 vises i figuren. Inntektene er sikret over 3 år og følger sikringsstrategien.

I tabellen under vises totale inntekter fra energisektoren til Hol kommune i årene 2016-2020. I 2020 øker kraftomsetningen fra tidligere år, mens konsesjonsavgifter og naturressursskatt er på samme nivå som tidligere. Energiinntektene utgjorde 20 % av brutto driftsinntekter i 2020.

Inntekter fra energisektoren	2016	2017	2018	2019	2020
Kraftomsetning	30 005 734	29 236 617	25 233 743	35 371 653	41 684 688
Regulerings- og konsesjonsavgifter	17 260 201	17 362 047	18 231 169	19 289 024	19 445 352
Eiendomsskatt på produksjonsanlegg og linjenett	39 946 814	34 025 324	29 951 482	29 974 629	31 173 485
Naturressursskatt	22 624 889	27 190 165	24 084 626	24 432 409	23 886 384
Sum inntekter	109 837 638	107 814 154	97 501 020	109 067 715	116 189 909

Driftsutgifter

Driftsutgiftene i 2020 ble 596,8 mill. kr, dvs. 11,4 mill. kr eller 2 % mer enn budsjettert. Dette vises i tabellen:

Driftsutgifter 2020	Regnskap	Reg. budsjett	Avvik	Avvik i %
10 Lønnsutgifter	296 203 363	289 939 500	6 263 863	2 %
11 Sosiale utgifter	60 948 206	70 291 955	- 9 343 749	-13 %
12 Kjøp av varer og tjenester	161 927 769	153 953 995	7 973 774	5 %
13 Overføringer og tilskudd til andre	41 842 129	35 959 053	5 883 076	16 %
14 Avskrivninger	35 866 379	35 215 500	650 879	2 %
15 Sum driftsutgifter	596 787 846	585 360 003	11 427 843	2 %

Avvikene er knyttet til lønnsutgifter, kjøp av varer og tjenester, og overføringer og tilskudd til andre, samt endring i pensjonskostnad. Merforbruket i lønn er i hovedsak knyttet til korona-pandemien. Kjøp av tjenester fra vikarbyrå i helse -og omsorgssektoren var større enn forventet, og førte til et merforbruk på denne budsjettposten. Det ble også kjøpt inn ekstra renholdsartikler og utstyr i forbindelse med korona-pandemien i 2020. Det er utbetalt mer i **tilskudd** enn budsjettert der 3 mill. kr er kommet i forbindelse med koronapandemien som overførte midler i statlig krisepakke til næringslivet. Det er også betalt 2,7 mill. kr mer i merverdiavgift, men dette har gitt tilsvarende økning i momskompensasjon (inntekt).

Tabellen under viser brutto driftsutgifter pr. etat versus budsjett 2020 og avvik.

Driftsutgifter pr etat	Regnskap 2020	Reg. Budsjett 2020	Avvik	Avvik i %
Sentraladm.	75 598 797	66 667 753	8 931 044	13 %
Kultur og oppvekst	141 451 093	144 350 000	-2 898 907	-2 %
Helse og omsorg	220 448 206	221 083 000	-634 794	0 %
Teknisk etat	114 070 020	108 221 000	5 849 020	5 %
Felleskjøkkenet	8 402 574	9 184 000	-781 426	-9 %
Kleivi	950 778	638 750	312 028	49 %
Avskrivninger	35 866 377	35 215 500	650 877	2 %
Sum utgifter	596 787 845	585 360 003	11 427 842	2 %

Denne viser budsjettavvik i størst grad i sentraladministrasjonen og teknisk etat, samt Kleivi næringspark.

For sentraladministrasjonen er avviket i hovedsak knyttet til *premieavvik for pensjonskostnader*, som ble 8,6 mill. kr lavere enn budsjettert. Premieavvik er forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad, og skal bidra til å redusere pensjonskostnaden i regnskapet. Grunnen til at innbetalt pensjonspremie ble lavere enn forventet er fordi lønnsoppgjøret ble langt billigere enn forventet pga. korona-pandemien. Dette medførte betydelig lavere reguleringspremie enn budsjettert i KLP. Lavere reguleringspremie og større overføring til premiefondet (som bidro til å redusere premien) førte til lavere innbetaling enn forventet og dermed til å redusere årets premieavvik. Premieavvik og bruk av premiefond i pensjon budsjetteres og regnskapsføres i sin helhet i sentraladministrasjonen, mens pensjonskostnad med tilhørende reguleringspremie fordeles på etatene. Samlet pensjonskostnad ble 6 mill. kr lavere enn forventet på grunn av et moderat lønnsoppgjør.

I teknisk etat er merforbruket knyttet til utgifter innen vann – og avløp som ble større enn budsjettet. Dette er delvis dekket inn ved bruk av selvkostfond.

Kultur – og oppvekstetaten har 2,9 mill. kr i mindreforbruk i utgifter, knyttet til lavere lønnsvekst og pensjonskostnad enn budsjettet. Helse – og omsorgsetaten er innenfor budsjetterte utgifter. Dette er knyttet til det moderate lønnsoppgjøret.

Kleivi næringspark har betalt større avdrag på lånegjeld tilsvarende merforbruket.

Detaljer om etatenes driftsbudsjetter er kommentert nærmere i kap. 6 om tjenesteområder.

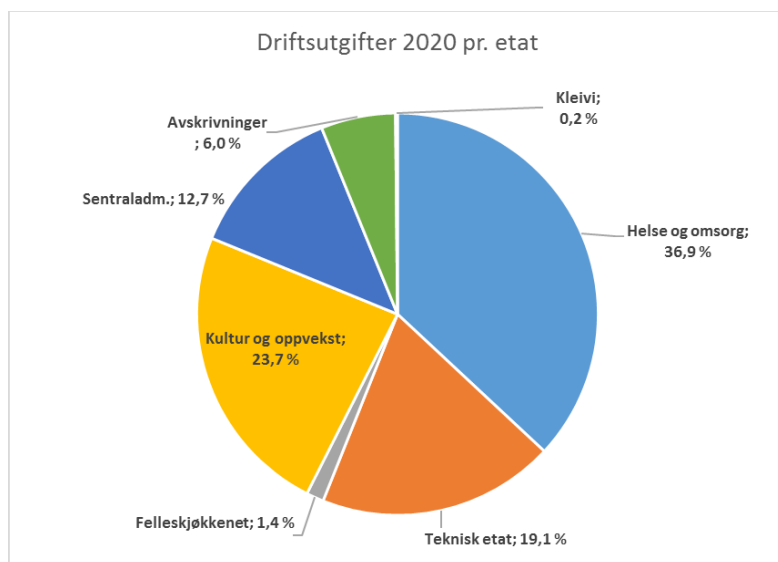
Lønn- og sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) ble fordelt slik pr etat¹²:

Etat	Regnskap 2020	Reg. Budsjett 2020	Avvik	Avvik i %
Sentraladm.	25 907 763	19 656 455	6 251 308	32 %
Kultur og oppvekst	118 522 178	117 733 000	789 178	1 %
Helse og omsorg	156 421 308	161 541 000	- 5 119 692	-3 %
Teknisk etat	51 808 230	55 542 000	- 3 733 770	-7 %
Felleskjøkkenet	3 059 084	3 293 000	- 233 916	-7 %
Kleivi	182 172	176 500	5 672	3 %
Sum	355 900 734	357 941 955	- 2 041 221	-1 %

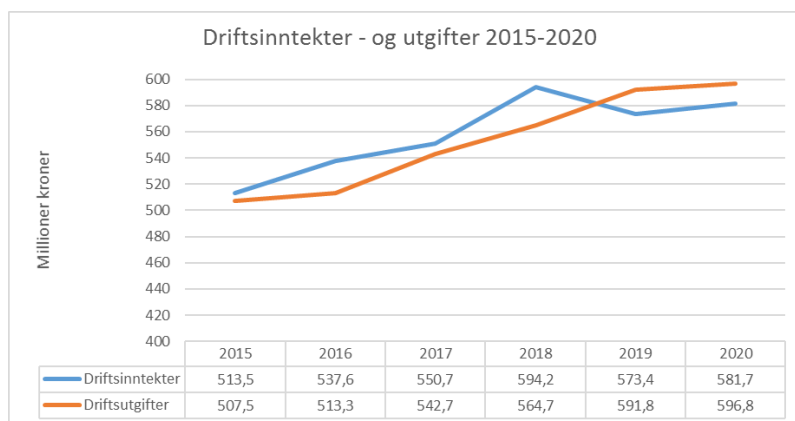
Denne viser at lønns- og sosiale utgifter i kommunen totalt sett er innenfor budsjettet. I sentraladministrasjonen gir det et stort avvik på grunn av det omtalte premieavviket på pensjon. Dersom man ser bort fra dette, er sentraladministrasjonen innenfor budsjettet. Kultur – og oppvekstetaten har 1 % avvik fra budsjettet, mens de øvrige etatene er innenfor den budsjetterte bevilgningen.

¹² I tabellen er skyss – og kostgodtgjørelse utelatt (kr 1 250 835) i forhold til sum lønn og sosiale utgifter i årsregnskapet.

Kakediagrammet viser driftsutgifter pr. etat i forhold til de totale driftsutgiftene. I forhold til regnskap 2019 har Kultur – og oppvekstetaten reduksjon med 1,5 prosentpoeng, mens sentraladministrasjonen har økning med 2 prosentpoeng grunnet premieavvik på pensjon. De øvrige etatene har andelsmessig ganske lik andel av utgiftene.

Grafen under viser utvikling av brutto driftsinntekter og driftsutgifter i årene 2015-2020.

Utgiftene øker mer enn inntektene fra 2018 til 2020. Lønn og sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) utgjør omtrent 60 % av driftsutgiftene i alle årene. Inkludert i utgiftene er også avskrivninger (ca 35 mill.kr i 2019 og 2020), som har tilsvarende beløp som en motpost før netto driftsresultat. Inntektene i 2018 inneholder brutto kraftinntekter, dersom disse hadde blitt ført netto ville inntektene vist 547,1 mill. kr. Differansen mellom driftsutgifter og driftsinntekter benevnes brutto driftsresultat. I 2020 er brutto driftsresultat -15,1 mill. kr, mens i 2019 var den -18,5 mill. kr.

I tillegg til brutto driftsutgifter kommer finansinntekter – og utgifter. Netto finansutgifter ble 16 492 886 kr i 2020. Dette er vist i tabellen:

Finansinntekter - og utgifter	Regnskap	Reg. budsjett
17 Renteinntekter	3 468 106	4 075 000
18 Utbytter	8 796 432	6 200 000
19 Gevinster og tap på finansielle omløp	76 682	-
20 Renteutgifter	7 124 104	11 135 000
21 Avdrag på lån	21 710 002	21 655 000
22 Netto finansutgifter	- 16 492 886	- 22 515 000

Renteinntektene ble 0,5 mill. kr lavere enn budsjettert som følge av rentekuttene gjennom 2020. Renteutgiftene ble 4 mill. kr lavere enn budsjettert av samme grunn.

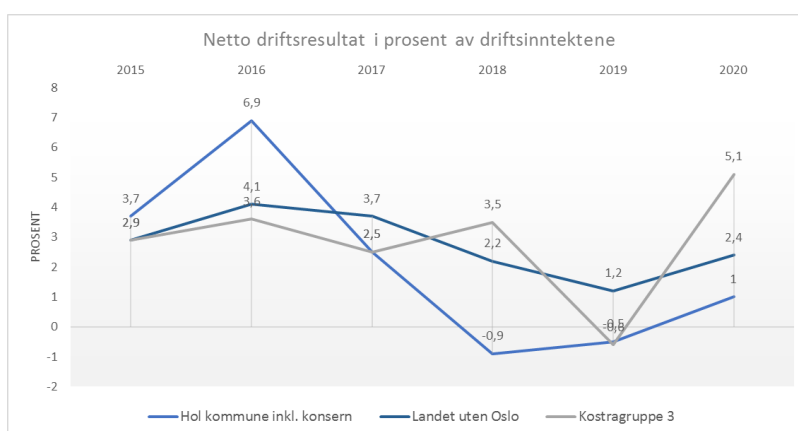
Det ble utbetalt 5 mill. kr i utbytte fra Ustekveikja Energi AS, mens det var budsjettert med 3 mill. kr. Det er ført 76 682 kr i gevinst på finansielle instrumenter for innskuddene i Eika-fond. Avdrag på lån har fulgt avdragsforløpene i Kommunalbanken og KLP-banken.

Motpost avskrivninger føres som inntekt tilsvarende avskrivningskostnadene, før regnskapet resulterer i netto driftsresultat.

Det er netto driftsresultat som blir brukt som mål på kommunens økonomiske handlefrihet og hvor sunn økonomien er i kommunen. I økonomireglement for Hol kommune er det vedtatt at denne indikatoren bør være minst 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Kommunens netto driftsresultat er 4,3 mill. kr for 2020, som tilsvarer 0,7 % i forhold til driftsinntektene. Dette er bedre enn budsjettert.

I SSB-statistikk¹³ fremstilles kommunens resultater som et konsern-resultat der kommunale foretak og Interkommunale samarbeid (IKS) er inkludert.

Netto driftsresultat for Hol kommune inkludert konsern er 6,1 mill. kr som tilsvarer 1 %. Resultatutvikling vises i bildet der den blå linja er kommunens konsernregnskap, den grå linja er Kostra-gruppe 3 og den mørke linja er landets resultat uten Oslo.

¹³ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/regnskap>

Årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet er avsluttet med 3 857 648 kr i mindreforbruk i forhold til budsjettet. Ifølge ny budsjett – og regnskapsforskrift § 4-3 skal bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet strykes i dette tilfellet. Det er strøket 855 647 kr av bruk av disposisjonsfond som ble bevilget som driftstilkudd til sti – og løypeformål.

Det er gjort følgende overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet:

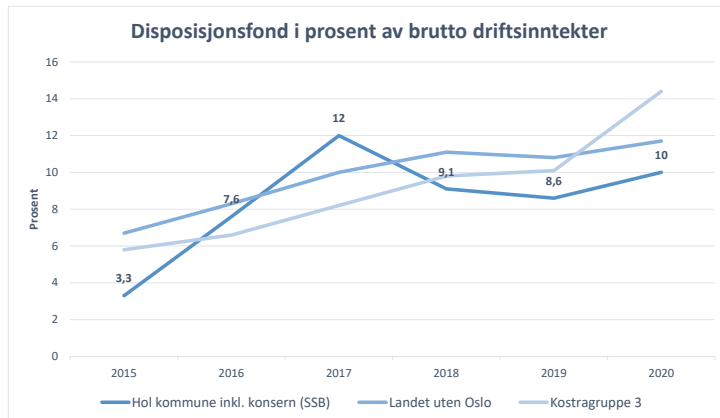
Det er overført 1 403 698 kr for finansiering av egenkapitalinnskudd i KLP, der det var budsjettetert med 1 500 000 kr i overføring. Videre er det gjort en budsjettendring for bruk av midler fra drift (disposisjonsfond) til investeringer i Geilo sentrum gatebruksplan (P117) og uttreden av Kommunerevisjonen IKS (Kommunestyresak 65/20). Disse midlene utgjør hhv. 291 978 kr for P117 og 400 000 kr for uttreden. I tillegg er det overført driftsmidler til investeringer i Geilo bibliotek (145 000 kr), bil - og maskinpark (171 000 kr) og investeringer i kommunale veier (350 000 kr) ved bruk av bundet driftsfond. Totalt er det overført 2 761 655 kr fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Ved avslutningen av driftsregnskapet er det avsatt 7 590 487 kr til disposisjonsfond.

Fondsbeholdning

Disposisjonsfondets beholdning økte i 2020 fra 50 979 007 kr til 57 901 651 kr.

SSBs statistikk beregner kommunens disposisjonsfond til **10 %** av brutto driftsinntekter for Hol kommune inkludert KF og IKS. Figuren viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter, resultatet for Kostragruppe 3 og Landssnittet uten Oslo.

Tabellen under viser total fondsbeholdning for årene 2015-2020:

Fondsbeholdning (mill. kr)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Disposisjonsfond	39,8	40,9	66,4	54,5	51	57,9
Bundne driftsfond	38,2	51,7	53,6	55,6	52,6	47,2
Ubundne investeringsfond	6,6	5,7	2,9	5,5	5,5	27,9
Bundne investeringsfond	7,3	12,3	7,7	12,8	18,1	24,4
Samlet fondsbeholdning	91,90	110,6	130,6	128,4	127,2	157,4

Bundne driftsfond er redusert med 5,4 mill. kr i løpet av 2020. Bundne investeringsfond er økt med 6,3 mill. kr. Detaljene for bruk og avsetning av disse bundne fondene er vist i dokumentet Årsregnskap 2020, note 13.

Det **ubundne investeringsfondet** har økt fra 5,5 til 27,9 mill. kr i 2020. Det har blitt avsatt totalt 24,3 mill. kr i løpet av 2020. Disse avsetningene har kommet som følge av vedtatte salg i kommunestyresaker og vises i tabellen.

Avsetning til investeringsfond 2020	Beløp
K-sak 28/19 Salg Dagali Flyplass	9 401 291
K-sak 45/20 Salg eiendom 65/420	6 648 595
Salg 55/506 Haugastøl gml skole	2 514 800
Salg Tubbemyrvegen 2	2 479 250
Salg Dagali skole	2 216 872
Salg 60/254 Lauvrudvegen	494 415
Salg 65/437	394 415
Salg eiendom i Kleivi næringspark	70 000
VA Justeringsrett mva 2020	56 476
Salg tilleggsareal 19/10	4 950
Sum	24 281 064

Kommunen har **bankinnskudd** i Skue sparebank pålydende 152 224 587 kr ved utløpet av 2020. Av dette er 11 359 550 kr bundet til skattetrekk. I KLP-banken står 412 392 kr. Kleivi Næringspark har 58 324 kr på konto i Skue sparebank.

I 2019 ble det plassert 7 mill. kr i pengemarkedsfond, og 3 mill. kr i obligasjonsfond gjennom Skue sparebank som benytter Eika kredittforvaltning. Årsoppgaven viser at markedsverdi av disse fondene er 10 177 005 kr pr. 31.12.2020.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse, det vil si at det ikke er udekket eller udisponerte beløp.

Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)	Note	Regnskap 2020	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i varige driftsmidler	4	67 872 286	166 247 467	94 912 500	37 560 192
2 Tilskudd til andres investeringer		448 005	1 400 000	1 000 000	365 532
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	3 902 318	1 500 000	1 500 000	2 506 440
4 Utlån av egne midler	6	274 904	88 206	0	6 445 141
5 Avdrag på lån	10	1 200 000	0	0	5 569 971
6 Sum investeringsutgifter		73 697 512	169 235 673	97 412 500	52 447 276
7 Kompensasjon for merverdiavgift		7 507 504	24 070 539	13 297 500	4 809 972
8 Tilskudd fra andre		15 378 763	21 800 000	21 200 000	11 055 080
9 Salg av varige driftsmidler	4	25 825 963	24 574 950	50 000	1 936 013
10 Salg av finansielle anleggsmidler	5,15	9 628 330	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		48 005	0	0	3 359 637
13 Bruk av lån		37 861 949	111 905 014	60 265 000	34 057 201
14 Sum investeringsinntekter		96 250 514	182 350 503	94 812 500	55 217 902
15 Videreutlån		1 700 000	3 000 000	3 000 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån		1 700 000	3 000 000	3 000 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	10	1 626 663	1 750 000	1 750 000	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	10	5 037 357	1 750 000	1 750 000	0
18 Netto utgifter videreutlån		- 3 410 694	0	0	0
20 Overføring fra drift		2 761 655	2 214 104	1 500 000	1 432 306
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	13	- 6 283 524	7 160 000	550 000	- 11 830 917
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		- 22 441 827	- 22 488 934	550 000	806 238
23 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		- 25 963 695	- 13 114 830	2 600 000	- 9 592 373
25 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0

I det regulerte budsjettet er alle prosjektenes budsjetttramme fra tidligere år som er overført til år 2020, ref. kommunestyresak 53/19.

Det er avvik mellom regulert budsjett og regnskap i investeringsutgifter på 95,5 mill. kr. For investeringsinntekter er det avvik på 86 mill. kr. Forklaringen er at mange av investeringsprosjektene ikke er ferdigstilt i 2020, men må bli videreført til 2021. Dette er beskrevet i kap. 6 for teknisk etat.

I netto utgifter for videreutlån er det mottatt større avdrag enn budsjettet. Avviket på 3,4 mill. kr er avsatt på bundet fond for videreutlån.

Lånegjeld og rente

Kommunestyret hadde for årsbudsjettet 2020 vedtatt 60 265 000 kr i nye låneopptak. I tillegg ble budsjettet ramme for 3 000 000 kr for opptak av startlån i Husbanken for videreutlån.

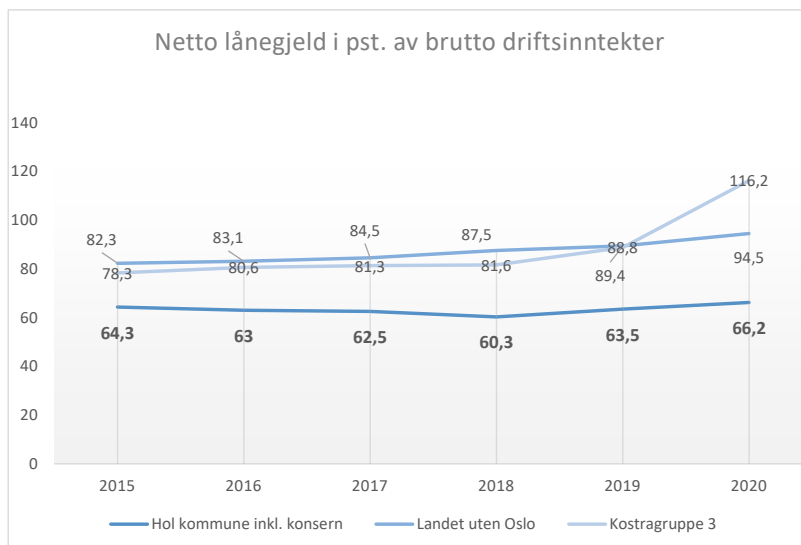
Det ble ikke foretatt låneopptak til investeringsformål i 2020 fordi det var nok ubrukte lånemidler til å dekke investeringskostnadene som var budsjettet med lånemidler.

Det ble foretatt 3 mill. kr i låneopptak for startlån i Husbanken. Med nye låneopptak, betalte og planlagte avdrag er den totale lånegjelden **461,3 mill. kr ved utgangen av året.**

Lånegjeld pr. år	2016	2017	2018	2019	2020
Investeringslån	246 879 177	244 448 258	242 998 680	274 632 052	258 234 987
Ansvarlige lån og utlån	49 684 522	50 034 522	40 355 090	40 366 818	40 358 983
Startlån/formidlingslån	33 646 175	29 004 409	29 597 745	31 091 081	32 464 418
Lån til selvkostområdene	111 154 020	119 225 400	120 395 933	131 897 248	127 608 377
Kleivi næringspark lån	12 223 957	9 845 000	8 870 000	4 817 750	2 601 520
Sum	453 587 851	452 557 589	442 217 448	482 804 949	461 268 285
Herav ubrukte lånemidler	48 349 647	37 143 944	20 829 968	52 092 765	15 530 818

Netto lånegjeld defineres i Kostra som langsiktig gjeld fratrukket utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld i Hol kommune er 367,3 mill. kr pr. 31.12.2020 som tilsvarer 63,1 %.

Når man inkluderer kommunen med KF og IKS er netto lånegjeld 389,7 mill. kr, eller **66,2 %** av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld i Hol kommune er lavere enn både Kostragruppe 3 og Landet uten Oslo som vist i figuren.

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/12143>

Renteutgifter

Korona-pandemien førte til flere rentekutt på styringsrenten etter 12. mars 2020. Kommunen har flytende rente på majoriteten av sine lån (401 mill. kr i Kommunalbanken og Husbanken). Gjennomsnittlig flytende rente i 2020 var 0,94 % for kommunens lån. Kommunen har også 60,2 mill. kr i KLP-banken som er bundet til fast rente 1,96 fra 2019-2022. Renteutgiftene i 2020 ble 7,1 mill. kr som er 3 mill. kr lavere enn budsjettet.

Resultat for finansielle nøkkeltall i forhold til målsetning ble slik for 2020:

Handlingsregel	Reg. Buds. 2020	Mål 2020	Resultat Hol kommunekonsern 2020
Netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter	0,07 %	> 1,75%	1 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	9,2 %	> 10 %	9,8 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	70 %	< 50 %	66,2 %

Tabellen under viser flere finansielle nøkkeltall fra SSB Kostra-statistikk:

Nøkkeltall	Hol 2020	Kostragr.3	Landet u/Oslo
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	1,0	5,1	2,4
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	24,6	28,1	23,1
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	82,3	142,8	124,4
Frie inntekter per innbygger (kr)	66 039	68 642	59 028
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	9,8	14,4	11,7
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	12,2	25,4	15,9
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	47,4	26,6	30,3

Kilde: [KOSTRA Regnskap Hol - SSB](#)

Forklaring til nøkkeltallene:

- Arbeidskapital ex. premieavvik er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I regnskapet finnes arbeidskapital som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, se note 1 (i SSB er det ex. Premieavvik).
- Langsiktig gjeld ex. Pensjonsforpliktelser: Ordinære renter og avdrag på lån til investeringer skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån for videreutlån (startlån) inngår også i denne indikatoren.
- Frie inntekter pr. innbygger: Skatteinngang på inntekt, formue og naturressursskatt, og rammetilskudd defineres som frie inntekter. Summen av dette, dividert på antall innbyggere gir frie inntekter pr. innbygger.
- Fri egenkapital i drift: dette er et annet begrep for Disposisjonsfond.
- Brutto investeringsutgifter i forhold til brutto driftsinntekter: forholdstallet kan antyde noe om fremtidig belastning på driftsbudsjettet gjennom avdrag og renter for den delen av investeringene som er lånefinansiert.
- Egenfinansiering av investeringene: Nøkkeltallet beskriver hvor mye av kommunens investeringer i 2020 som er finansiert med egenkapital, det vil si den andelen av investeringene som ikke er lånefinansiert. Høy egenkapitalandel tilsier mindre belastning på fremtidige driftsbudsjetter i form av låneavdrag.

Kontroll med virksomheten

Økonomi

Rådmannen fører kontroll med økonomistyringen gjennom månedlige rapporter fra avdelingslederne for driftsinntekter, driftsutgifter, lønnsforbruk og sykefravær. Visma BI viser grafikk av regnskap og sykefravær som grunnlag for rapportering, i tillegg til økonomirapporter i Visma. Dette rapporteres videre til formannskapet som en samlet rapport pr. etat og overordnet for kommunen.

Det blir utarbeidet tertialrapporter 2 ganger i året jfr. kommuneloven § 14-5, tredje ledd. Rapportene tar for seg utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. I tillegg blir det rapportert på utvikling i sykefravær, og status på politisk vedtatte tiltak.

Bemanning

For å sikre betryggende kontroll med virksomheten ble det fra 01.01.20 innført midlertidig ansettelsesstopp i Hol kommune, grunnet den økonomiske situasjonen til kommunen. Myndigheten til å ansette midlertidig ble trukket tilbake. Det betyr at ingen stillinger lyses ut eller tilsettes uten godkjenning fra rådmannen. Dette gjelder faste stillinger, midlertidige stillinger og vikariater. Ansettelsesstoppen gjelder alle etater/avdelinger. Stillingsbehov meldes inn til rådmannen via et stillingsvurderingsskjema. Tiltaket administreres av et ansettelsesutvalg som godkjenner utlysning av stillinger i alle kategorier. Det er vurdert at dette gir bedre kontroll på bemanningen, og behovet for ansettelser i stillinger blir belyst og drøftet. Det kan gjøres et bedre forarbeid i avdelingene for å vurdere reelt behov for reansettelser i stillinger.

Etisk standard

Etiske retningslinjer for medarbeiderne i Hol kommune ble revidert og vedtatt i Partssammensatt utvalg i juni 2019. Ved tilsetting skal nye ansatte bekrefte at de har lest de etiske retningslinjene. Etiske problemstillinger skal vurderes ved medarbeidersamtaler, og det kan brukes et vurderingsskjema med trafikklysmetodikk for etisk refleksjon.

Avvikssystem

For sikre god internkontroll på HMS, personvern/avvik/informasjonsikkerhet, avvik ytre miljø, eiendomsdrift, tjenestekvalitet, medikamenthåndtering og elevhendelser, anvendes RiskManager avvikssystem. Det legges fram avviksrapporter for kommunens arbeidsmiljøutvalg kvartalsvis. I tillegg legges det fram restanselister på avvik som ikke er blitt fulgt opp.

Det jobbes felles i Hallingdal med å vurdere om eksisterende elektroniske kvalitetssystem tilfredsstillende krav til et helhetlig styringssystem som ivaretar alle nødvendige funksjoner for å dokumentere styring, kontroll og interkontroll.

Hol kommune skal utarbeide et dokument som beskriver internkontroll i kommunen etter krav om dette i den nye kommuneloven.

6. Tjenesteområdenes resultater i forhold til budsjett og premisser

I dette kapittelet vises de økonomiske resultatene i forhold til budsjett og kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene for hvert tjenesteområde; sentraladministrasjonen, kultur- og oppvekstetaten, helse- og omsorgsetaten og teknisk etat. Disse underbygges med KOSTRA-resultater (kommune-stat-rapportering) for 2020.

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonens netto driftsregnskap pr. Kostra-funksjon vises i følgende tabell:

Kostra funksjon	Regnskap 2020	Budsjett inkl. endring 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Avvik i % regnskap vs budsjett
100 Politisk styring	4 022 377	4 564 000	4 564 000	4 418 590	-12 %
110 Kontroll og revisjon	1 018 608	906 000	906 000	830 720	12 %
120 Administrasjon	21 847 417	26 449 700	26 449 700	22 574 124	-17 %
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	2 574	0	0	0	
130 Administrasjonslokaler	1 350	3 000	3 000	0	-55 %
170 Årets premieavvik	-6 882 510	-15 500 000	-15 500 000	-12 877 677	-56 %
171 Amortisering av tidligere års premieavvik	5 717 825	4 430 000	4 430 000	3 902 015	29 %
172 Pensjon	156 502	0	0	148 891	
173 Premiefond	-4 226 888	-1 500 000	-1 500 000	-5 529 251	182 %
180 Diverse fellesutgifter	60 882	148 000	148 000	58 991	-59 %
201 Barnehage	175 978	24 000	24 000	155 675	633 %
202 Grunnskole	194 495	0	0	193 285	
232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	16 291	15 000	15 000	14 373	9 %
Aktiviserings-/servicetjen. overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	22 913	15 000	15 000	11 987	53 %
234 Diagnose, behandling, re-/habilitering	199 917	22 000	22 000	157 300	809 %
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	-224 019	-33 000	-33 000	-147 512	579 %
252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	43 495	0	0	0	
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	592 092	65 000	65 000	529 969	811 %
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	19 710	30 000	30 000	21 625	-34 %
281 Økonomisk sosialhjelp	53 281	0	0	0	
283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	12 364	500 000	500 000	129 986	-98 %
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	520 152	515 000	515 000	510 813	1 %
301 Plansaksbehandling	2 410 690	3 378 000	3 378 000	3 109 138	-29 %
302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering	891 820	1 015 000	1 015 000	972 852	-12 %
303 Kart og oppmåling	216 570	0	0	216 570	
315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	372 138	425 000	425 000	241 131	-12 %
320 Kommunal næringsvirksomhet	710 829	714 000	714 000	912 830	0 %
325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	3 624 978	3 547 000	3 547 000	3 972 146	2 %
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 459 990	1 948 000	1 948 000	1 977 889	-25 %
330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	0	0	0	270 000	
332 Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	4 545	3 000	3 000	2 163	52 %
338 Forebygging av branner og andre ulykker	101 548	0	0	102 259	
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	901 432	887 000	887 000	243 203	2 %
345 Distribusjon av vann	491 113	319 000	319 000	476 442	54 %
353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	489 861	1 176 000	1 176 000	503 012	-58 %
354 Tømming av slamskillere, septiktanker o.l.	244 475	234 000	234 000	239 891	4 %
355 Innsamling av husholdningsavfall	263 923	146 000	146 000	210 947	81 %
360 Naturforvaltning og friluftsliv	11 028 659	8 298 053	7 656 000	7 520 721	33 %
370 Bibliotek	74 962	0	0	37 339	
383 Musikk- og kulturskoler	48 541	0	0	18 889	
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	410 645	894 000	894 000	812 080	-54 %
390 Den norske kirke	6 544 000	6 644 000	6 644 000	6 350 000	-2 %
392 Andre religiøse formål	347 256	200 000	200 000	261 634	74 %
393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier	100 000	0	0	100 000	
Totalt Sentraladministrasjonen ekskl. kraftomsetning	54 082 782	50 481 753	49 839 700	43 655 040	7 %

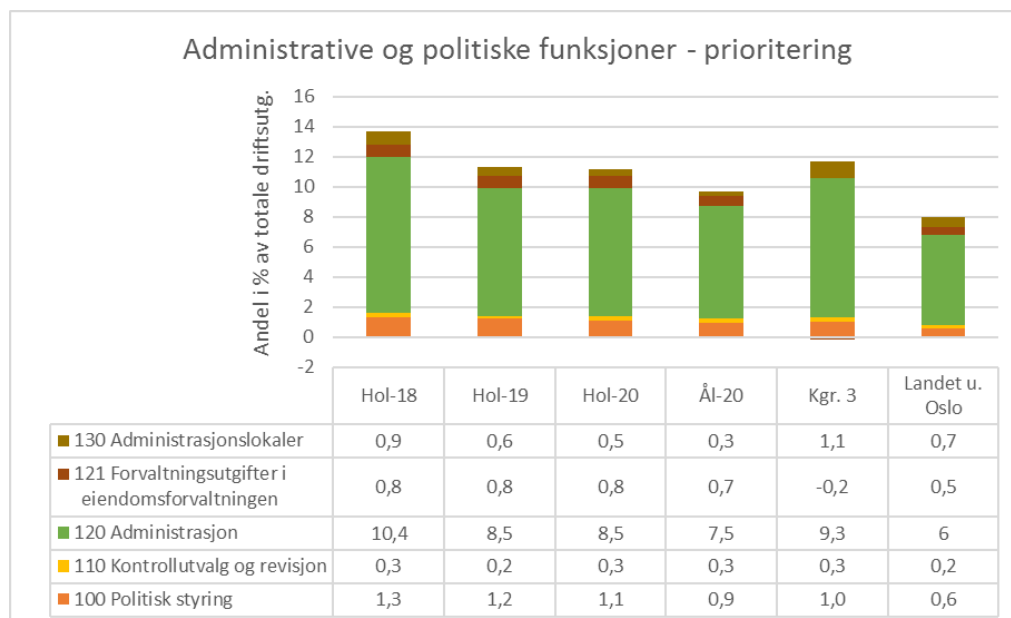
Regnskapet viser 7 % større forbruk enn budsjettet for 2020. Dette er hovedsakelig fordi årets premieavvik, som skal redusere pensjonskostnaden, ble under halvparten av det budsjettete. Dette er forklart i kap. 5. For hovedposten funksjon 120 administrasjon er forbruket 17 % lavere enn budsjettet, som er knyttet til noe lavere lønnsforbruk enn forventet og lavere utgifter for kjøp av IKT-tjenester enn budsjettet.

Gebyrinntekter for byggesaker og planbehandling er høyere enn budsjettert. Det har vært lavere lønnskostnader enn budsjettert på grunn av sykemeldinger/permisjoner.

Kommunestyrets spesifiserte vedtak til HØP 2020-2023, premisser for budsjettet i Sentraladministrasjonen

7. Det ble lånt 3 millioner kroner for startlån i Husbanken i 2020. Av dette er 1,7 mill. kr videre utlånt i henhold til kriteriene for startlån jfr. Investeringsregnskapets oversikt over videreutlån.
8. Utbytte fra Ustekveikja Energi AS forventes å være 3 millioner kroner i 2020 jf. Eierskapsmeldingen.
Det ble overført 5 millioner kroner i utbytte til kommunen i 2020 jfr. driftsregnskapets oversikt over utbytter.
9. Driftstilskudd til Hol kirkelige fellesråd for 2020 ble regnskapsført for til sammen 6.644.000 kr jfr. funksjon 390 og 393.
10. Visit Geilo fikk utbetalt 950 000 kr i tilskudd jfr. funksjon 325.
11. Hol kommune gir Kleivi næringspark et tilskudd på inntil 535 000 kr i 2020. Det ble utbetalt 688 074 kr til Kleivi næringspark jfr. funksjon 325 og note 26 i regnskapet.
12. Årlig næringstilskudd 1 million kroner finansieres fra kraftfondet. Dette ble finansiert fra kraftfondet jfr. note 13 og utbetalt på funksjon 325.
13. Til rehabilitering av Hol kyrkje bevilges 1Mkr i 2020, 3Mkr i 2021 og 2Mkr i 2022 til investering ved låneopptak. Dette ble budsjettert i investeringsregnskapet som prosjekt nr 5. Det er ikke regnskapsførte utgifter eller utbetalt midler til dette prosjektet i 2020.
14. Det ble bevilget og utbetalt 500.000 kr til Hardangerviddatunnelene AS, finansiert fra kraftfondet jfr. note 13.

KOSTRA-resultater for administrasjonen¹⁴ viser at netto driftsutgifter til administrasjon og styring er på samme nivå som i 2019. Det er lavere enn for Kostragruppe 3, men noe høyere enn landet u/Oslo og Ål kommune. Utgifter til kontrollutvalg og politisk styring er på samme nivå som tidligere.

Kilde: <https://www.ssb.no/statbank/table/12362/tableViewLayout1/>

Kultur- og oppvekstetaten

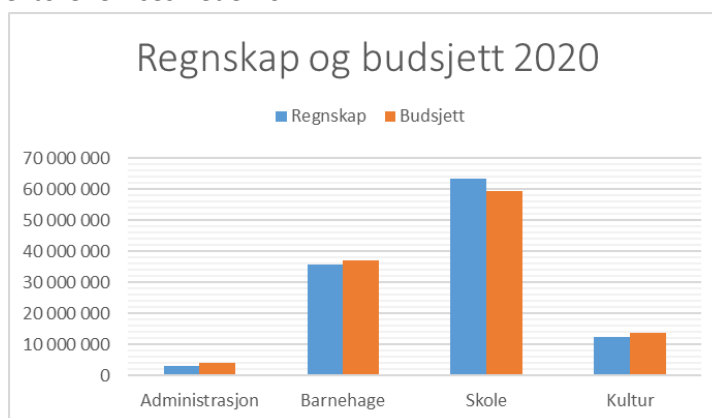
Kultur – og oppvekstetatens netto driftsregnskap 2020 pr Kostra-funksjon vises i følgende tabell:

Kostrafunksjon	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Avvik i % regn- skap vs budsjett
100 Politisk styring	80 000	80 000	80 000	0,00
120 Administrasjon	2 993 182	3 885 000	2 959 702	-22,96
201 Barnehage	31 819 603	31 502 000	32 174 165	1,01
202 Grunnskole	58 815 235	54 829 000	58 637 223	7,27
211 Styrket tilbud til førskolebarn	3 986 659	5 686 000	3 673 578	-29,89
213 Voksenopplæring	1 038 369	1 000 000	959 045	3,84
215 Skolefritidstilbud	2 083 839	1 711 000	1 639 824	21,79
221 Barnehagelokaler	38 350	0	0	0,00
222 Skolelokaler	530 273	674 000	55 166	-21,32
223 Skoleskys	876 932	1 100 000	1 215 913	-20,28
231 Aktivitetstilbud barn og unge	2 211 125	2 351 000	2 349 715	-5,95
234 Aktivisering overfor eldre, Hol velferdssenter	139 527	448 000	368 777	-68,86
365 Kulturminnevern	1 010 350	1 145 000	910 741	-11,76
370 Bibliotek	2 438 317	2 769 000	1 833 818	-11,94
373 Kino	165 257	183 000	64 678	-9,70
375 Muséer	706 279	830 000	782 914	-14,91
377 Kunstformidling	209 730	253 000	212 517	-17,10
380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	1 190 100	1 042 000	1 390 000	14,21
383 Musikk- og kulturskoler	3 328 849	3 345 000	3 578 674	-0,48
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	1 129 998	1 459 000	1 684 860	-22,55
386 Kommunale kulturbygg	45 586	57 000	98 256	-20,02
	114 837 560	114 349 000	114 669 566	0,43

Kultur- og oppvekstetaten har i 2020 hatt et merforbruk på 0,43% av årsbudsjettet. Utgifter til grunnskole og skolefritidsordning har vært høye grunnet Covid-19. Grunnet inndeling i kohorter, har vikarutgifter og bruk av midlertidige medarbeidere hatt en stor kostnad. Bokførte kostnader relatert til Covid-19 er på ca. 850.000,-.

Inntektstap for 2020 er på 3,4 millioner i forhold til budsjett. Oppholdsbetaling barnehage har et tap på i underkant av 0,5 millioner kroner. Covid-19 har gitt stort fravær, og høye sykelønnsrefusjoner. Etaten har en merinntekt på ca. 170 000,- i forhold til budsjetterte sykelønnsrefusjoner på 4,77 millioner.

Fordeling innenfor sektorene vises nedenfor:

Kultur- og oppvekstetaten opplever stor økning innenfor Spesialpedagogisk tjeneste for barnehagebarn. Flere sakkyndige vurderinger fra PPT har anbefaling om spesialpedagogisk hjelp, noe som utløser økt bemanning. Til tider utløser dette dobbel bemanning for ett barn.

Fagerli Leirskole hadde et godt driftsår på tross av Covid-19 og avbestilte leirskoleleker. De fleste avbestillinger er booket om til 2021 og prognosen er at leirskolen jobber med fulle klasser stort sett hele 2021.

Kostnader for SFO-tilbudet bærer preg av Covid-19 og bemanningsutfordringer grunnet dette. SFO er i utgangspunktet minimumsbemannet, så det kreves derfor ekstra ressurser for å ivareta smittevern og inndeling av kohorter.

Læringscenteret Gol ivaretar Hol kommunes elever som har lovfestet rett til voksenopplæring. Hol kommune hadde ved inngangen av 2020 5 elever ved Læringscenteret. Antall elever har gjennom året blitt færre enn antatt, og ved årsslutt var det to deltakere fra Hol kommune. Kostnaden har vært i overkant av 1 million kroner.

Gjennom ordningen, Den kulturelle skolesekken, skal elever i hele kommunen oppleve ulike kunst og kulturuttrykk gjennom skoleåret. Ordningen har vært svært begrenset i 2020.

Kommunesektoren kompenseres ikke fullt ut for merutgifter som følge av nye oppgaver og endringer i regelverk, jfr. innførte bemanningsnormer, oppfølging av paragraf 9A – elevenes skolemiljø og pålegg om videreutdanning. De største utfordringene i etaten er kostnadstunge tiltak. De siste årene har behovet for spesialundervisning i skolen vært økende, og vi ser også nå en lignende tendens innenfor barnehagesektoren. Dette krever flere en-til-en organiseringer, og behov for flere ansatte må settes inn når lovpålagte vedtak ligger til grunn. Behov for vikarer i skolen har de siste årene vært stort på grunn av sentrale pålegg om videreutdanning av lærere. I 2019-2020 var 6 lærere ute i pålagt videreutdanning i tillegg til 2 lærere på lærerspesialistutdanning (går over 2 år). På en annen side vil alle nyutdannede lærere nå inneha en mastergrad og lønnskostnadene vil bli vesentlig høyere ved å tilsette lektorer fremfor lærere og adjunker som tidligere.

Gjennom samarbeidet med Hol og Ål PPT, har det også vært nødvendig å utdanne en logoped, da dette lovpålagte tilbudet fra Hol og Ål PPT de siste årene ikke har vært tilstrekkelig. Kommunen har også kostnader med logoped i private barnehager. I juni 2021 vil KO-etaten ha en medarbeider med fullført logopedutdanning.

Målet er at i henhold til Kultur- og oppvekstetatsens strategiske kompetansestyingsplan, vil flesteparten av lærerne innen 2025 være ferdig utdannet, og ha tilstrekkelig kompetanse i forhold til dagens krav. Fokusområder i tillegg til norsk, engelsk og matematikk er styrerutdanning, rektorutdanning, spesialpedagogikk og sosialpedagogikk. I juni 2021 vil etaten ha to medarbeidere som fullfører 2-årig lærerspesialistutdanning. Forhåpentligvis vil kostnadene til vikarer og midlertidige stillinger i forbindelse med videreutdanning bli betraktelig redusert etter 2025.

Kommunestyrets spesifiserte vedtak til HØP 2020-2023, premisser for budsjettet Kultur og oppvekst

14. Øke grunnbemanningen i barnehagene. Det bevilges kr 820 000 for 2020. Forventet effekt er mindre bruk av vikarer. Effekten skal evalueres innen 1.10.2020.

Grunnet Covid-19 er evalueringen av effekten utsatt. Det vil danne et feil bilde av ordningen i perioden som har gått, og vil først være målbar når situasjonen har stabilisert seg.

*15. Rammen til kultur reduseres med kr 400 000,- Tilskudd til lag og foreninger skal beholdes.
a) Det forutsettes at åpningstidene i bibliotekene ikke reduseres.*

Det har vært reduksjon av åpningstider blant annet på grunn av vakant stilling ved biblioteket, og korona-situasjonen.

b) Det forutsettes at det etableres et sted å være for ungdom

Når det har vært mulig jmf smittevernsregler, er café for barn og unge driftet to dager i uken. Det er utarbeidet forprosjekt og søkt eksterne midler til opprettelse av et sted å være for ungdom. Søknader er avslått med hovedforklaring at det ikke gis tilskudd til offentlige tjenestetilbud. Det er gjennomført en rekke tiltak rettet mot ungdom hovedsakelig med Geilo samfunnshus som arena.

19. Formannskapet gis i oppgave å nedsette et utvalg som skal foreta en gjennomgang av organisering og drift av kultur og fritid. Formannskapet får i oppgave å utarbeide et mandat.

Mandat: Det gjennomføres en kartlegging og dernest en vurdering av:

- Dagens organisering og ressursbruk; økonomiske, menneskelige og kulturbygg
- Hvilke tilbud finnes, hvor mange deltagere, hva er kostnaden
- Kartlegging av omfanget av utstyr, dernest av tilgjengelighet og bruken av dette
- Samarbeid med foreldre og frivilligheten
- Mulighet å bruke ressursene mer desentralisert.

Arbeidet skal ende i en anbefaling på organisering, ressursbruk og tilbud i kultur- og fritidssektoren.

Gruppen har hatt 6 møter, 1 befaring på kulturbygg Hol og et folkemøte for østre dalføre. Gruppen planlegger et folkemøte for vestre dalføre i april. Gruppen har hentet inn mye informasjon fra kultur og fritid og er i ferd med å planlegge hvordan rapporten skal se ut. De regner med at arbeidet er ferdig sommeren 2021. Arbeidet er blitt forsinket grunnet COVID-19.

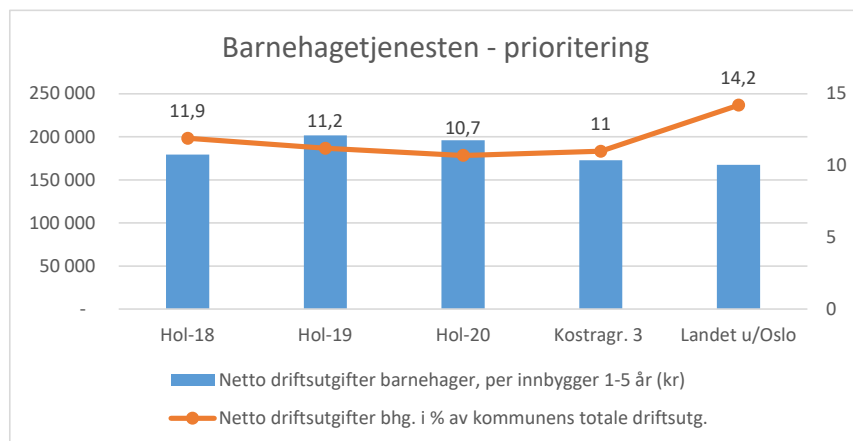
20. Utrede utvidelse av barnehageplasser på Geilo ved å investere i en Barnehagebuss med inntil 22 plasser. Saken leveres til politisk behandling i løpet av første halvdel 2020.

Saken ble behandlet i UKL i sak 14/20. Det ble vedtatt at Hol kommune ikke går videre med arbeidet med etablering av barnehagebuss da de økonomiske kostnadene ved etablering og drift av barnehagebuss var for store.

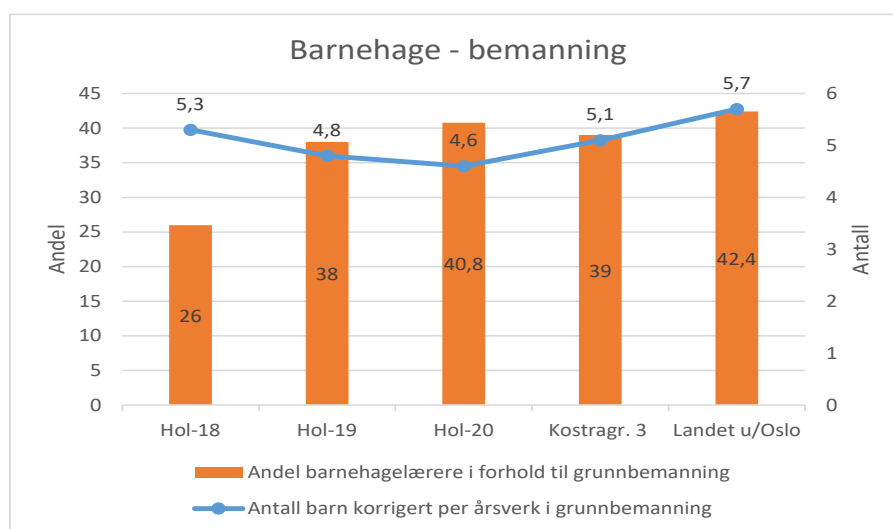
KOSTRA-resultater innen barnehagetjenesten:

Barnehagedekningen i Hol kommune er 92,7 % for barn i alderen 1-5 år, viser Kostra-statistikk for 2020¹⁵. Gjennomsnittet i Kostragruppe 3 er 93,5 % og landssnittet er 92,9 % barnehagedekning.

Hvordan barnehagetjenesten blir prioritert i kommuneøkonomien vises i figuren:

Figuren viser netto driftsutgifter for barnehager i prosent av kommunens totale driftsutgifter (orange linje) med angitte prosentandeler. I 2020 utgjorde barnehagetjenesten 10,7 % av kommunens totale driftsutgifter, som er 0,5 % reduksjon fra 2019 og noe lavere enn Kostragruppen. I forhold til landet u/Oslo så blir barnehagetjenesten mindre prioritert. De blå søylene viser driftsutgifter i kroner pr barn. Denne viser at det er høyere driftsutgifter pr. barn i Hol kommune enn landet ellers. Dette kan variere med antall barn som går i barnehagene for hvert år.

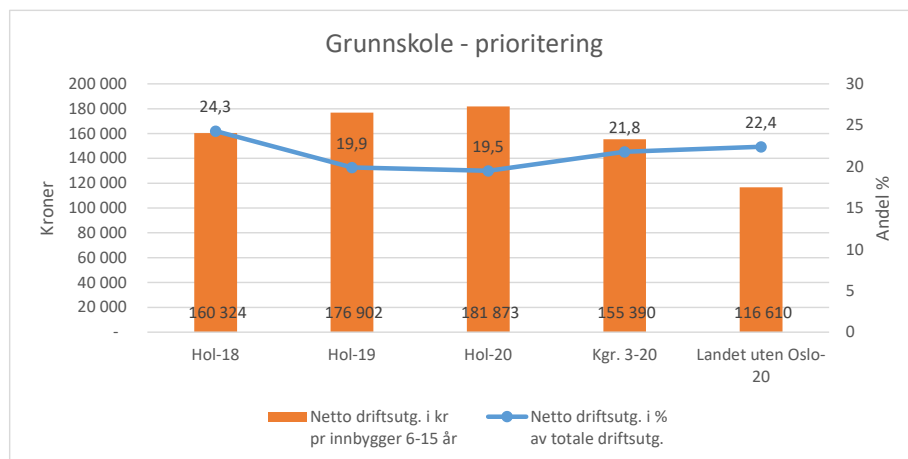
Figuren viser andel barnehagelærere (pedagoger) i forhold til grunnbemanning i barnehagene i Hol. Det er noe økning i andel barnehagelærere i forhold til tidligere år, etter at pedagog- og

¹⁵ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/barnehager>

bemanningsnormen for barnehagene ble endret 1.8.2018. Ordningen kom i gang i Hol kommune i 2019. Den blå linjen viser antall barn pr årsverk i grunnbemanning. I 2020 var det 4,6 barn pr årsverk, som er litt færre enn for kostragruppen og landet ellers. Dette skyldes blant annet at små enheter krever høyere bemanning.

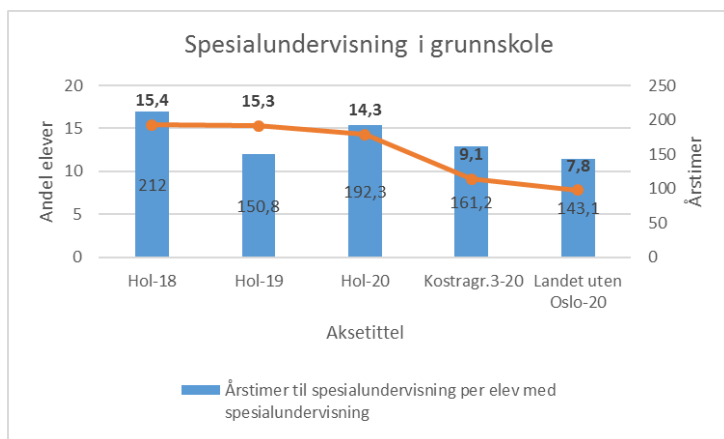
KOSTRA-resultater innen grunnskole:

Figuren under viser hvordan grunnskoletjenesten blir prioritert i kommuneøkonomien i 2020¹⁶:

Den blå linjen viser at kommunen har 19,5 % netto driftsutgifter til grunnskole i prosent av totale driftsutgifter. Dette er lavere enn de to foregående årene, og lavere enn Kostragruppen og landsnittet. I kroner har Hol kommune høyere driftsutgifter pr. elev enn landet ellers. Dette kan variere med elevtall i ulike år.

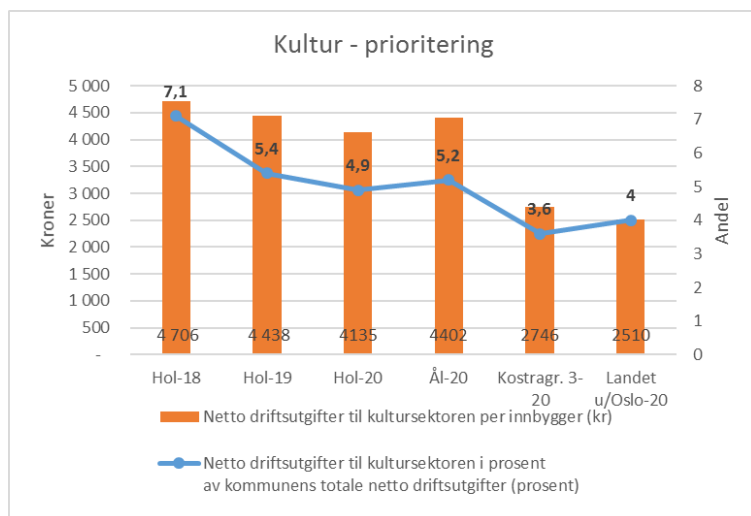
Neste figur viser andel elever som får spesialundervisning i grunnskolen. I 2020 er andelen 14,3 %, som er noe lavere enn i 2019, men høyere enn kostragruppen og landet ellers.

¹⁶ Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/grunnskolen#>

Årsresultater for kultur:

Den samlede økonomiske prioriteringen til kulturtjenestene vises i figuren under:

Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/kultur-barne-og-ungdomstiltak#>

Den blå linjen viser at kommunen har 4,9 % i netto driftsutgifter til kulturtjenestene i prosent av totale driftsutgifter. Dette er noe lavere enn i 2019, og lavere enn Ål kommunes driftsutgifter. Hol kommune har større prioritering av kulturtjenestene enn både Kostragruppe 3 og landet ellers. Dette gjelder også driftsutgifter pr. innbygger.

Totalt har Kulturavdelingen (Kulturskole, Bibliotek, Barn og unge, Hol velferdssenter, Geilo kino, Allmenn kultur, Hol bygdearkiv) holdt seg innenfor de budsjetterte rammer for driftsåret.

Innen *kulturminnevern* har året vært preget av arbeid med Kulturminneplan for Hol. Den arkeologiske rapporten om kommunen er ferdigstilt mens arbeidet med nyere tids kulturminner har møtt ulike utfordringer og er forsinket. Som tidligere har seksjonen bistått innbyggere og forespørslers utenfra innen kulturminner og kommunens historie. I bygdearkivet er en rekke nye foto, dokumenter og gjenstander registrert og digitalisert. I tillegg har tjenesten bistått en rekke organisasjoner og privatpersoner på ulike vis. I løpet av året er det etablert en ny privat organisasjon, Fekjos venner, med fokus på kulturminner.

De statlig finansierte prosjektene til arbeidet med utvikling av skolebiblioteket og utbedring av arealene for barn og unge på hovedbiblioteket ble pga. COVID-19 utsatt til 2021. Arealplan for hovedbiblioteket ble gjennomført, som første ledd i utbedring av arealene.

Som følge av pandemien, var biblioteket stengt i 15 av 53 uker, altså omtrent 30% av planlagt åpningstid. Store deler av driftsåret ble også preget av at biblioteket holdt en 98% stilling ubesatt som følge av kommunens økonomiske utfordringer. Besøkstallene sank med omtrent 40%, mens utlånstallene kun sank med 20%. God og rask omlegging til digitale tjenester og take-away løsninger er mulig årsak. COVID-19 førte ellers til stor økning i tilgang på digitale medier, i tillegg gjennomførte biblioteket 5 digitale arrangement som et helt nytt konsept.

Geilo kino hadde sterke besøkstall i starten av 2020, noe som videreførte den gode trenden etter gjenåpning. Geilo kino har utviklet automasjonen og videreutviklet nettsider og reklame. Dessverre gjorde COVID-19 og utsettelse av de fleste store internasjonale filmene at kinoen har vært mye stengt og med lavere besøkstall når den har kunnet holde åpent.

Det er utbetalt 62 ulike tilskudd til *lag og foreninger deriblant* tilskudd til Buskerud museum, Buskerud teater og Geilojordets venner. Gjennom året har det blitt ytt bistand til en rekke spillemiddelsøkere og flere lag og organisasjoner innen ulike felt.

Seksjonen for barn og unge har vært preget av større fokus på streaming og digitale løsninger. Det ble etablert en ny nettside for informasjon og tilbud fra kultur og oppvekst og COVID-19 relatert informasjon fra kommunen. Det ble gjennomført digital 17.mai, kulturskole konsert, julekonsert, quizer og mye annet digitalt innhold. Sommercamp 2020 ble gjennomført med i overkant av 80 deltagere over en uke i august. I tillegg er arrangement som Skummelt oppdrag, UKM camper og Lan gjennomført. Avdelingen har hatt ett utstrakt samarbeid med frivillighetssentralen som blant annet har resultert i opprettelsen av ny kodeklubb. Det er etablert cafe på Geilo samfunnshus og det ble søkt om og arbeidet med mulig opprettelse av nytt ungdomshus med ekstern finansiering.

Tabellen under viser bruken av kulturtilbud i Hol kommune, sammenlignet med Ål kommune, Kostragruppe 3 og landet utenom Oslo.

Bruk av kulturtilbud	Hol-18	Hol-19	Hol-20	Ål-20	Kostragr. 3-20	Landet u/Oslo-20
Andel barn 6-15 år i kommunens kulturskole (%)	31,1	22,6	2,2	8,4	16,6	13,6
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	6	7	4,1	35,7	2,6	2,7
Besøk per kinoforestilling (antall)	31	22,6	15,5	11,4	13,1	15,8

Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/kultur-barne-og-ungdomstiltak#>

Hol kulturskole har opplevd en nedgang i antall elever og elevplasser i 2020. Deltagere i korps og Korps i skolen er ikke medtatt i dataene i tabellen over. Nedgangen skyldes dels at mange flerfagselever har flyttet ut til videregående skoler, stor nedgang i korps og utfordringer knyttet til COVID-19 og nedstengning. Hol kulturskole følger også den nasjonale trenden der man ser at individuelle fag går ned, mens gruppefag får økte elevtall. Hol kulturskole har 166 elevplasser fordelt på 122 ulike elever. Hol kulturskole har driftet digitalt deler av 2020 og også gjennomført konserter digitalt. Av utviklingsarbeid må utvikling av skolens breddeprogram og fordypningsprogram nevnes.

Besøk i folkebiblioteket er stabilt, og besøk pr kinoforestilling er som kostragruppen til tross for at kino var stengt i store deler av driftsåret som det rapporteres for i tabell. Velferdssenter har vært delvis stengt i 2020 grunnet pandemien. Velferdssenteret overføres til fellestjenester fra 01.01.21.

Helse og omsorgsetaten

Helse – og omsorgsetatens netto driftsregnskap pr. Kostra-funksjon for 2020:

Kostra funksjon	Regnskap 2020	Budsjett inkl. endring	Budsjett	Regnskap 2019	Avvik i % regnskap vs buds.
120 Administrasjon	3 565 205,51	3 195 000,00	3 195 000,00	2 689 725,48	11,6 %
231 Aktivitetstilbud barn og unge	1 344,00	50 000,00	50 000,00	32 846,00	-97,3 %
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	3 947 263,80	4 827 000,00	4 827 000,00	5 371 857,34	-18,2 %
233 Annet forebyggende helsearbeid	5 963 364,75	4 307 000,00	4 307 000,00	1 461 542,30	38,5 %
Aktiviserings-/servicetjen. til eldre					
234 og personer med funksjonsnedsettelse	5 534 131,31	8 234 000,00	8 234 000,00	7 602 138,60	-32,8 %
241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	22 506 500,47	21 522 000,00	21 522 000,00	20 919 232,50	4,6 %
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	1 586 626,72	2 162 000,00	2 162 000,00	2 893 171,78	-26,6 %
243 Tilbud til personer med rusproblemer	443 700,57	519 000,00	519 000,00	359 200,88	-14,5 %
244 Barnevernstjeneste	4 111 949,00	4 913 000,00	4 913 000,00	4 507 836,00	-16,3 %
251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	1 187 378,76	1 496 000,00	1 496 000,00	1 639 544,28	-20,6 %
252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	4 605 221,15	6 960 000,00	6 960 000,00	5 732 652,65	-33,8 %
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	56 726 586,45	49 044 000,00	49 044 000,00	47 448 075,36	15,7 %
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	69 584 230,94	64 293 000,00	64 293 000,00	72 920 402,65	8,2 %
256 Akutthjelp helse og omsorgstjenesten	1 159 678,00	3 909 000,00	3 909 000,00	2 855 180,00	-70,3 %
261 Institusjonslokaler	162,76	0,00	0,00	0,00	
273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	413 098,00	410 000,00	410 000,00	400 281,00	0,8 %
275 Introduksjonsordningen	371 170,94	1 162 000,00	1 162 000,00	1 671 755,81	-68,1 %
276 Kvalifiseringsordningen	0,00	200 000,00	200 000,00	0,00	-100,0 %
281 Ytelse til livsopphold	1 784 396,60	1 375 000,00	1 375 000,00	2 270 880,76	-29,8 %
320 Kommunal næringsvirksomhet	-1 102 419,46	-1 270 000,00	0,00	0,00	-13,2 %
Sum	182 389 590,27	177 308 000,00	178 578 000,00	180 776 323,39	2,9 %

Det er et merforbruk totalt sett for etaten i løpet av året på vel 5 mill. kr eller 2,9 % i forhold til budsjettet. Det meste av merforbruket i 2020 er knyttet til Covid 19.

En del av avdelinger og tjenester med mindreforbruk i 2020 har hatt reduserte tilbud og vært stengt i deler av året grunnet Covid 19.

Sykefraværet har i 2020 vært på 9 %. Flere av avdelingene der det som hovedregel må leies inn vikarer har hatt et enda høyere sykefravær. Dette har medført innkjøp av vikarbyråtjenester, og overtidsbruk.

En del planlagte tiltak, og omstillings- og innovasjonsprosjekter er blitt forsinket og utsatt.

Det er viktig å berømme ansatte og de ulike avdelingene på hvordan de har brettet opp armene, funnet nye løsninger, samarbeidet på tvers og tatt i bruk ny teknologi i en krevende tid. Frivillige og frivilligsentralen sitt engasjement har også vært viktig for flere av kommunens innbyggere i år 2020.

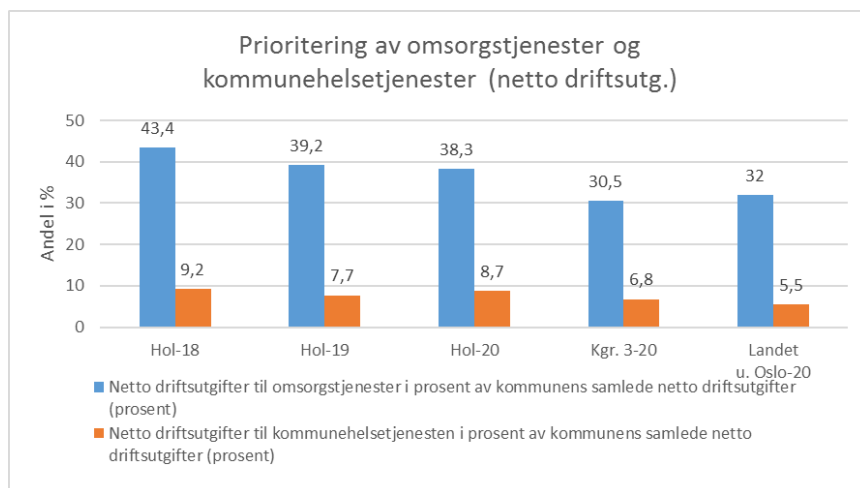
Kommentar til regnskap for de ulike tjenestene:

- Det har vært økte kostnader innenfor tjeneste 233 som er knyttet til beredskap- og smittevernsarbeid.
- Legetjenesten (241) er merforbruket knyttet til smittevern og luftveisvakt. Ved sentrale forhandlinger i forhold til legeavtalene fikk kommunene økte kostnader knyttet til basistilskudd og knekkpunkt.
- Det har vært et mindreforbruk i alle avdelingene knyttet til aktivitetstilbud, dagsenter og støttekontakt (tjeneste 243), flere av tilbudene har i perioder vært redusert eller stengt. Noen har fått alternative tilbud innenfor hjemmetjenester eller 1: 1 tilbud.

- For institusjonstjenestene (253) er overforbruket knyttet til opprettelse av midlertid smittevernnavdeling ved Geilotun, overtid og bruk av vikarbyrå knyttet til Covid 19 og rekrutteringsutfordringer.
- For hjemmetjeneste 254 er og overforbruket i hovedsak knyttet til overtid, bruk av vikarbyrå knyttet til Covid 19 og rekrutteringsutfordringer. Det er og noe merforbruk knyttet til BPA-ordningen.
- Det har vært redusert bruk av øyeblikkelig hjelp og intermedierplasser ved Hallingdal sjukestugu i 2020 (tjeneste 253 og 256).
- NAV Hallingdal (tjeneste 242, 276, 281). Utbetaling av økonomisk sosialhjelp har vært noe høyere enn budsjettert. De rene driftskostnadene for NAV Hallingdal ble ikke utgiftsført i 2020, men vil først bli utgiftsført i 2021.
- Barnevernstjenesten (242, 251, 252) har lavere driftsutgifter i 2020 enn budsjettert.
- I løpet av 1. halvår 2020 hadde alle de bosatte flytningene gjennomført introduksjonsprogrammet (275). Det er relativt høye driftsutgifter til omsorgstjenester i kommunen (39,2 %) i forhold til Kostragruppen og landsnittet. Kommunehelsetjenester som helsestasjonstjenesten har også noe høyere ressursbruk enn landet ellers.

Kommunestyrets spesifiserte vedtak til HØP 2020-2023, premisser for budsjettet i Helse og omsorg, se HØP-tiltak ved Hol som helse- og omsorgskommune.

Kostra-resultater for økonomi og ressursbruk i helse – og omsorgstjenesten:

Figuren viser netto driftsutgifter i omsorgstjenesten med blå stolper, og i kommunehelsetjenesten (helsestasjon, legetjeneste og fysioterapi) med orange stolper. Omsorgstjenestene har lavere netto driftsutgifter i 2020 enn årene før. Kommunehelsetjenesten har noe økning fra 2019 til 2020 og dette har sammenheng med korona-pandemien. Det er høyere driftsutgifter til disse tjenestene i Hol enn i Kostragruppe 3 og landet ellers.

Oppsummert kan Kostra-resultater i helse og omsorg vises i følgende tabell:

Nøkkeltall Helse og omsorg	Hol			Kgr. 03	Landet uten Oslo
	2018	2019	2020	2020	2020
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	42 080	45 489	46403	36810	29067
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	313,3	307,6	309,4	387,6	315,3
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	70,7	72,3	69,1	76,1	78
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	97,6	97,6	97,5	77,2	91,6
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	86,8	89,7	45,7	75,8	77

Tabellen viser at utgifter til helse – og omsorgstjenester pr. innbygger øker også i 2020. Hol har større utgifter pr innbygger enn Kostra-gruppen og landssnittet. Antall årsverk i helse og omsorg pr. 10 000 innbygger er omtrent som tidligere år og landssnittet. Det har trolig sammenheng med utfordringer innen rekruttering, og at det må kjøpes tjenester fra vikarbyrå. Hol har en høy andel brukertilpassede enerom med eget bad/wc. I 2020 var det bare 45,7 % alle nyfødte i Hol som fikk hjemmebesøk av helsetjenesten innen to uker etter hjemkomst. Dette har sammenheng med korona-pandemien der hjemmebesøk skulle begrenses.

Barnevern har følgende Kostra-resultater:

Nøkkeltall Barnevern	Hol			Kgr. 03	Landet u. Oslo
	2018	2019	2020	2020	2020
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	14500	11798	10 007	11 337	8 042
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,3	4,1	5	7	5
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,3	3,8	4	6	5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	4	4,7	4	5	4
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	69 125	70 438	76 148	64 567	56 207
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	58 087	51 250	45 615	46 003	44 521
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	533 778	410 000	506 500	393 617	433 312
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	14,2	14,2	14	16	18
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	97	81		83	88

Tabellen viser at netto driftsutgifter til barnevernstjenesten pr innbygger 0-22 år er synkende og Hol har nå færre utgifter enn Kostragruppen. Antall barn med melding og undersøkelse i forhold til innbyggere 0-17 år er likt som landet ellers, og det er like stor andel barn med barnevernstiltak i Hol som tidligere år og landet ellers.

Utfordringer i Helse – og omsorgssektoren:

Hol kommune har rekrutteringsutfordringer i denne sektoren, og må vurdere tiltak for å beholde kvalifisert personell ved å se på arbeidstidsordninger, lønn og godtgjøring, og mulighet for kompetanseutvikling. Det er rekrutteringsutfordringer både mtp høgskoleutdannede innen sykepleie og vernepleie, og til helsefagarbeidere.

I år 2020 var sykefraværet på 8,8 % det er på samme nivå som i 2019. For å sikre forsvarlige tjenester har det vært en økt bruk av både overtid og bruk av vikarbyrå.

Regionalt blir det jobbet med å få på plass desentralisert sykepleierutdanning i år 2021/2022. Det er gjort en foreløpig kartlegging som viser at det er flere ansatte som ønsker å starte med utdanning. Videre blir det jobbet med å få på plass en desentralisert vernepleierutdanning.

Teknisk etat

Teknisk etats netto driftsregnskap for 2020 pr. Kostra-funksjon:

	Kostra funksjon	Regnskap 2020	Budsjett inkl. endring 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Avvik i % regnskap vs budsjett
100	Politisk styring	0	0	0	15 284	
120	Administrasjon	3 507 838	3 303 000	3 303 000	2 648 610	6,2 %
121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	3 152 420	2 935 000	2 935 000	2 804 675	7,4 %
130	Administrasjonslokaler	1 398 558	1 740 000	1 740 000	2 023 455	-19,6 %
202	Grunnskole	1 460	0	0	0	
215	Skolefritidstilbud	5 167	0	0	0	
221	Barnhagelokaler og skyss	2 649 647	3 056 000	3 056 000	3 237 210	-13,3 %
222	Skolelokaler	8 038 823	8 270 000	8 270 000	7 963 686	-2,8 %
232	Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	660	10 000	10 000	0	-93,4 %
234	Aktiverings-/servicetjen. til eldre og personer med funksjonsnedsettelse	28 005	37 000	37 000	95 140	-24,3 %
241	Diagnose, behandling, re-/habilitering	204 904	50 000	50 000	62 492	309,8 %
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	241 090	480 000	480 000	580 345	-49,8 %
254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	330 119	4 000	4 000	252 066	8153,0 %
261	Institusjonslokaler	4 995 434	5 747 000	5 747 000	5 741 735	-13,1 %
265	Kommunalt disponerte boliger	2 102 906	2 774 000	2 774 000	2 027 600	-24,2 %
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	264 206	120 000	120 000	498 002	120,2 %
301	Plansaksbehandling	6 170	0	0	0	
303	Kart og oppmåling	1 074 793	832 000	832 000	801 831	29,2 %
315	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	85 959	0	0	0	
320	Kommunal næringsvirksomhet	1 853 329	1 618 000	1 618 000	1 899 088	14,5 %
332	Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	8 047 620	7 886 000	7 886 000	9 360 570	2,0 %
335	Rekreasjon i tettsted	523 805	690 000	690 000	651 727	-24,1 %
339	Beredskap mot branner og andre ulykker	8 521 332	9 154 000	9 154 000	8 895 988	-6,9 %
360	Naturforvaltning og friluftsliv	1 406	0	0	4 914	
370	Bibliotek	6 702	55 000	55 000	17 868	-87,8 %
375	Muséer	38 139	34 000	34 000	30 522	12,2 %
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	595 561	777 000	777 000	899 013	-23,4 %
386	Kommunale kulturbygg	3 213 721	3 312 000	3 312 000	3 452 013	-3,0 %
	SUM	50 889 774	52 884 000	52 884 000	53 963 834	-3,8 %

	Selvkosttjenestene i teknisk etat	Regnskap 2020	Budsjett inkl. endring 2020	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Avvik i % regnskap vs budsjett
338	Forebygging av branner og andre ulykker	873 011	1 010 000	1 010 000	1 265 294	-13,6 %
340	Produksjon av vann	4 422 432	4 346 000	4 346 000	4 067 601	1,8 %
345	Distribusjon av vann	-8 039 795	-9 119 000	-9 119 000	-11 779 841	-11,8 %
350	Avløpsrensing	8 813 079	5 936 000	5 936 000	8 390 099	48,5 %
353	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	-10 876 859	-13 880 000	-13 880 000	-9 995 680	-21,6 %
354	Tømming av slamskillere, septiktanker o.l.	8 431	202 000	202 000	-70 233	-95,8 %
355	Innsamling av husholdningsavfall	1 114 419	-341 000	-341 000	-1 320 502	-426,8 %
	SUM	-3 685 282	-11 846 000	-11 846 000	-9 443 262	-68,9 %

	Totalt teknisk og selvkosttjenestene	47 204 492	41 038 000	41 038 000	44 520 572	15,0 %
--	---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---------------

Driftsbudsjett Teknisk etat, ordinært drift:

Teknisk etat har et mindreforbruk på 3,8 %, ca. 2 mill. Hovedårsaken er redusert forbruk på Eiendomsavdelingen. Det har også vært redusert aktivitet på Brann og redning. En del rehabiliterings- og vedlikeholdsoppgaver har blitt satt på vent for å oppnå de budsjettmålene som ble pålagt i løpet av året.

Driftsbudsjett Teknisk etat, selvkost:

Kommunaltekniske tjenester som vann, avløp, renovasjon og slamtømming har hatt lavere inntekter og større utgifter enn budsjettet. Budsjettavviket er på ca. 7 mill. Hovedårsak til dette avviket er

lavere gebyrinntekter enn budsjettet, og større utgifter enn forventet. For å dekke opp for dette ble det brukt 5,7 mill. kr i 2020 av selvkostfond for disse tjenestene. Selvkostfondene er tidligere års overskudd som er avsatt for å dekke eventuelle underskudd i løpet av en 5-års periode. Ved bruk av selvkostfondene har man regulert nivået på gebyrene slik at man unngår store svingninger i gebyrnivåene.

Montering av vannmålere og redusert vannforbruk i forhold til tidligere år har alene redusert inntektene med 2-3 mill. i forhold til budsjett. Redusert turisme og mindre bruk av fritidsboliger har vært en medvirkende årsak til redusert vannforbruk, og dermed lavere gebyrinntekt.

Det har også være en eksplosiv økning i enkelte driftsutgifter innen vann og avløp, som konsekvens av krav fra Fylkesmannen og Mattilsynet også i 2020.

I tillegg merkes en stadig vekst i antall abonnenter og økte kostnader med drift og vedlikehold av VA-anleggene i kommunen. Dette blir kompensert med bruk av selvkostfond og justeringer i selvkostbudsjettet for de kommende åra.

Lønnsforbruket er innenfor budsjettrammen, og fraværet er 7 % som er på samme nivå som de to siste årene.

Kommunestyrets spesifiserte vedtak til HØP 2020-2023, premisser for budsjettet Teknisk etat

26. Formannskapet gis i oppdrag å nedsette en bredt sammensatt arbeidsgruppe som skal se på organisering og drift av Hol Brannvesen. Formannskapet får i oppgave å utarbeide et mandat.

- Det er opprettet et politisk utvalg. Sluttrapport er forventet våren 2021.

- Gruppas mandat:

- Kartlegging og vurdering av
 - Dagens organisering og drift av Hol brannvesen
 - Delt organisering – drift og ressursbruk
 - Oversikt over faste oppdrag – kommunalt og statlig ansvar
 - Kostnad utstyr
 - Forskrift ny bemanningsnorm – konsekvens hvis innføring
 - Beredskapsrapporten
 - Interkommunalt samarbeid
- Vurdere drift, kostnad og bemanning av følgende 4 modeller
 - Dagens organisering
 - En enhet – nytt beredskapssenter
 - Delt organisering – spesialisering
 - Interkommunalt samarbeid – gå inn i HBR

27. Ny VA-ingeniør og ny VA-operatør innarbeides i budsjettet til selvkost (S 40 i Økonomiplan).

- Begge stillingene ble innarbeidet i budsjett, og besettes i 2021. VA-ingeniør vil ha delt stilling med Plan/Utvikling, med ansvar for lovpålagt tilsyn av VA-anlegg

28. Ta inn igjen opprinnelig avsatt beløp til oppgradering og utbedring av Øyovegen ved Luten. Det settes av kr 750.000 i 2020.

- Dette ble budsjettet i investeringsbudsjettet som P 072. Det er bokført utgifter for 275 392 kr. Arbeidet utført med egne folk og på en svært kostnadseffektiv måte. Funn av kull-mine i området gjorde at siste del av tiltaket er satt på vent.

Kommunale vegger, gang- og sykkelveger.

Forvaltning, drift og vedlikehold er fulgt opp med:

- Rehabilitering, dypstabilisering og reasfaltering av kommunale vegger: ca. 4000 meter (ca. 20 000 m²).

Park- og grøntområdene som er mest eksponert mot publikum ble prioritert også i 2020.

Vannverk og renseanlegg omfatter daglig ettersyn av 70 hus/installasjoner som omfatter vannverk, trykkøkningsstasjoner, høydebasseng, renseanlegg og pumpestasjoner. Hol kommune har de siste årene lagt vekt på kompetanseheving og kvalitetssikring innen VA og RA.

De ansatte gjennomfører kurs for godkjenning som driftsoperatører både innen vannbehandling og renseanlegg. I løpet av de 3-4 siste årene er det gjennomført nødvendige kurs og fysiske tiltak for å møte krav til akkreditert prøvetaking ved renseanlegg og vannverk slik at dette heretter kan utføres med egne ansatte i stedet for innleie.

Resultat for første driftsår med denne ordningen har vært positiv, og RA har greid de strenge rensekravene bortsett fra en P-måling i Hol, der det er spesielle utfordringer som en håper å løse i kommende driftsår.

Av ressurskrevende tiltak kan nevnes:

- Optimalisering av styring og drift på VV og RA.
- Utskifting av store komponenter på Geilo RA.
- Nye planer for HMS – ytre miljø.
- Igangsatt arbeid med planer og prosjektering for:
 - Reservevann Geilo
 - Diverse tiltak Ustaoset, bade net og RA.
 - VA-tiltak for å sikre kvalitet og kapasitet ved utbygging på Geilo/Vestlia.
 - VA-planer for Holsåsen og Hol RA

Prosjektavdeling (PA):

Investeringer i anleggsmider

I 2020 ble det bokført utgifter til investeringsprosjekter med 68,3 mill. kr. Av store prosjekter kan nevnes:

• Reguleringsplan I3 Vøllo næringsareal	28,4 mill. kr
• Gangbru Geilo stasjon	10,9 mill. kr
• Kommunale veier	3,7 mill. kr
• VA ledningsnett Hellemovegen og Lauvrudvegen	5,6 mill. kr

Jfr. Årsregnskap 2020, regnskapsskjema 2B.

Følgende investeringsprosjekter har det vært arbeidet med i 2020 i samarbeid med fagavdelinger:
(Prosjekter i **fet kursiv** videreføres i 2021.)

- **P019 Oppgradering Kringlemyr 8/10 – Uteområde, etc.**
 - Nye terrasser i sør/øst med direkte utgang fra fellesstue.
 - Asfaltert gangvei mot sør og øst utføres våren 2021.
 - Oppgradering i henhold til nytt brannkonsept planlegges utført i løpet av året.
Forbruk pr. Des. 2020: kr. 598.392,- av en bevilgning på kr. 1.750.000,-
- **P026 Vann- og avløpsnett Tuftehuset-Reinebu.**
 - Svært krevende prosjekt. Derfor er det utført med egne folk. Gjenstår noe arbeider i 2021
- P27/30 VA-nett Gullsteinvegen-Hjalmevegen. Fullført iht. plan.
- P035 Geilo samfunnshus amfi og ventilasjon. Sluttrapport 2021.
- P037 Ombygging Hol kommunehus. Sluttrapport 2021.
- **P039 Utbedring av branntekniske tiltak Geilotun.**
- P042 Rehabilitering tak Geilotun. Sluttrapport 2021.
- P045 Hallingskarvet skole, ventilasjonsanlegg. Sluttrapport 2021.
- **P048 Stensheim - Omgjøring av kommunal bolig.**
 - Gjenstår noe brannsikring knyttet til ventilasjonsgjennomføringer.
 - Forbruk pr. des. 2020: kr. 1.301.000,- av en bevilgning på kr. 2.600.000,-
- P051 Sudndalen renseanlegg, Nytt tak og himling.
- **P052 SD-anlegg og skallsikring kommunale formålsbygg.**
 - I slutfasen med SD og toppsystem, men skallsikring pågår fortsatt.
 - Forbruk pr. Des. 2020; kr. 2.671.736,- av en bevilgning på kr. 4.500.000,-
- P057 Ombygging helsestasjon Geilotun. Sluttrapport 2021.
- P066 Kommunale ladepunkt El biler.
 - Prosjektering nærmer seg avslutting og vi vil da umiddelbart starte arbeidet med gjennomføring av tiltaket i 2021.
 - Forbruk pr. Des. 2020: 51.200,- av en bevilgning på kr. 1.250.000,-
- P080 Nærmiljøanlegg Hallingskarvet skole. Sluttrapport 2021.
- **P092 Beredskapssenter Geilo.**
 - Avventer rapport fra politisk arbeidsgruppe og ny beredskapsanalyse for å vurdere alternative løsninger mht. omfang og lokasjon.
 - Prosjektet har en bevilgning på kr. 11 375.000,-
- **P096 Sanering VA-ledninger – 40 års avskrivning**
- **P104 Rehabilitering Dagali vannverk.**
 - Nytt borevann, men avventer montering av Manganfilter, etter pålegg fra Mattilsynet. Ferdigstilles våren 2021.
- **P105 Skallsikring vannverk og høydebasseng, arbeidet fortsetter med montering av alarmsystem og nye låser.**
- **P122 Gangbro Geilo stasjon, prosjektet avsluttes innen utløpet av 2021.**
 - Forventes ferdigstilt november 2021.
 - Framdrift og kostnadsprognose iht. planer og budsjett.
- **P123 Vann- og avløpsnett Gullsteinvegen-Hjalmevegen**
- **P126 Tiltak VA installasjoner – 20 års avskrivning**
- **P131 Opparbeidelse returpunkter – Renovasjon**
- **P143 A Prosjektering Geilo skole- og idrettsområde inkl veier**

- *Omfattende prosess med tidkrevende reguleringsplaner og grunnerverv.. Videre framdrift vil avhenge av behov for ekspropriasjon.*
- **P148 Gatelyst**
- **P150 Kommunale veier - Oppgradering**
- **P197 Hovedledning avløp Geilo**

Kart og oppmåling:

Det ble gjennomført flyfotografering i juli 2020. Kartene vil bli tilgjengelig i løpet av våren 2021 på www.norgeskart.no

Midlertidige flybildene er allerede tilgjengelige på www.norgebilder.no

Antall oppmålingsforretninger i 2020 er 162. Det er litt under gjennomsnittet de siste 30 årene. Gjennomsnittet er 175 saker.

ÅR	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rekvisisjoner	200	202	215	258	170	162
Avholdte forretninger	195	204	176	257	192	173
Restanse (ikke påbegynte)	41	26	66	56	30*	18*
Ikke avslutta saker (påbeg.)	96	55	43	41	43**	63 **
Utstedte matrikkelbrev	185	231	182	252	171	149***
Utsatt merking ***						110

*) Kommentar til restanse: Restansen er i hovedsak saker som er rekvirert i november og desember etter at vinteren satte inn. Det er også noe restanse som skyldes at rekvirenten ønsker å vente med oppmåling. Kart- og oppmåling er godt ajour og holder fristene etter matrikkelloven.

**) Pr. 22.03.21 er det 38 påbegynte saker som ikke er avsluttet. En del av disse sakene er at det skal settes ut flere grensemerker på bar mark. Så er det noen som mangler godkjenning/avklaringer fra partene.

***). Utsatt merking: Dette er oppmålingsforretninger i regulerte felt der tomtene er matrikkelført uten at alle grensemerkene er satt ut. Årsaken til at grensemerkene er utsatt er at det skal bygges veier og annen infrastruktur i feltene. Grensemerkene blir satt ut etter at anleggsarbeidene er ferdig.

For innføring av **adresser** i kommunen er flg. status:

	Status pr. 20.01.2017	Status pr. 20.01.2018	Status pr. 04.01.2019	Status pr. 14.02.2020	Status pr. 04.01.2021
Antall adresser	10003	10142	10271	10423	10524
Antall matrikeladresser	371	9	10	0	1
Antall vegadresser	9632	10133	10261	10423	10523
Prosent av mulige adr.	96	99,9	99,9	100	100

Hol brann- og feiervesen.

For **feiing og tilsyn** har flg. statistikk for 2019 og de 3 foregående årene:

Statistikk for	2016	2017	2018	2020
Branntilsyn, Særskilte objekt	9	77	54	9
Branntilsyn Andre tiltak				49
Feiing	1945	1832	1654	1590
Tilsyn	1106	1311	1384	1047
Tilsyn gassanlegg	40	38	14	37
Brannetterforskning				1

(«Brannsyn Andre» tiltak er vanskelig å tallfeste da vi utfører dette daglig, men registrerte tiltak er 49 stk.)

Og tilsvarende for **brann og redning**:

Hendelse	2017	2018	2019	2020
Aba/unødig/falsk (inkl. avbrutt utr.)	74	30	68	65
Akutt forurensning	3	0	1	0
Andre oppdrag	12	78	22	25
Brann annet	8	6	6	11
Brann i bygning	5	5	4	12
Brann i skog/innmark	1	2	1	2
Forebyggende/sjekk	3	7	0	3
Helseoppdrag	26	28	45	48
Trafikk/togulykke	17	26	18	12
Totalt antall	149	179	165	173

Antall utrykninger holder seg stabilt på 150-180 pr. år, men en stadig større andel av disse er helseoppdrag. Disse oppdragene er ikke nødvendigvis alltid tid- og ressurskrevende, men de legger bånd på beredskapsressurser.

De nasjonale resultatene for brann og redning viser følgende for Hol kommune sammenlignet med Kostragruppe 3 og landsnittet u/Oslo:

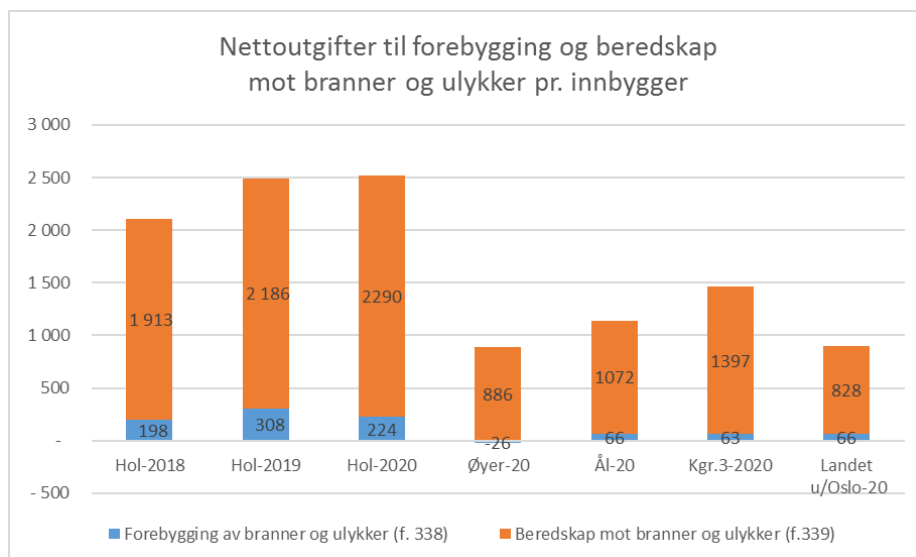
Nøkkeltall	Enhet	Hol			Kostragruppe 03	Landet uten Oslo
		2018	2019	2020	2020	2020
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	2866	3252	3286	1855	1289
Brutto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	2059	2302	2404	1473	1036
Brutto driftsutgifter funksjon 338 per innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	807	950	882	382	254
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	2111	2494	2514	1460	894
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	198	308	224	63	66
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	1913	2186	2290	1397	828
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	2,23	2,23	2,25	..	0,68
Årsverk til forebygging, funksjon 338, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,89	0,89	0,9	..	0,23
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	1,34	1,34	1,35	..	0,45
Antall bygningsbranner (antall)	antall	5	4	6	52	2590
Antall A-objekt med tilsyn i løpet av året (antall)	antall	46	28	8	105	5968

Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/brann-og-ulykkesvern>

Resultatene viser at for både brutto og netto driftsutgifter (hensyntatt inntekter) er det høyere kostnadsnivå i Hol kommune for funksjon 338 feiing og forebygging av brann og ulykker, og funksjon 339 beredskap. Kostnadene er økende i Hol fra 2018 til 2020.

Antall årsverk er større enn for landsnittet. Antall bygningsbranner og antall a-objekt med tilsyn kan ikke sammenlignes mellom Hol kommune og den samlede kostragruppen eller landsnittet.

Figuren viser netto driftsutgifter pr. innbygger til forebygging og beredskap mot branner og ulykker:

Figuren viser at Hol kommune har samlet omtrent like stor ressursbruk som i 2019, men det er noe reduksjon i forebygging av branner og ulykker, og noe økning i beredskap. Sammenlignet med Øyer og Ål kommune, samt Kostragruppen og landsnittet har Hol svært høy ressursbruk.

Administrasjon:

Teknisk etat har behandlet følgende saker:	2017	2018	2019	2020
Søknader om fritak fra kommunale avgifter og gebyrer:	318	252	292	220
Tilkoblingssaker:	72 (+63)	82	106 (+69)	78
Søknader om installasjon av vannmåler:	172	171	162	197
Parkeringstillatelser for forflytningshemmede i 2016:	25	29	17	10

Eiendomsforvaltning:

- Kommunale boliger.
 - Hol kommune har pr. 2020 51 boenheter som skal stilles til disposisjon for flyktninger, NAV og ansatte i kommunen.
 - Disse er fordelt slik i kommunen
 - Hol/Hovet: 16 leiligheter
 - Dagali/Skurdalen: 3 leiligheter
 - Geilo: 32 leiligheter
 - Leiligheter utleid pr. 31.12.2020:
 - 51 leiligheter/boliger: Tall for 2019 i parentes.
 - Kommunalt ansatte: 13 (15)
 - NAV: 6 (5)
 - Flyktninger: 4 (7)
 - DNK (Prestebolig): 0 (1)
 - Legetjenesten: 3 (3)
 - Psykisk Helse: 10 (8)
 - Disponible, ikke utleid: 12 (6) (4 til salgs, 4 under oppussing, 4 ledige)
 - Andre: 3 (5)
- Byggrehabilitering og vedlikehold.
 - Eiendomsavdelingen har også i 2019 hatt store prosjekter innen byggrehabilitering. De største har vært:
 - Tverrvegen 1, gamle sjukestua. Totalrenovering av 1. etasje og kjeller (P061)
 - Demontering av ventilasjonsanlegg og bygging av to ventilasjonsrom. Bygging av rømningsvei fra kommunestyresal. Diverse maling (P037)
 - Sudndalen renseanlegg. Nytt tak og himling (P051)
 - Branntiltak Geilotun. Ventilasjonsrom, brannspjeld mm (P039)

- Toppstyring. Etablering av et enhetlig drifts- og overvåkingssystem i kommunens formålsbygg har pågått i 2020 og avsluttes i 2021 (P052)
 - Klokkarjordet 1: Totalrenovering av leilighet i kjelleretasje.
 - Hallingskarvet skole: Etterisolering og utskifting av vinduer. Maling av vegger og legging av gulvbelegg.
 - Geilo barneskole: Legging av diverse gulvbelegg sammen med eksternt firma.
- Av tiltak innen byggvedlikehold kan nevnes:
 - Beising utvendig av diverse bygg.
 - Maling og mindre oppussing innvendig av diverse bygg.
 - Diverse støytiltak. Avdelingen har støyisolert div bygg og enkeltrom.
 - Kontinuerlig vedlikehold av kommunens bygningsmasse.

Eiendomsavdelingen har gjennom «koronaåret» 2020 hatt stor fokus på renhold og utført tjenester for kommunens andre avdelinger.

Kostra-resultater for **eiendomsforvaltning** viser følgende:

Nøkkeltall eiendomsforvaltning	Enhet	Hol			Kostragruppe 03	Landet uten Oslo
		2018	2019	2020	2020	2020
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	12,7	10,3	9,7	8,8	8,9
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	520	632	712	-183	323
Areal på formålsbygg per innbygger (m ²)	m ²	7,58	7,37	7,93	8,89	5,09
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	72	88	69	69	107
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	kr	720	718	626	468	561
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	210	225	213	142	166
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	kr	76	81	65	85	99

Kilde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/hol/eiendomsforvaltning>

Tabellen viser at netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i Hol kommune er 9,7 %, som er 1 prosentpoeng høyere enn kostragruppe 3, og landet ellers. Når man ser det opp mot innbyggertall så har Hol kommune relativt store utgifter. Det er lavere energikostnader pr kvadratmeter enn kostragruppen og landssnittet, fordi kommunen kan benytte andelskraft til dette formålet. Utgifter til vedlikehold er lavere i 2020 enn tidligere år.

KOMMUNALE FORETAK

Ørteren kraftverk KF er kommunens kommunale foretak. Det vises til eget årsregnskap og årsberetning for dette i egen sak til kommunestyret.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID

Viken kommunerevisjon IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Vinn AS, IKA Kongsberg, Kommunehelsesamarbeid Vestre Viken, Kleivi Næringspark (Hol og Ål kommuner), Felleskjøkkenet for Hol og Ål, Skatteoppkreveren i Hallingdal, PPT (Pedagogisk og Psykologisk Tjeneste) for Ål og Hol, Felles barnevern i Hallingdal, IKT Hallingdal, Hallingdal Etablerersenter og Hallinghelse.

For ovennevnte samarbeid vises det til egne årsmeldinger.